Вівторок, 11 лютого 2003 року. № 26 (3026)

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Знайома картина: Олег Блохін роздає автографи

...І три години облоги

Нещодавно у видавництві «Школа» вийшла книга «Жизнь без черновиков». Її автори — видатний український футболіст, народний депутат України Олег Блохін і журналісти Юрій Крикун, Олена Кругоргудова та Володимир Шевченко. Започатковано серію «Через тернії до зірок», яка має стати дуже популярною. Принаймні так вважає головний редактор видавництва Олесь Шевченко.

(Матеріал на цю тему читайте на 24-й стор.).

У НОМЕР

У нас багато відмінностей, але й багато спільного

За всю історію нашої незалежності українська парламентська делегація на чолі з Головою Верховної Ради Володимиром Литвином уперше відвідала з візитом Королівство Норвегія. Цей факт свідчить про те, що між двома країнами, які об'єднують спільна історія та сучасні устремління, міжпарламентські зв'язки поки що слабо розвинені.

Після зустрічі в парламенті Норвегії зі своїм колегою — головою Стортингу Йоргеном Космо Володимир Литвин заявив, що «є потреба і бажання активізувати міжпарламентське співробітництво, виробити його механізм». У свою чергу, Йорген Космо зазначив, що діалог тільки розпочався і ще не можна казати про визначення якихось конкретних форм співпраці, оскільки «в нас різні традиції: ми працюємо через комітети, а у Верховній Раді діють групи дружби».

(Закінчення на 2-й стор.).

У КОМІТЕТАХ ВР

Демонстрант — не терорист

Найбільша проблема з прийняттям закону про боротьбу з тероризмом: чи не буде його використано для боротьби з опозицією? На цьому наголосив на засіданні Комітету ВР з питань національної безпеки та оборони його голова Георгій Крючков. Саме тому законопроект про боротьбу з тероризмом викликав у народних депутатів просто шалений ажіотаж: за період підготовки до другого читання до нього було запропоновано 173 поправки.

(Закінчення на 2-й стор.).

Я ВАМ ПИШУ...

Нав'язливе задоволення

Часто курсую експресом «Київ — Хмельницький». Електричка дуже зручна. У вагоні чисто, тепло, затишно. Є одне «але». Відеомагнітофони працюють безперервно. Нікуди від них не сховатися. В електричці показують переважно бойовики. Та й інші стрічки теж не хочеться дивитися, коли тобі їх нав'язують. Дорога супроводжується пострілами, криками з екрана. Не подумати, не поспати, не почитати. У людей, які часто їздять, багато спілкуються, поїзд — чи не єдина можливість побути сам на сам із своїми думками... На кінцевій станції виходиш із розбитою головою, ніби тебе катували майже сім годин. Чи не можна, щоб нове слово сервісу поширювалося лише на тих, хто бажає дивитися все поспіль?

Ольга МИРНА.

Київ.

ГОЛОДОМОР:
ПОЧУТИ ГОЛОСИ КРІЗЬ МОВЧАННЯ

У спогадах очевидців голодомору 1932—1933 років часто повторюється згадка про нечувану тишу в селах тодішньої Радянської України. Звуки завмерли, бо влада СРСР в той час вбивала голодним мором мільйони українських селян. Разом з ними вона хотіла знищити їх спосіб життя, змусити замовкнути їх мову і культуру.

(Закінчення на 4—5-й стор.).

Фото Укрінформ.

Фото з архіву «ГУ».

У НОМЕР

Суцільні втрати

Головна біда села — гроші, яких нема надії виграти в лотерею, а треба лише заробити, зауважив Леонід Кучма на всеукраїнській нараді з питань розвитку аграрного сектору, яка проходила у столиці. Товар дарма що є, вигідно продати його не виходить. Два роки тому урядові вказали на популяризацію бірж, створення торговельних домів, гуртових ринків і заготівельних пунктів, які мали б на вигідних умовах купувати селянську продукцію. Сьогодні торговельні доми є майже в кожному районі, проте селяни все одно туди не йдуть. Так само не довіряють і біржам, хоча різниця між біржовими і небіржовими цінами влітку сягала 30 відсотків. Чому селяни обминають біржовий ринок? У засновниках хто — трейдери, тому і стороняться незрозумілої торгівлі. Тільки торік втрати на такій розбіжності сягнули мільярда гривень. На ці гроші можна було придбати понад тисячу комбайнів.

(Закінчення на 17-й стор.).

І ти, брухт?!

Найбільший у країні виробник прокату, статі та чавуну гірничо-металургійний комбінат «Криворіжсталь» (КГМК), що на Дніпропетровщині, згортає свої потужності.

За словами генерального директора Анатолія Сокуренка, критична ситуація склалася через брак сировини — коксу та металобрухту. В січні Алчевський коксохімічний завод перервав поставки своєї продукції, а від нього КГМК одержував до 30 тисяч тонн коксу на місяць. Окрім того, каже Анатолій Сокуренко, від початку року на комбінат надходить удвічі менше брухту, ніж треба, чого зазвичай в січні—лютому давно не спостерігалося. Через різке скорочення його заготівлі, незадовільні погодні умови та тривалі свята нині поставки не перевищують 45—47 відсотків від потреби.

(Закінчення на 17-й стор.).

Сніг тане — біду несе

Унаслідок потепління й дощів вийшли з берегів притоки Дністра в Ямпільському і Чернівецькому районах Вінницької області. Так, у селі Велика Кісниця на Ямпільщині вода проникла у підвал школи, де навчаються 372 учні.

Такі самі повідомлення надійшли з сіл Моївка, Шендерівка, Саїнка і Мазурівка Чернівецького району, де підтоплено шість помешкань, **повідомляє наш власний кореспондент Віктор СКРИПНИК.**

А **за інформацією нашого кореспондента Олени ІВАШКО**, на Миколаївщині талими водами підтоплено селище Березанка, села Попільне, Марковка, Малахово, Чапаєво та Андріївка. В небезпеці опинилися майже 400 осіб.

*А тим часом, **за інформацією МНС**, учора без електропостачання залишалося 58 населених пунктів країни. Підтоплено 15 приватних будинків у Дніпропетровській області, 2 — у Запорізькій і 69 — на Одещині.*

Баланс тижня

Сьогодні в Україні очікується холодна погода без опадів

У нас багато відмінностей, але й багато спільного

(Початок на 1-й стор.).

На його думку, яку підтримав і В. Литвин, нині важливо окреслити коло питань, що цікавлять обидві сторони. «Між нами багато відмінностей, але також є й багато схожості», — підкреслив голова Стортингу, зауваживши, що на базі цієї схожості і треба постаратися сформувати механізм співробітництва.

За традицією в Норвегії склалися добрі відносини з країнами Західної Європи. Нині тут також надають особливого значення співробітництву з пострадянськими країнами, і зокрема з Україною. Про це йшлося на зустрічі в норвезькому парламенті. Україна, на думку норвежців, посідає особливе місце серед країн колишнього СРСР. У нових умовах парламенти двох держав не повинні і не мають права перекладати роботу лише на МЗС та уряд. Сторони наголосили на особливій ролі парламенту, бо саме цей орган представляє інтереси народу.

Сьогодні у Володимира Литвина заплановано зустрічі з міністром закордонних справ Яном Петерсеном і прем'єр-міністром Норвегії Хйолем Магне Бондевіком. А вчора відбулась аудієнція в короля Норвегії Гаральда V, що є обов'язковою згідно з норвезьким протоколом під час візиту офіційних делегацій до цієї країни.

Яна СТАДІЛЬНА.

Осло.

Досьє на керівників

Державний комітет з питань телебачення і радіомовлення України проводить моніторинг засобів масової інформації в областях та районах стосовно того, як часто з'являються у ЗМІ публікації про місцевих керівників. Про це повідомив на брифінгу голова Держкомітету з питань телебачення і радіомовлення України Іван Чиж.

За повідомленням кореспондента УНІАН, таке завдання було поставлене на колегії цього комітету. Як пояснив І. Чиж, є приклади, коли деякі керівники хочуть 24 години на добу бути в ефірі й займати матеріалами про себе всі газети. На думку голови держкомітету, надмірна поява публікацій і передач про таких керівників створює «негативний імідж узагалі для системи влади».

Держкомінформ упродовж кварталу інформуватиме про результати моніторингу Президента України, Прем'єр-міністра, які і прийматимуть відповідні рішення.

Постанова Верховної Ради України

З приводу загрози війни проти Іраку

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Заяву Верховної Ради України з приводу загрози війни проти Іраку схвалити (додається).

2. Рекомендувати Президенту України, Кабінету Міністрів України, Міністерству закордонних справ України, усім органам державної влади у ситуації навколо Іраку керуватися принциповою позицією, викладеною у цій Заяві, виходити з національних інтересів України, не допускати будь-яких дій, що можуть загрожувати її національній безпеці.

Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ,
4 лютого 2003 року.
№ 474-IV.

Заява Верховної Ради України

З приводу загрози війни проти Іраку

Верховна Рада України — держави, яка добровільно відмовилася від третього за потужністю ядерного потенціалу, підтримуючи висновки Резолюції Парламентської асамблеї Ради Європи № 1316 від 30 січня 2003 року стосовно того, що:

— інспектори ООН на сьогоднішній день не знайшли нічого, що доводило б факт наявності в Іраку зброї масового ураження, балістичних ракет або підготовки цієї країни до виробництва вищезгаданого;

— не було переконливо доведено існування зв'язку між Іраком та міжнародними терористичними мережами;

— за існуючих обставин застосування збройної сили проти Іраку не було б виправданим;

— громадська думка в країнах — членах Ради Європи схиляється на користь розв'язання іракської кризи політичними засобами та проти одностороннього прийняття рішення щодо інтервенції в цю країну,

поділяє тверду переконаність ПАРЄ в тому, що розв'язання іракської кризи має бути здійснено відповідно до принципів міжнародного права та спиратися на апарат ООН,

звертається до США та Великобританії із закликом утримуватися від будь-яких дій, які б принижували авторитет та роль ООН, і виключити будь-яке використання сили поза межами міжнародного правового поля та без чітко висловленого рішення Ради Безпеки ООН.

Народні депутати України наполягають на необхідності мирного виходу із цієї кризи і безумовного дотримання норм міжнародного права.

Демонстрант — не терорист

У КОМІТЕТАХ ВР

(Початок на 1-й стор.).

Але і внесення Президентом України цього закону до ВР як невідкладного, і присутність на засіданні комітету Голови Служби безпеки України Володимира Радченка, і приєднання України до міжнародних конвенцій про боротьбу з тероризмом свідчать: цей закон таки треба приймати, відшліфувавши до досконалості. Щоб він не давав жодних підстав під виглядом боротьби з тероризмом обмежувати права і свободи громадян. Скажімо, щоб під «прояви тероризму» не було підведено звичайну політичну демонстрацію, пікети чи акцію опозиції. Тому народні депутати, члени оборонного комітету під час підготовки законопроекту до другого читання намагалися якнайвлучніше виписати і самі поняття «тероризм», «теракт», «антитерористична операція», і повноваження антитерористичного центру, і режим у зоні проведення антитерористичної операції тощо, вилучивши із тексту закону все, що зазіхає на конституційні права і свободи громадян. І щоб силові органи, які ведуть боротьбу з тероризмом, зокрема, антитерористичний центр, який уже діє при СБУ, мали достатньо законодавчих повноважень у разі, боронь Боже, виникнення екстремальних ситуацій. І хоча законопроект про боротьбу з тероризмом вирішено винести на розгляд ВР у другому читанні, після узгодження всіх пропозицій і зауважень, депутати прогнозують, що його проходження в сесійній залі буде складне.

На засіданні комітету також розглянуто інформацію про вплив статей 59 і 60 закону про держбюджет-2003 на виконання Закону «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» та інших законів. Річ у тім, що в цьогорічному бюджеті скасовано майже всі пільги та компенсації військовослужбовцям, і це, як свідчать численні звернення до комітету, викликає величезне напруження у військовому та ветеранському середовищі. Народні депутати, члени оборонного комітету, вирішили готувати відповідне подання до Конституційного Суду, для чого їм, щоправда, доведеться зібрати щонайменше 45 підписів своїх колег.

Уляна ШЕВЧЕНКО.

У ФРАКЦІЯХ І ГРУПАХ

«Регіони України» відкриті для світу

Прозорість і публічність роботи парламентської фракції, максимальну відкритість її законотворчої діяльності та окремих народних депутатів, які входять до «Регіонів України», віднині забезпечуватиме також інформаційна Інтернет-система, сказала під час презентації керівник фракції Раїса Богатирьова.

Тепер кожен матиме можливість вільно і в повному обсязі скористатися інформацією про законотворчу і політичну діяльність фракції за адресою Інтернет-сайту: http://www. regions. org. ua.

Анатолій КАРАСЬ.

ФОТОФАКТ

У Миколаєві триває виставка декоративно-прикладного мистецтва Китаю «За Великою китайською стіною». В експозиції представлено вази, сервізи, панно та віяла, виконані руками сучасників у традиційному китайському стилі.

Фото Олександра КРЕМКА (Укрінформ).

Гості з майбутнього

ПІДСУМОК ТИЖНЯ

Минулий тиждень у внутрішньополітичному житті України насамперед ознаменувався відкриттям нового політичного сезону, який зазвичай збігається з початком роботи нової сесії парламенту.

А того, що під час третьої сесії Верховної Ради неофіційно стартують президентські виборчі перегони 2004 року, не приховував навіть голова парламенту Володимир Литвин. «Треба бути реалістами і не виключати будь-які, аж до однозначно небажаних, сценарії розвитку подій. Наприклад, прихід до найвищої посади людини, за якої процвітатиме фаворитизм. Або зайняття владного олімпу цинічними політиками-безбатченками олігархічного замісу», — сказав у своєму виступі В. Литвин. А про потребу прискорити політичну реформу він почав говорити одночасно з Президентом.

Утім, усі основні фігури на політичній шахівниці поки що перебувають в очікуванні. Не лише тому, що політичним гравцям ще невідомо, хто стане кандидатом від влади, а й тому, що під запитанням, які повноваження і важелі впливу матиме глава держави.

Ситуація ускладнюється ще й тим, що, проголосивши в серпні минулого року політичну реформу, спрямовану саме на перекроювання владних повноважень у «трикутнику» президент—уряд—парламент, сам Президент, досі не лише не вніс до ВР законопроекту про відповідні зміни до Конституції, а й не окреслив основні параметри такої реформи. Тому на сьогодні найконкретніше поводяться тільки політичні гравці з опозиційного табору: комуністи і соціалісти обстоюють свій проект конституційних змін, який уже пройшов «сито» Конституційного Суду, а тому теоретично може бути схвалений значно раніше за той законопроект, який Президент лише обіцяє внести до парламенту в лютому. Варіант політичної реформи в авторстві лівих — це перетворення України навіть не на парламентсько-президентську, а власне на парламентську республіку. Істотне обмеження президентських повноважень з посиленою роллю парламенту, що пропонується в законопроектах П. Симоненка, О. Мороза та інших, напевне, свідчить про те, що ліві вже не розраховують на перемогу свого кандидата на майбутніх президентських виборах. А от своєї позиції у найвищому законодавчому органі здавати не збираються.

«Наша Україна» і БЮТ до політичної реформи ставляться прохолодно — або взагалі про неї мовчать, або пропонують дещо змінити правила гри без конституційних змін — через прийняття нових законів про вибори, що посилить роль партій, про Кабмін тощо. Очевидно, саме ці політичні сили сьогодні найбільше вірять у можливість перемоги на наступних виборах, а тому не бажають підпилювати гілку нехай навіть теоретичного президентства... Більшість так званих пропрезидентських фракцій, особливо де переважають депутати-мажоритарники, поки що, за висловом Олександра Волкова (котрий, до речі відзначився минулого тижня активністю з формування нової депутатської групи у ВР), «сидять у засідці». Вони дружно називають політичну реформу основним завданням нового політичного сезону, закликають до її обговорення, однак без конкретики. Бо нічого конкретного ще не запропонував Президент.

Єдина узгоджена позиція політичної реформи — уряд має формувати парламентська більшість. А на повноваження Верховної Ради та Президента погляди протилежні. «Наша Україна», комуністи, соціалісти, есдеки і «бютівці» сходяться ще в одному — наступні парламентські вибори мають відбуватися за суто пропорційною системою.

Ще одна тема, яка обговорювалася минулого тижня і також певною мірою пов'язана з майбутніми президентськими виборами, — доля нинішнього уряду Віктора Януковича. І хоча новий Кабмін ще навіть не відзвітував за перші 100 днів та лише в березні представлятиме у Верховній Раді свою програму дій, уже точаться розмови про недовговічність цього уряду, а отже, і зменшення шансів у президентському марафоні третього Віктора. Сьогодні Президент відкрито підтримав нинішній уряд, заявивши, що він працюватиме до наступних президентських виборів. Однак надважкий алгоритм, який доводиться нині розв'язувати уряду В. Януковича, — де знайти майже сім мільярдів гривень на підвищення мінімальної зарплати в першому кварталі до 185 гривень (уже не кажучи про літнє підвищення до 230 грн.), оптимізму стосовно долі цього уряду не додає. До того ж, за даними парламентського бюджетного комітету, у січні доходна частина бюджету отримала менше від запланованого.

Юліана ШЕВЧУК.

Реформа на рівні побажань

Під час проведення політичної реформи потрібно передбачити спільну відповідальність Президента, парламенту і уряду. Про це йшлося на вчорашньому «круглому столі» за участю народних депутатів, політиків, науковців та громадських діячів.

Ні в кого не було сумніву, що відповідні зміни до законодавства обговорюватимуть і ухвалюватимуть у контексті майбутніх президентських виборів. Отож нині, переконані промовці, головне — щоб Верховна Рада ухвалила закони про вибори до парламенту на пропорційній основі й про Кабінет Міністрів.

Народний депутат, голова «Собору» Анатолій Матвієнко наголосив, що нинішня влада «не зорієнтована жертовно і професійно слугувати народу». А декларації про політичну реформу виголошувалися для того, щоб перехопити ініціативу в опозиції. Тому, переконаний парламентарій, політичну реформу треба проводити не «під конкретні особистості», а так, щоб кардинально «перевернути орієнтацію влади» і зробити її єдиною. Крім того, конституційно збалансувати права і обов'язки владних гілок. Оскільки в нашій країні, за його словами, деформована система влади: Президент, який має необмежені права і не має жодних обов'язків, і уряд — з обов'язками і жодними правами. Не дивно, що лідер Української національної консервативної партії Олег Соскін запропонував розпустити адміністрацію Президента як «антиконституційний орган, який нині є головним провідником диктаторських тенденцій».

А лідер фракції СДПУ(о) Леонід Кравчук узагалі піддав сумніву проведення до президентських виборів політичної реформи. На його думку, до 2006 року про неї можна говорити «на рівні побажань». Бо реформу гальмуватимуть ті політичні сили, які прагнуть перемогти на президентських виборах. На думку Л. Кравчука, передача повноважень навряд чи щось змінить, а йдеться переважно про те, щоб Президент, парламент і уряд працювали як єдине ціле. Леонід Кравчук назвав малоймовірним висунення від опозиції одного кандидата. І припустив: новим Президентом може стати не дуже відома людина, яка змінить увесь курс.

Наталя ЯРЕМЕНКО.

ФОТОФАКТ

Прем'єр-міністр України Віктор Янукович відвідав Всеукраїнський центр професійної реабілітації інвалідів у селі Лютіж Київської області, де оглянув житловий і навчально-лікувальний корпуси центру й ознайомився з умовами перебування інвалідів.

Фото Володимира РЕПІКА (Укрінформ).

Бюджет прийнято. Але як його виконати?

Шоста сесія міськради ухвалила бюджет Запоріжжя на 2003 рік. Загальний обсяг запланованих доходів міста, як і видатків, становить більш як 567 млн., у тому числі 63,5 млн. грн. державних субвенцій.

Основні джерела наповнення бюджету Запоріжжя традиційні — планові відрахування прибуткового податку з громадян, плата за землю та оренду, податок на прибуток підприємств комунальної власності, продаж земельних ділянок несільськогосподарського призначення, кошти від відчуження майна тощо. А от серед витратних статей бюджету цього року з'явилися певні особливості. Так, на фінансування освіти виділено 85 млн. 440,8 тис. грн., що на 5,2 відсотка більше, ніж минулого року. Видатки на охорону здоров'я зросли на 3,5 а на культуру — на 29,7 відсотка.

Порівняно з минулим роком бюджет Запоріжжя зріс на 94 млн. грн. Проте його голова Олександр Поляк вважає, що місто — донор держбюджету — недоотримало належних коштів. Саме тому, наприклад, наміри місцевої влади щодо відродження Національного заповідника «Хортиця» знову можуть залишитися лише намірами.

Бездефіцитний бюджет Запоріжжя щойно прийнято, а вже виникли проблеми з його виконанням. Серед них — необхідність фінансування нового рівня заробітної плати працівникам бюджетної сфери. Як відомо, мінімальна заробітна плата для них — 185 гривень — встановлена з 1 січня, але місто ще не одержало для цього у вигляді субвенцій з держбюджету жодної копійки. Складна економічна ситуація на комунальному підприємстві «Електротранс». Борг держави по субвенціях на перевезення пільгової категорії пасажирів уже сягнув 40 млн. грн., а працівники «Запоріжелектротрансу» останні чотири місяці практично не одержують зарплати. Їм заборгували майже 5 млн. грн. І таких проблем у забезпеченні життєдіяльності Запоріжжя чимало. Тож, схоже, цьогорічний бюджетний процес легкого життя місцевій владі не обіцяє.

Водночас із бюджетом депутати міськради затвердили символіку та положення про герб і прапор Запоріжжя.

Олександр АБЛІЦОВ.
Запоріжжя.

Про соціальний захист інвалідів

Відкритий лист ветеранів, інвалідів Великої Вітчизняної війни народним депутатам Верховної Ради України

ЗВЕРНЕННЯ

Як це було до 1990 років:

Інваліди ВВВ мали пільги та привілеї — невеликі пенсії, безплатний проїзд у міському транспорті, пайки у спецмагазинах для інвалідів ВВВ і Героїв Радянського Союзу, забезпечення одягом та взуттям у спецмагазинах, безплатні ліки за рецептами лікарів, шпитальне лікування протягом 24 днів щороку тощо.

Було ухвалено положення про позачерговість для ІВВ у забезпеченні житлом, машинами. Усе це було взаконено, як заведено в цивілізованому світі, де турбота про інваліда війни священна, він перебуває під опікою держави. Турботу про воїна, який одержав каліцтва, коли захищав Вітчизну, було взаконено державою.

Що стало після розпаду Союзу і утвердження суверенності України?

Нове керівництво скасувало закони про інвалідів ВВВ, виробило свої положення, переклавши турботи про них на місцеві органи влади, на відомства, урізавши пільги, а надто привілеї.

З'явилися скарги і відповіді на них керівників адмінорганів: «Ми вас на війну не посилали», «Немає грошей», «Немає закону», «Скаржіться — ваше право»...

Як живеться інвалідові ВВВ сьогодні

Деякі пільги переклали на місцеві органи влади. Інвалідів ВВВ усіх категорій і навіть І групи прирівняли до учасників бойових дій, до учасників війни, до величезної армії просто пільговиків. У них навіть менше пільг, ніж у афганців, тобто інтернаціоналістів, ліквідаторів, особливо в санаторному та шпитальному лікуванні. Та сама ситуація і в пенсійному забезпеченні офіцерського корпусу: офіцер-відставник ЗС України одержує пенсію більшу, ніж бойовий офіцер такого рангу часів ВВВ.

Така сама картина і з санаторним лікуванням. Хоча записано, що санаторну путівку інвалідові ВВВ надають один раз на рік, він її не отримує. По-перше, їм, 80-річним, лікар навіть забороняє виїзд із міста, чим обмежує санаторне лікування у довідці, яку видає, що на руку міськвійськкомату, у чиєму віданні путівки. А за нереалізоване право на путівку перераховують компенсацію в сумі 70 гривень (до 2000 року було 140).

(Закінчення на 8-й стор.).

БАЛАНС ТИЖНЯ

Паралелі не перетинаються

Перший тиждень лютого ознаменовано черговою трагедією у вугільній галузі. На шахті імені Дзержинського об'єднання «Дзержинськвугілля» на горизонті 915 метрів спалахнула пожежа, яка забрала життя трьох гірників. Жертв могло бути й більше, але, до честі рятувальників, їм удалося із охоплених полум'ям виробітків вивести на поверхню 72 людей.

Нам, звичайно, не звикати до своєрідної першості нашої країни в найрізноманітніших галузях. От і за кількістю смертей на мільйон тонн видобутку вугілля Україна попереду планети всієї — 3,6 особи. Це в півтора разу більше, ніж у Китаї, удвічі більше, ніж у ПАР, втричі більше, ніж у Росії, не кажучи вже про такі вуглевидобувні країни, як США чи Австралія, де взагалі випадки травматизму гірників зі смертельним підсумком бувають дуже рідко. Загалом торік у нас загинуло понад 260 шахтарів. З початку нинішнього року — вже десять: підземний метроном не збавляє свого жорстокого темпу.

Держкомісія на випадок пожежі, безперечно, дійде певних висновків. Можливо, знайде й покарає винних. Але хіба від цього легше? Адже основна причина всіх аварій — крайня зношеність обладнання, нестача коштів на профілактику травматизму та модернізацію галузі. Багатомільярдна заборгованість гірникам за підняте на-гора вугілля уже десять років залишається незмінною. От і в перших числах лютого шахтарі Павлограда сушили голову у пошуках форм протесту проти неплатежів. Страйки, як вони переконалися, геть ні на кого враження не справляють, а лише посилюють і так поганий стан шахтного фонду. На платежі шахтарям за працю грошей країна не має. Але, як стверджують фахівці, торік із України до офшорів пішло 2,4 мільярда доларів США...

А тим часом перший тиждень лютого ознаменувався активною роботою всіх гілок влади. Відкрилася третя сесія Верховної Ради. Майже десять кримінальних справ проти корупції порушила Генпрокуратура. Не меншу кількість наказів і розпоряджень підписав Президент. "Активничав" і Кабмін. Лишень от серед стосів ухвалених на тижні документів, що регламентують наше життя, важко знайти такі, які б це життя полегшували.

Так, Леонід Кучма наклав вето на закон про продовження пільг на видавничу діяльність, визнавши їх необгрунтованими. Мовляв, скасування пільг принесе у досить дірявий держбюджет-2003 щонайменше 700 мільйонів гривень. Можливо, хоча й проблематично. Тільки от за кількістю україномовних дитячих книжок незалежна Україна набагато відстає від рівня 46 року минулого століття. Нагадаю, післявоєнного року. А діти і дорослі літературу все-таки читають. Переважно російськомовну, видану в сусідній державі. Книжковий ринок у нас оцінюється в кілька разів більше, ніж у проблемні 700 мільйонів. І кому дістаються витрачені українцями на купівлю книжок гроші? Цілком справедливо, нашим сусідам.

Кабмін, у свою чергу, визнав обгрунтованим підвищення тарифів на житлово-комунальні послуги в Одесі: на холодну воду — в 1,4 разу; на водовідведення — в 1,3 разу; на квартплату — в 2,3 разу. Аналітики схильні оцінювати цей факт як початок повсюдної реформи в житлово-комунальній сфері. Тобто нам, простим смертним, слід очікувати, що багаторічні розмови про неї зводяться до чергового підвищення ціни нашого життя.

О вона, втім, і так зростає. Без будь-яких реформ. А можливо, з причини їхньої реальної відсутності. Інфляція в січні становила 1,5 відсотка. Це в півтора разу більше, ніж у січні минулого. Якщо такі темпи залишатимуться й надалі, то 6-відсотковий інфляційний прогноз Мінекономіки на 2003 рік буде перевищено втричі. Тож правильно чинять ті, хто зекономлену копійку переводять у тверду валюту, в ті-таки модні нині євро, курс яких набагато, вищий ніж долара США.

Народні депутати у другому читанні обговорили закон про іпотеку. Це радує. Насамперед хліборобів. Вони з нетерпінням чекають часу, коли земля матиме заставну ціну і під неї можна буде отримувати банківські кредити, яких нашим землеробам катастрофічно бракує. Іпотека — остання надія на те, що кредити для сільгоспвиробників не лише зростуть в обсягах, але й стануть набагато дешевші. Адже як у нас нині виходить. Нацбанк оголошує, що кредитні ставки знизилися до 19 відсотків річних. А реально, на місцях, комерційні банки менш як за 24 відсотки річних під заставу майбутнього врожаю і основних фондів кредити не видають. Та й то лише тим сільгоспвиробникам, які мають позитивну багаторічну кредитну історію.

Останнє (не ціна кредиту, а обережне ставлення банкіра до позичальника!) цілком справедливе. Тільки от за які такі гроші виборсуватися із кризи тим 85 відсоткам сільгосппідприємств, які після всіх наших реформ залишилися за бортом рентабельності? Врожай, навіть найвищий, як засвідчив минулий рік, додаткових доходів хліборобам не приносить, а основні фонди на селі в такому стані, що під них навіть найдовірливіший банкір не дасть жодної копійки.

Вихід один — іпотека. Заставна вартість землі за визначенням має привернути інвестиції у сільгоспвиробництво. Як це відбувалося і відбувається у всіх країнах. Але ми — країна незвичайна. Наміри і результати у нас, як паралелі, часто не перетинаються...

Ігор НАУМЕНКО.

Голодомор: почути

(Початок на 1-й стор.).

На селянських подвір'ях не подавала голосу жодна худоба чи птиця — усе було забране державою до колгоспу, де пропало через брак догляду, або продане для сплати непомірних податків. Не чути було пташиного співу, бо люди полювали на пташок, а гнізда в пошуках яєць розорили голодні діти.

Розстріляні були всі кобзарі. Заборонений, затих сільський обряд. Досвітки, вечорниці, веснянки, гаївки, весільний і поховальний ритуал — замовкло все, що формувало абсолютно унікальний пласт світової культури. Все мала замінити керована згори «художня самодіяльність». Про ту «нову культуру» добре розповідає спогад Смоли Євгенії Дмитрівни, 1925 року народження, з села Котляревське Глобинського району на Полтавщині. «Співать заставляли: «Кому надо эти ясли? Всем рабочим — друзьям, всем рабочим», — заставляють співать, щоб заробить супу. І співаєш, а воно ж і рот не розкривається, як їсти хочеш».

Замовкли церковні дзвони, церкви стояли зачинені, релігійні служби заборонені, священики заарештовані. Одружувалися в ті роки мало, молоді не вінчалися, весіль не гуляли, пісень не співали, гостей не запрошували. Вперше після часів Володимира Великого людей ховали без панахиди, без священика, без хреста.

Ховали дуже багато, дуже часто в спільній могилі, іноді цілими родинами. На багатьох старих сільських кладовищах і досі можна помітити, що найбільшу частину їх становлять ділянки зарослих горбочків. Ці могили з'явилися в ті страшні роки. Виснажені, спухлі від голоду люди говорили мало і дуже тихо. Важко було говорити в пекельній муці батькам, яким нічого було дати поїсти вмираючим дітям. Мовчки вимирали родини, хутори і цілі села. Селянська Україна від Дінця до Збруча перетворилася на беззвучне пекло.

Хто ж тобі зготовив
цей кривавий час?
Хто ж так люто кинув
на поталу нас?
Павло ТИЧИНА.

Пусткою мовчало вимираюче село

Про його трагедію мовчала Радянська Україна, мовчав і світ. Це не було мовчання поваги до горя і смерті. Це було мовчання злочинців і заляканих ними жертв.

Стіна того давнього мовчання дуже міцна і проломлюється дуже важко. Вона і досі закриває багато правди про трагедію. Найвищої пошани і вдячності заслуговують ті, хто першими почали збирати документи, свідчення, матеріали про голод. Вони мали сміливість заговорити про злочин проти українського народу тоді, коли в самій Україні навіть згадка про голод була заборонена. Ці люди є справжніми героями України, навіть якщо влада не поспішає їх нагородити.

Попереду ще велика робота, пошук відповідей на складні запитання. Досі триває дискусія навколо визначення числа жертв, немає вичерпної картини соціальних, економічних, демографічних наслідків.

Ми ще не виконали свій обов'язок перед мільйонами жертв. Ми мусимо згадати їх всіх поіменно, впорядкувати їх могили, збудувати меморіали, навчити себе і наших дітей приходити до них. Мовчання на цих могилах засвідчить шану і жалобу лише після того, як Україна на повний голос перед усім світом заговорить про трагедію голодомору.

Потрібна книга про голодомор. Книга, видана національною редакційною колегією, в яку могли б увійти авторитетні люди різних політичних поглядів. У тій книзі не треба наводити позиції та інтерпретації, які можуть досі розділяти українців. Потрібно масовим тиражем просто видати вже знайдені документи, фотографії, факти. Така книга повинна стати доступною людям, щоб голодомор став символом у свідомості українців. Тоді мовчання вже не буде.

І ще одне. «Не говори — співай», — вчив філософ, що передбачив трагізм XX століття. Музика і спів часом говорять більше, ніж виступи. Є велика музика Євгена Станковича. Але ще хотілося б, щоб у різних українських церквах в день поминання невинно убитих звучав особливий спів, музика, що розповідала б про їх біль і нагадувала про світлу пам'ять.

Нам не треба чекати, поки будуть з'ясовані абсолютно всі подробиці.

Головне ми вже знаємо

Голод був штучно організований, він був інструментом геноциду проти українського народу. Його організувала і здійснила влада, тоталітарний комуністичний режим на чолі зі Сталіним. Мозаїка архівних документів і свідчень очевидців складається в картину, що дає змогу зрозуміти мету злочину проти людяності і те, як він коївся.

Терор голодом був не тільки і не стільки інструментом «колективізації» сільського господарства. В багатьох інших регіонах СРСР колективізація була здійснена без масового винищення голодом селянства. Голодомор був спрямований на викорінення національної ідентичності українців в Україні і поза її межами (Воронеж, Кубань). Голодомор став інструментом знищення української культури, ліквідації залишків державності України в соціально-культурній сфері.

Не менш важливо знайти відповідь на питання про причини того, як такий злочин став можливим. Громадяни теперішньої України повинні побачити, як тоді її вели до пекла. Як і чому робився крок за кроком. Нам треба зрозуміти, чи можна було десь зупинитися, зійти зі смертельної дороги. І знайти причину, чому цього не було зроблено.

Насправді ця тема невичерпна, бо в трагедії голодомору були мільйони дійових осіб. Кожен з них жив у Країні Рад, у тій тоталітарній системі. Але були учасники партконференції, що голосували за підвищені норми хлібоздачі. І були голови колгоспів, що роздавали зерно вночі, аби встигнути до ранку, коли з району прийдуть ці норми. Були люди, що ділилися хлібною пайкою з чужими дітьми, а були ті, хто божеволів і їв людське м'ясо.

▪ ▪ ▪

> ***Але обернена в майбутнє пам'ять про голодомор вимагає зрозуміти наслідки згортання свободи слова в Україні не лише з точки зору технологій успіху на чергових виборах. Ці наслідки треба оцінювати, пам'ятаючи про долю мільйонів людей в країні, де преса писала лише дозволене владою***

▪

Зрозуміти всі причини, через які став можливим голодомор, через які люди ставали катами і жертвами, героями і байдужими свідками, є нашим обов'язком не лише перед мертвими. Це наш обов'язок перед нашими дітьми й онуками, яким жити в Україні. Поки немає такого розуміння, ми не гарантовані, що знову не відчиняться пекельні двері.

Проте саме лише розуміння причин, опис їх десь у книжках і газетах не зможе стати такою гарантією. Громадяни України, суспільство і держава повинні щодня уважно вдивлятися в те, що відбувається навколо, в Україні і за її кордонами. Вдивлятися, щоб якомога раніше побачити і бити на сполох, як тільки двері до біди знову почнуть відчинятися. Правда і пам'ять про голодомор мають бути спрямовані не в минуле, а насамперед в теперішнє і майбутнє.

Історія не закінчилася. Сучасний світ не знайшов формули всеосяжної гармонії, і, можливо, ніколи її не знайде. «В історії не збувається царство небесне», —навчав Св. Августин Блаженний.

Світ навколо України переживає тепер абсолютно нові, тектонічні зрушення. Важко передбачити, якими будуть його протиріччя, полюси сили і союзи вже через кілька десятків років. Українцям треба бути готовими до нових викликів і загроз, навчитися бачити їх тоді, коли вони ще майже непомітні. Бачити і не мовчати, говорити і діяти. Трагедії надто часто траплялися в нашій історії. А те, що сталося один раз, може трапитися знову.

Шукати причини мовчання

Пошук причин трагедії

▪ ▪ ▪

> ***Ми ще не виконали свій обов'язок перед мільйонами жертв. Ми мусимо згадати їх всіх поіменно, впорядкувати їх могили, збудувати меморіали, навчити себе і наших дітей приходити до них***

▪

буде довгий, щоб їх знайти, потрібні тисячі сторінок досліджень. Але щоб подолати довгу дорогу, треба зробити перший крок. Наприклад, спробувати пошукати причини мовчання. Як трапилося, що свідки і сучасники оніміли перед лицем такої трагедії.

Про голод писали українські емігрантські видання, газети в Польщі, Чехії, Канаді. Про достовірність інформації з голодуючих «районів Росії» раз чи два посперечалися кілька європейських та американських видань. Звичайно, друзі Радянського Союзу були обурені «наклепами» буржуазної преси і всіляко їх спростовували.

У Радянському Союзі газети надривалися, славлячи успіхи соціалізму, прославляючи Дніпрельстан та інші будови першої п'ятирічки. Щось невиразно згадувалося про опір «історично приречених» куркулів переможній ході колективізації. Перші згадки про голодомор з'явилися в радянських виданнях лише через 55 років.

Що справді вражає в тодішніх радянських газетах, так це описи достатку в магазинах. «У гастрономічному відділі — 38 сортів ковбаси, з них 20 нових сортів, що ніколи до цього не продавалися. В цьому ж відділі будуть продаватися три сорти сиру, виготовлених за спеціальним замовленням магазину: камамбер, брі і лімбурзький. У кондитерському відділі 200 сортів цукерок і печива. В булочному відділі до 50 сортів хлібних виробів... М'ясо зберігається в засклених холодильних шафах. У рибному відділі басейни з живими коропами, щуками, лящами, карасями». Цей опис бенкету в час чуми є розповіддю про відкриття гастроному в Москві на вулиці Горького (тепер він називається «Єлисеєвський»). Такі речі не можна пояснити політичною доцільністю, це швидше може пояснити психоаналіз, в тій частині, де не про Ерос, а про Танатос, про садизм.

Газети мовчали про голод, бо були інструментом владної пропаганди і агітації, колективним організатором. Журналісти описували неіснуючи достаток, знаючи, що їх будуть читати голодні люди. Але що писати і що не писати, вирішував за журналістів відділ ЦК.

Тепер, в наші дні, його роль вочевидь хоче перебрати на себе управління адміністрації Президента. Українців переконують, що цензура ЗМІ є у всьому світі, а «темники», навпаки, не існують, бо на них немає підпису. Але обернена в майбутнє пам'ять про голодомор вимагає зрозуміти наслідки згортання свободи слова в Україні не лише з точки зору технологій успіху на чергових виборах. Ці наслідки треба оцінювати, пам'ятаючи про долю мільйонів людей в країні, де преса писала лише дозволене владою.

Уряди Європи і США, безумовно, знали про голод. Про деякі причини їх мовчання можна здогадатися.

Досвідчені політики саме в кінці 20-х років побачили, що веймарська республіка в Німеччині доживає останні місяці, до влади от-от прийдуть праві націоналісти. Значить, наближається крах версальської системи, попереду нові спроби перегляду європейських кордонів. Багато хто з державних діячів тодішнього Заходу, вихованих у категоріях реальної політики, бачив у СРСР баланс для стримування неминучого посилення Німеччини.

З другого боку, в Радянському Союзі дедалі частіше повторювалася теза про можливість побудови соціалізму в ньому, як в окремо взятій країні. Троцький був висланий, крайні ліві усунені від керівництва партією. Це стало в очах Заходу сигналом про відмову від лозунгу «світової революції», давало змогу сподіватися на згортання активної підривної роботи СРСР (в особі Комінтерну) проти «капіталістичних» країн. Відкривалася можливість певної нормалізації стосунків, встановлення дипломатичних зв'язків.

Індустріалізація в часи першої п'ятирічки зробила СРСР важливим ринком збуту промислової продукції і обладнання. Автогіганти в Нижньому Новгороді і Москві, Магнітка, тракторні заводи в Харкові та Сталінграді будувалися на основі іноземного обладнання, за участю закордонних фахівців. У часи великої депресії уряди боялися втратити важливий ринок збуту, не хотіли загострювати стосунки з важливим покупцем.

Печально, але всі ці міркування виявилися в чомусь слушними. Реальна політика продемонструвала

НЕЗАБУТНЄ

Таке не повинно повторитися!

ЗАЯВА

фракції комуністів у Верховній Раді України у зв'язку з 70-ю річницею голоду 1932—1933 років в Україні

Влада України розгорнула гучну пропагандистську кампанію під девізом «70-та річниця голодомору 1932—1933 років в Україні».

Парламентські слухання і наукові конференції, «круглі столи» і мітинги, тематичні виставки і жалобні концерти, уроки пам'яті в навчальних закладах і поминальні панахиди в церквах, відкриття нових пам'ятників і музейних експозицій — такий далеко не повний перелік заходів, які організує у зв'язку з цим спеціально створений указом Президента України оргкомітет.

Офіційний старт і політичний тон цієї кампанії дав виступ по національному телебаченню Л. Кучми 23 листопада 2002 року. З перевертнів і лицемірів, які вийшли з партноменклатури, ще ніхто не робив таких злісних наклепів на свій народ, на непросту історію нашої держави.

На тлі масового зубожіння народу України, скорочення чисельності населення країни на 4 млн. осіб від голоду, холоду і середньовічних хвороб, що знову повернулися до нас, «голодоморна» кампанія 2002—2003 років, політичні спекуляції на трагедії, яка сталася з нашою країною внаслідок катастрофічного неврожаю 1932 року, мають цинічний, фарисейський характер. При цьому нинішнє політичне керівництво України надає цій кампанії, з одного боку, антиросійської, а з другого — неприхованої антикомуністичної спрямованості, прагнучи звинуватити комуністів в усіх гріхах, змусити комуністів виправдовуватися і каятися, сформувати в громадській думці образ Компартії, аж ніяк не відповідний історичній правді. З цією метою фальсифікують кінофотодокументи, упереджено коментують архівні документи, навмисно перекручують позицію нині діючої Компартії України.

Президія ЦК Компартії України наголошує, що голод 1932—1933 років є трагедією нашого народу. І тисячі комуністів, насамперед керівники районних партійних і радянських органів, колгоспів, радгоспів, сільрад, низових партосередків, розділили трагічну долю радянського селянства.

(Закінчення на 7-й стор.).

голоси крізь мовчання

свою результативність. Державні діячі, які нею керувалися, продемонстрували вміння досягти своїх цілей. Український народ, що втратив державність, не міг протиставити їх міркуванням жодних прагматичних аргументів. А самі лише моральні аргументи не можуть здобути ефективної політичної підтримки.

Щоправда, ті державні діячі могли б побачити урок голодомору і для себе. Їх байдужість до знищення мільйонів людей взяв до уваги новий канцлер Німеччини, що прийшов до влади саме на початку 1933 року. Його звали Адольф Гітлер. Раціонально-байдужа політика відчинила двері до іншого геноциду, до голокосту.

Урок українських трагедій про життєву важливість державності є очевидним. Але є ще й урок небезпеки, яку породжує незацікавленість світу в народі чи країні. І подолати таку незацікавленість можуть лише прагматичні аргументи. Таких аргументів вочевидь бракує у полеміці з європейськими політиками, що не бачать України в майбутній Європі. Вже зрозуміло, що доведеться шукати нових аргументів у стосунках зі США і НАТО. Їх треба шукати, створювати, не скочуючись на легкий шлях моралізацій та емоційних оцінок. За відсутності таких аргументів перед нинішньою Україною постане стара загроза перетворитися з суб'єкта на об'єкт політики і, відповідно, історії.

Не зовсім простою є і відповідь на питання про мовчання всередині України.

Мовчання людей, що гинули в селах, зрозуміле. Смерть, насильство, терор, страх є достатньо переконливими поясненнями.

Вони пояснюють поведінку багатьох пересічних людей, яким пощастило не потрапити в тихе пекло. В місті теж було непросто в ті роки. Продовольчі магазини спорожніли. «Продавцям нічого було робити і вони сумно і безпорадно стояли всі в білому, як у китайському траурі, за прилавками», — згадував Володимир Сосюра. Були введені картки на продукти. Звичайно, мешканці Києва чи Харкова, Полтави чи Одеси помічали, що в якийсь час на вокзалах і вулицях стало дуже багато голодних жебраків. Часом вони стукали навіть у двері квартир на нижніх поверхах — піднятися на верхні не було сил. Страшну правду тихо розповідали селяни, яким пощастило завербуватися на ударні будови першої п'ятирічки. Але на той час громадяни Країни Рад вже навчилися тримати свої спостереження при собі. Чекісти швидко вжили заходів, голодні жебраки зникли, розмови припинилися.

Складнішими, поза сумнівом, були причини мовчання тодішнього українського «політичного класу». Мовчали десятки тисяч комуністів, партійні та державні керівники різного рівня, хоч серед них було багато людей, що хотіли добра Україні, віддавали всі сили для її економічного і культурного розвитку. Більшість із них пройшли дві війни і навряд чи затихли від самого лише страху. Та й мовчання не врятувало їх. Переважна більшість їх теж була знищена, лише трохи пізніше.

Слухняні виконавці московських рішень

Ще з 1918 року, крок за кроком українські ліві, комуністи і боротьбісти згоджувалися на обмеження суверенітету України. Вони вірили в ідеї марксизму-ленінізму, засвоївши його у вигляді катехізису коротких курсів. Для них він був «науковим світоглядом», «єдино правильним вченням», що дає рецепт звільнення себе і решти людей від несправедливості, забобонів і пережитків. У цій визначеності криється величезна спокуса марксизму, який і досі не можуть протистояти багато європейських інтелектуалів з університетськими ступенями. Проте в політиці спокусливі ідеї «визволення трудящих», «всесвітньої революції», «братнього союзу республік» виявилися прикриттям тихої, але наполегливої роботи «собирателей земель русских».

■ ■ ■

Сучасники його зрозуміли. Юрій Смолич у спогадах згадує, як в дні похорону весь Харків стиха розмовляв про те, що Хвильовий поїздив по селах, усе зрозумів і тому застрелився

■

Колишній соціал-демократ Пілсудський казав, що він зійшов з поїзда «соціалізм» на станції «незалежність Польщі». На відміну від нього, українські ліві вчасно не побачили реальність, у цьому причина їх політичної поразки та особистих трагедій.

Українські комуністи в 20-х роках систематично давали згоду на обмеження сфери суверенітету УСРР. Вони не підтримали нечисленні спроби своїх однопартійців, таких як Волобуєв і Шумський, домогтися розширення суверенітету України в економічній сфері.

КП(б)У одностайно декларувала смертельну боротьбу проти тих українських політичних сил, які не поділяли комуністичних поглядів. Нездатність переступити через догми, через впевненість у своїй винятковій правоті, через особистий досвід громадянської війни робили членів КП(б)У пересічними «солдатами партії», позбавляли простору для сміливих рішень. В Євангелії сказано «Є багато місць в домі Батька Мого». Вони думали, що можуть ці слова відкинути.

Українські комуністи погодилися бути лише дисциплінованими виконавцями прийнятих в Москві рішень в сферах оборони, безпеки, економіки, зовнішньої політики.

У кінці 1927 року українці становили переважну більшість членів КП(б) У. Але коли через рік з Москви прийшли рішення про колективізацію, а потім і про підвищення норм хлібоздачі, політична інерція перетворила їх, за рідкісними винятками, на слухняних виконавців. Вони мовчки виконували рішення, їм не було чого сказати. Залишалося тільки повторювати мантри про «переможну ходу соціалізму».

Урок їхнього мовчання полягає в тому, що відмова від суверенітету держави в обмін на красиві гасла може стати смертельно небезпечною для країни, для народу і для політиків, які на таке погоджуються.

«Сприйняв правду раніше, ніж зрозумів»

У другій половині 20-х років патріотична група українських комуністів сподівалася відстояти суверенітет в єдиній ділянці, де він ще існував — у культурній політиці, в «культурному будівництві». Культурні дискусії тих років були суперечками політичними, їх гострота зумовлена розпачем боротьби на останньому рубежі. Так розуміли ці дискусії їх сучасники, так їх розуміли і в ЦК КП(б)У, і в ЦК ВКП(б).

Уроки цих дискусій і причини мовчання, що настало на початку 30-х років, можна зрозуміти, читаючи найталановитішого, найглибшого і, можливо, найсуперечливішого з їх учасників — Миколу Хвильового.

Микола Хвильовий був великим патріотом України, мріяв про швидкий розвиток її культури, відстоював її самобутність. Він хотів орієнтувати українську культуру на Європу, аргументуючи це високим рівнем західної культури. Він не повірив у модну в той час теорію «занепаду Європи», хоч і проголошував якийсь «азіатський ренесанс», жонглюючи марксистськими ідеологемами.

Проте у своїй публіцистиці Микола Хвильовий не помічав фундаментальної несумісності європейської культури з «всесильним вченням».

Європейська культура в своїх основах є християнською, її змістом є пошук істини окремою людиною.

Людина для Маркса — лише сукупність суспільних відносин. У нього істина є станом суспільного буття. Людина не осягає істину. Істина досягається, або, точніше, будується одним-єдиним суб'єктом — робітничим класом. «Кінець філософії» означає реалізацію цієї істини у вигляді неминучої побудови (торжества!) комунізму.

У Томаса Манна є важлива книжка «Роздуми аполітичного», в якій він доводить, що в Європі література, цивілізація, демократія і політика —тотожні в їх глибині. «Європейські література і політика не знають остаточних рішень, вони не радикальні. Література є аналіз, інтелект, скептицизм, психологія; це — демократія, це — Захід», — пише Томас Манн.

Інтелект, скептицизм, психологію Хвильовий зрозумів. Демократію — ні. Його мрія про «західний», європейський шлях України тоді загинула, бо жодна якнайпалкіша публіцистика не може подолати політичну прірву.

Урок трагічного протиріччя є дуже важливим тепер, коли декларації влади про «європейський вибір» супроводжуються згортанням демократії всередині України. Без демократії не буде ні розвитку української культури, ні європейського шляху для України.

Творчість Миколи Хвильового вводила європейський контекст в українську культуру не через публіцистичні заклики. Геніальним чуттям український хлопець з Сумщини, який не закінчив четвертого класу гімназії, відчув живий пульс європейської думки.

Він показав людину, яка в селі і в Харкові, вдома чи в санаторії втиснута в чуже для неї життя, безглузду поведінку. Вона не знає, як вирватися. Але бачить захід сонця над озерами, чи дубові ліси з вікна вагона, що виривався з міста. Людина відчуває свободу в особливому відчутті до них, яке після Миколи Хвильового, можливо, зміг висловити у прозі тільки Борис Пастернак у «Докторі Живаго».

У час, коли виходили в світ «На озерах», «Арабески», «Лілюлі», «Пудель», «Санаторійна зона», в Німеччині вийшла книжка Мартіна Хайдеггера «Буття і час», яка відкрила нову добу в європейській філософії. Тема німецького філософа — свобода — не приходить через відокремлення від світу, через переробку його на власний лад. Свободу треба шукати у поєднанні з його гармонією. Ця тема дивовижно перегукується з текстами українського письменника, хоч їх автори навряд чи знали один про одного. Схожість шляхів мислення підкреслює дивний дзеркальний збіг в долях. Письменник був комуністом, філософ був членом гітлерівської партії, хоч і той, і інший у своїй творчості були їх категоричними опонентами.

Репродукція з архіву «ГУ».

У долі Миколи Хвильового велику роль зіграла геніальність учня, дар Симона Петра, який сприйняв правду раніше, ніж зрозумів. Про це свідчать його листи до Миколи Зерова, де він просить від нього нових і нових перекладів римлян. В їх рядках комуніст з 1919 року Хвильовий відчув таку правду, що просить поета не відволікатися на полеміку з партійними критиками, він береться захищати Зерова сам, бо краще володіє марксистською термінологією. Пропонуючи таке, Хвильовий не міг не знати, що ризикує партквитком, а може, й життям, коли ті листи потраплять у чужі руки.

Римські поети «золотої доби» мали особливе відчуття до села, саме у важкій праці селян вони бачили джерело культури. «Георгіки» Вергілія, які так досконало перекладав Зеров, взагалі є енциклопедією тодішнього села. Четверта книга «Георгік», про бджільництво, і досі може бути довідником пасічника. Весь Вергілій —це гімн селянам. «Слід найостанніший свій поміж ними покинула Правда». Головна думка героїчної «Енеїди» — щастя, що громадянська війна закінчилася і плуг може мирно йти по землі. Мир для селянина — ось заслуга і обов'язок держави, джерело її розквіту.

Боєць культурного фронту Хвильовий гнівно відкидав «хуторянство», «просвітянство», писав, що Дніпрогес стане основою майбутньої української культури. Проте серцем він зрозумів помилку. В 1929—1933 роках він багато їздив по селах і відчув, що війна радянської держави з селом означає боротьбу проти України, знищення його мрії про українську культуру.

На той час Микола Хвильовий міг сказати про свій страшний здогад лише кільком друзям, та й тих уже почали заарештовувати. Проте він знайшов спосіб стати на сторону селян. Він помер як римляни, що бачили в селі основу основ. Як Сенека, коли побачив свою помилку і зрозумів, чим буде для Риму правління його вихованця, Нерона. Зібрав друзів, читав вірші. Вийшов в іншу кімнату...

Сучасники його зрозуміли. Юрій Смолич у спогадах згадує, як в дні похорону весь Харків стиха розмовляв про те, що Хвильовий поїздив по селах, усе зрозумів і тому застрелився.

Урок Миколи Хвильового, урок культурного будівництва 20-х років заохочують нас задуматись над справжнім значенням українського села, його «аграрної магії» в українській культурі. В 1929 році Михайло Бахтін, який започаткував новий погляд на карнавальні, сільські джерела європейської літератури, був обурений розмовами про пережитки «темного сільського життя» в культурі. Він писав, що так можна оголосити великий і кришталевий дуб пережитком жолудя. Європейська культура виросла з села, так вона сама себе розуміє з часів римлян. Входження України в європейський культурний простір не означає відкидання наших коренів. Ми цікаві світу, якщо можемо дати йому щось своє, особливе. Серед цього особливого — і сучасний Микола Хвильовий, і древнє народне мистецтво.

Вслухаючись, можна почути ще багато голосів, що можуть багато розповісти після довгого мовчання. Їх треба слухати і зрозуміти. Бо це наша історія. А хто забуває історію, той ризикує побачити її повторення.

Віктор ЮЩЕНКО,
народний депутат України.

Репродукція з архіву «ГУ».

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законів України з питань запобігання використанню банків та інших фінансових установ з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом

З метою удосконалення законодавства з питань запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та приведення деяких законів України у відповідність із Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом», а також недопущення використання банків та інших фінансових установ з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансування тероризму Верховна Рада України **постановляє:**

I. Внести зміни до таких законів України:

1. У Законі України «Про банки і банківську діяльність» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 5—6, ст. 30; 2003 р., № 1, ст. 2):

1) у статті 2 визначення терміну «ідентифікація особи» виключити.

2) главу 11 викласти в такій редакції:

«Глава 11. Запобігання та протидія легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом

Стаття 63. Запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом

Банки зобов'язані розробляти, впроваджувати та постійно поновлювати правила внутрішнього фінансового моніторингу та програми його здійснення з урахуванням вимог законодавства про запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом.

Національний банк України при здійсненні нагляду за діяльністю банків не рідше одного разу на рік проводить перевірку банків з питань дотримання ними законодавства, яке регулює відносини у сфері запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом.

Стаття 64. Обов'язок щодо ідентифікації клієнтів

Банкам забороняється відкривати та вести анонімні (номерні) рахунки.

Банкам забороняється вступати в договірні відносини з клієнтами — юридичними чи фізичними особами у разі, якщо виникає сумнів стосовно того, що особа виступає не від власного імені.

Банк зобов'язаний ідентифікувати відповідно до законодавства України:

клієнтів, що відкривають рахунки в банку;

клієнтів, які здійснюють операції, що підлягають фінансовому моніторингу;

клієнтів, що здійснюють операції з готівкою без відкриття рахунку на суму, що перевищує еквівалент 50 000 гривень;

осіб, уповноважених діяти від імені зазначених клієнтів.

Рахунок клієнту відкривається та зазначені операції здійснюються лише після проведення ідентифікації особи клієнтів та вжиття заходів відповідно до законодавства, яке регулює відносини у сфері запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом.

Банк має право витребувати, а клієнт зобов'язаний надати документи і відомості, необхідні для з'ясування його особи, суті діяльності, фінансового стану. У разі ненадання клієнтом необхідних документів чи відомостей або умисного подання неправдивих відомостей про себе банк відмовляє клієнту у його обслуговуванні. У разі наявності при здійсненні ідентифікації мотивованої підозри щодо надання клієнтом недостовірної інформації або навмисного подання інформації з метою введення в оману банк має надати інформацію про фінансові операції клієнта спеціально уповноваженому органу виконавчої влади з питань фінансового моніторингу.

Для ідентифікації клієнта — юридичної особи банк має ідентифікувати фізичних осіб, які є власниками цієї юридичної особи, мають прямий або опосередкований вплив на неї та отримують економічну вигоду від її діяльності. У разі якщо юридична особа є господарським товариством, банк має ідентифікувати фізичних осіб, які мають істотну участь у цій юридичній особі. Клієнт має надавати передбачені законодавством відомості, які витребує банк з метою виконання вимог законодавства, яке регулює відносини у сфері запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом. У разі ненадання таких відомостей клієнтом рахунок не відкривається, а в разі наявності раніше відкритих рахунків банк відмовляє в здійсненні обслуговування. Для ідентифікації і вжиття заходів, достатніх, на думку банку, для підтвердження особи клієнта — юридичної особи та для забезпечення спроможності банку виконувати правила внутрішнього фінансового моніторингу та програми його здійснення, у тому числі щодо виявлення фінансових операцій, що мають сумнівний характер, банк має право витребувати передбачену законодавством інформацію, яка стосується ідентифікації цієї особи та її керівників, у органів державної влади, які здійснюють нагляд та/або контроль за діяльністю цієї юридичної особи, банків, інших юридичних осіб, а також здійснювати передбачені законодавством заходи щодо збору такої інформації з інших джерел. Вказані органи державної влади, банки, інші юридичні особи зобов'язані протягом десяти робочих днів з дня отримання запиту безоплатно надати банку таку інформацію.

Для ідентифікації клієнта — фізичної особи та вжиття заходів, достатніх, на думку банку, для підтвердження його особи, банк має право витребувати інформацію, яка стосується ідентифікації цієї особи, у органів державної влади, банків, інших юридичних осіб, а також здійснювати заходи щодо збору такої інформації про цю особу, яка є необхідною для виконання правил внутрішнього фінансового моніторингу та програм його здійснення, у тому числі щодо виявлення фінансових операцій, що мають сумнівний характер. Вказані органи державної влади, банки, інші юридичні особи зобов'язані протягом десяти робочих днів з дня отримання запиту безоплатно надати банку таку інформацію.

Ідентифікація клієнта банку не є обов'язковою при здійсненні кожної операції, якщо клієнт був раніше ідентифікований відповідно до вимог законодавства, яке регулює відносини у сфері запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом.

За наявності рішення уповноваженого державного органу про скасування державної реєстрації юридичної особи або державної реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності — фізичної особи, визнання в установленому порядку юридичної особи фіктивною або оголошення фізичної особи померлою чи визнання безвісно відсутньою банк закриває рахунок такої особи і невідкладно надає інформацію спеціально уповноваженому органу виконавчої влади з питань фінансового моніторингу щодо такого рахунку та не перераховує чи іншим шляхом не розпоряджається коштами на цьому рахунку до отримання розпоряджень зазначеного органу. У випадку ненадходження протягом семи робочих днів зазначених розпоряджень або рішення суду стосовно вжиття чи невжиття заходів щодо цих коштів банк вирішує пов'язані з ними питання відповідно до законодавства України.

Стаття 65. Зберігання документів

Усі документи про здійснення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, та результати ідентифікації осіб, які здійснювали такі операції, банк зобов'язаний зберігати протягом п'яти років з дня проведення таких операцій.

Результати ідентифікації власника рахунку та особи, уповноваженої діяти від його імені, зберігаються банком протягом п'яти років після закриття рахунку».

2. Статтю 18 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 1, ст. 1) викласти у такій редакції:

«Стаття 18. Запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом

Фінансовим установам під час здійснення (надання) фінансових послуг забороняється вступати в договірні відносини з анонімними особами, відкривати та вести анонімні (номерні) рахунки.

Фінансовим установам забороняється вступати в договірні відносини з клієнтами — юридичними чи фізичними особами у разі, якщо виникає сумнів стосовно того, що особа виступає не від власного імені.

Фінансова установа зобов'язана ідентифікувати відповідно до законодавства України:

клієнтів, що відкривають рахунки у фінансовій установі та/або укладають договори про надання фінансових послуг;

клієнтів, які здійснюють операції, що підлягають фінансовому моніторингу;

осіб, уповноважених діяти від імені зазначених клієнтів.

Фінансова установа надає відповідні фінансові послуги лише після здійснення ідентифікації особи клієнтів та вжиття заходів відповідно до законодавства, яке регулює відносини у сфері запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом.

Фінансова установа має право витребувати, а клієнт зобов'язаний надати документи та передбачені законодавством відомості, необхідні для з'ясування його особи. У разі ненадання клієнтом необхідних документів та передбачених законодавством відомостей або умисного подання неправдивих відомостей про себе фінансова установа відмовляє клієнту у його обслуговуванні та/або наданні фінансових послуг та/або не відкриває рахунок, а в разі наявності раніше відкритих рахунків фінансова установа відмовляє в здійсненні обслуговування та/або не укладає договір про надання фінансових послуг.

У разі якщо виникає сумнів стосовно того, що особа виступає не від власного імені, фінансова установа повинна ідентифікувати також особу, від імені якої здійснюється фінансова операція.

У разі наявності при здійсненні ідентифікації мотивованої підозри щодо надання клієнтом недостовірної інформації або навмисного подання клієнтом інформації з метою введення в оману фінансова установа має надавати інформацію про фінансові операції клієнта спеціально уповноваженому органу виконавчої влади з питань фінансового моніторингу.

Для ідентифікації клієнта — юридичної особи фінансова установа має ідентифікувати фізичних осіб, які є власниками цієї юридичної особи, мають прямий або опосередкований вплив на неї та отримують економічну вигоду від її діяльності. У разі якщо юридична особа є господарським товариством, фінансова установа має ідентифікувати фізичних осіб, які мають істотну участь у цій юридичній особі. Клієнт має надавати передбачені законодавством відомості, які витребує банк з метою виконання вимог законодавства, яке регулює відносини у сфері запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом. У разі ненадання таких відомостей клієнтом фінансова установа відмовляє в здійсненні обслуговування та/або наданні фінансових послуг та/або не відкриває рахунок, а в разі наявності раніше відкритих рахунків фінансова установа відмовляє в здійсненні обслуговування та/або не укладає договір про надання фінансових послуг. Для ідентифікації і вжиття заходів, передбачених законодавством для підтвердження особи клієнта — юридичної особи та для забезпечення спроможності фінансової установи виконувати правила внутрішнього фінансового моніторингу та програми його здійснення, у тому числі щодо виявлення фінансових операцій, що мають сумнівний характер, фінансова установа має право витребувати передбачену законодавством інформацію, яка стосується ідентифікації цієї особи та її керівників, у органів державної влади, які здійснюють нагляд та/або контроль за діяльністю цієї юридичної особи, банків, інших юридичних осіб, а також здійснювати передбачені законодавством заходи щодо збору такої інформації з інших джерел. Вказані органи державної влади, банки, інші юридичні особи зобов'язані протягом десяти робочих днів з дня отримання запиту безоплатно надати фінансовій установі таку інформацію.

Для ідентифікації клієнта — фізичної особи та вжиття заходів, передбачених законодавством для підтвердження його особи, фінансова установа має право витребувати інформацію про нього в органів державної влади, банків, інших юридичних осіб, а також здійснювати передбачені законодавством заходи щодо збору такої інформації про цю особу, яка є необхідною для виконання правил внутрішнього фінансового моніторингу та програм його здійснення, у тому числі щодо виявлення фінансових операцій, що мають сумнівний характер. Вказані органи державної влади, банки, інші юридичні особи зобов'язані протягом десяти робочих днів з дня отримання запиту безоплатно надати фінансовій установі таку інформацію.

Ідентифікація не є обов'язковою при здійсненні кожної операції, якщо клієнт був раніше ідентифікований відповідно до законодавства, яке регулює відносини у сфері запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом.

За наявності рішення відповідного органу державної влади про скасування державної реєстрації юридичної особи або державної реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності — фізичної особи, визнання в установленому законом порядку юридичної особи фіктивною або оголошення судом фізичної особи померлою чи визнання безвісно відсутньою фінансова установа припиняє подальше обслуговування такої особи і невідкладно надає інформацію спеціально уповноваженому органу виконавчої влади з питань фінансового моніторингу щодо фінансових активів такої особи, та не перераховує чи іншим шляхом не розпоряджається фінансовими активами до отримання розпоряджень зазначеного органу. У разі ненадходження протягом семи робочих днів зазначених розпоряджень або рішення суду стосовно вжиття чи невжиття заходів щодо цих фінансових активів фінансова установа вирішує пов'язані з ними питання відповідно до законодавства України».

3. У Законі України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 1, ст. 2, № 5, ст. 48):

1) частину третю статті 8 викласти в такій редакції:

«Суб'єкти первинного фінансового моніторингу, їх посадові особи та інші працівники не несуть дисциплінарну, адміністративну, цивільно-правову та кримінальну відповідальність за надання Уповноваженому органу інформації про фінансову операцію, якщо вони діяли в межах цього Закону, навіть якщо такими діями заподіяно шкоду юридичним або фізичним особам, та за інші дії, пов'язані з виконанням цього Закону»;

2) в абзаці першому статті 11 слова «якщо сума, на яку вона проводиться, при безготівкових розрахунках дорівнює чи перевищує 300 000 гривень або дорівнює чи перевищує суму в іноземній валюті, еквівалентну 300 000 гривень, при розрахунках готівкою дорівнює чи перевищує 100 000 гривень або дорівнює чи перевищує суму в іноземній валюті, еквівалентну 100 000 гривень» замінити словами «якщо сума, на яку вона проводиться, дорівнює чи перевищує 80 000 гривень або дорівнює чи перевищує суму в іноземній валюті, еквівалентну 80 000 гривень»;

3) доповнити статтею 13^1 такого змісту:

«Стаття 13^1. Політична незалежність Уповноваженого органу

Керівник Уповноваженого органу призначається і звільняється з посади у встановленому законодавством порядку.

Використання Уповноваженого органу в партійних, групових чи особистих інтересах не допускається.

Діяльність партій, рухів та інших громадських об'єднань, що мають політичні цілі, в Уповноваженому органі забороняється.

На період служби чи роботи за трудовим договором членство посадових і службових осіб Уповноваженого органу у таких об'єднаннях зупиняється.

Як виняток дозволяється членство працівників, які уклали трудовий договір з Уповноваженим органом, у професійних спілках».

4. Абзац другий частини першої статті 306 Кримінального кодексу України (в редакції Закону України від 16 січня 2003 року № 430-IV) викласти в такій редакції:

«караються позбавленням волі на строк від п'яти до дванадцяти років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років з конфіскацією коштів або іншого майна, одержаних злочинним шляхом, та з конфіскацією майна».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності одночасно з набранням чинності Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом».

2. Підпункт 2 пункту 7 розділу VII «Прикінцеві положення» Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 1, ст. 2) виключити.

3. Кабінету Міністрів України та Національному банку України в місячний строк з дня набрання чинності цим Законом забезпечити прийняття актів, необхідних для реалізації цього Закону.

4. Банки зобов'язані протягом одного місяця з дня набрання чинності цим Законом закрити анонімні валютні та кодовані рахунки у порядку, встановленому Національним банком України.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
6 лютого 2003 року.
№ 485-IV.

Як захистити права за кордоном?

Колись на вітчизняному телебаченні дуже популярна була тема про наших співвітчизників, які бідують за кордоном. Їх ошукали наші ж фірми-посередники й відправили на нелегальні підприємства, а почасти фактично в рабство. Всі ті передачі резюмували: «Панове, будьте обережні й обачні».

Власне, такий підхід тотожний з анекдотично відомим «Міністерство охорони попереджає...». А зусилля держави в таких прикрих випадках зводилися до окремих фінансово-затратних випадків визволення наших громадян із закордонної пастки. Тобто відбувається стихійна, безсистемна боротьба з наслідками напівлегальної міграції робочої сили. Мало того, всі спроби розв'язання проблеми працевлаштування наших громадян за кордоном законотворчим шляхом (а таких спроб у формі законопроектів за останні роки було зроблено три) наражалися на відкритий спротив з боку тих відомств і організацій, які безпосередньо отримують прибутки від нинішнього стану справ. Так, у своїх численних листах на адресу уряду, ініціаторів законопроектів, у публікаціях у доступних виданнях Мінпраці, Українська морська організація та інші зацікавлені установи в унісон стверджували: «Зміни у цій сфері законодавства не потрібні взагалі». Та чи так це насправді, якщо врахувати, скільки коштує пошук і повернення на батьківщину трудових мігрантів, якою ціною визволяються наші екіпажі з іноземних суден, наскільки якісні послуги надають посередницькі агенції із працевлаштування?

Власне кажучи, проблему правового забезпечення працевлаштування наших громадян за кордоном потрібно розглядати в контексті цілої низки чинників. І найголовніший з них: чому вони опинилися там у безправному становищі. Що ми маємо нині? Високий рівень безробіття штовхає пересічного українця в мандри за довгим і не дуже карбованцем. Останнім часом уряд дивиться на цей процес із дивним оптимізмом: мовляв, добре, що українці їдуть за кордон — заробляють там, а потім приїздять додому заможними та вкладають гроші в українську економіку. Оце її, тобто економіку, розвиває. Питання соціального та пенсійного забезпечення таких громадян не розглядаються, а про потребу створення робочих місць у країні можновладці у цьому контексті не згадують зовсім. За офіційними даними Держкомстату, навантаження на одне робоче місце станом на грудень 2002 року в Україні становило дев'ять осіб, а скорочення населення внаслідок міграції до інших країн — 46,6 тисячі осіб.

Попит породжує пропозицію, і на ринку з'являються фірми-посередники, що за певну суму обіцяють працевлаштувати нашого співвітчизника в іноземного роботодавця. Такі фірми діють цілком легально, на підставі нормативно-правових актів, мають ліцензію, чесно заробляють гроші. І цілком законно (згідно з нашим законодавством) не несуть відповідальності за долю працевлаштованого ними громадянина. Міністерство праці та соціальної політики, яке видає ліцензії фірмам-посередникам на здійснення послуг із посередництва у працевлаштуванні, після того, як за певну плату видає індульгенцію-ліцензію фірмі, теж умиває руки. У результаті, з одного боку, потенційному працівникові із самого початку доводиться платити свої гроші під чесне слово, а з другого —в разі невдалого вояжу за бугор — фінансовий тягар з його знаходження й повернення додому повністю лягає на консульські установи України за кордоном, тобто на державний бюджет нашої країни.

Із правової точки зору проблема полягає в тому, що як тільки наш громадянин перетинає кордон, він потрапляє у правове поле цієї держави. Тому не можна, скажімо, прийняти український закон, який прописав би українцю жити й заробляти в тій же Польщі чи Португалії, бо це — абсурд. Постає запитання: то як нашому громадянинові захиститись? Як відомо, хворобу набагато легше відвернути, ніж вилікувати. У юридичній сфері цей принцип теж діє, щепленням від більшості правових проблем називається страхування. Так, воно коштує грошей, але того варте. Мало того, страхування всіх громадян, які від'їжджають на заробітки за кордон (йдеться не про медичне страхування, а страхування від усіляких форс-мажорних обставин), допомогло б піднятися страховому бізнесу в Україні з колін. Крім того, страхові фірми виконували б роль своєрідних фільтрів для фірм-посередників, які надають неякісні послуги.

То в чому проблема, запитаєте ви. Проблема у безкомпромісному спротиві тих самих фірм-посередників, які нині отримують подвійний прибуток за послуги: від іноземних роботодавців з одного боку та від клієнтів — з другого. Тепер їхній головний аргумент: «200—300 у. о., які ми беремо за послуги, — це не чистий прибуток, а застава, яку платить клієнт, якщо він відмовиться їхати. У разі відмови клієнта ми несемо збитки, бо контракт з іноземним роботодавцем укладається раніше». Так, логіка є, але наявна страховка також є запорукою і гарантією того, що клієнт, який за неї заплатив, навряд чи відмовиться їхати на заробітки. Очевидно, вся справа в тому, що фірми борються за свої прибутки. Якщо клієнт платитиме ще й за страховку, то діяльність фірм посередників стане неприбутковою.

Резонансу цієї теми ми, як і в багатьох інших випадках, дочекалися з боку міжнародних організацій, зокрема Міжнародної організації праці (МОП). Так, стаття 4 Конвенції МОП № 179 про наймання та працевлаштування моряків забороняє брати гроші з моряків за надання послуг з працевлаштування. Україна до цієї конвенції не приєдналась, і це загрожує певними санкціями з боку МОП. Українська морська організація, посилаючись на занепад українського торгового флоту, а головне — на статтю 23 Конституції України, яка надає рівне право всім громадянам на працевлаштування незалежно від професійної належності, стала на захист прибутків крюїнгових компаній і заявила, що приєднання до цієї конвенції передчасне і економічно невигідне. А політика, як ми всі добре знаємо, така, що Україна наполегливо гармонізує своє законодавство із міжнародними нормами. І тут уже Міністерство праці та соціальної політики, комісія у складі якого (діяльність цієї комісії, до речі, суперечить положенням Закону України «Про зайнятість населення») і займається видаванням платних ліцензій, теж виставило на амбразуру своїх службовців, які сказали, що Україна уклала достатньо угод про взаємне працевлаштування громадян, і взагалі все нормально. Справді, навіщо бити на сполох, якщо зрештою все одно розраховуються із загального казана — держбюджету? До речі, згідно з офіційними даними того ж Міністерства праці та соціальної політики, нині Україна має аж вісім ратифікованих двосторонніх угод про соціальне забезпечення громадян та 11 угод — про взаємне працевлаштування. Здається, що підґрунтям прогресуючої реформофобії відомств і профспілок є всі ті ж купюрні аргументи та Наполеонів комплекс.

Ця тема видається мені майже ідентичною з темою поїздок автомобілістів за кордон, які перед виїздом мусять отримати так звані «зелені карти», щоб бути застрахованими на всі випадки. Єдина відмінність полягає в тому, що цю систему нам нав'язали інші країни, які не воліли мати зайвого клопоту з нашими автомобілістами. А проблему трудових мігрантів вирішувати нам, бо хто має подбати про своїх громадян, як не батьківщина?

Віталій ШИБКО,
народний депутат України.

НЕЗАБУТНЄ

Таке не повинно повторитися!

ЗАЯВА

фракції комуністів у Верховній Раді України у зв'язку з 70-ю річницею голоду 1932—1933 років в Україні

(Початок на 4-й стор.).

Однак уся сукупність архівних матеріалів не дає підстав вважати, що трагедія 1932—1933 років була заздалегідь спланованою антиукраїнською акцією, голодом-етноцидом чи голодомором.

Президія ЦК Компартії України рішуче засуджує організацію антикомуністичних шабашів на могилах померлих у 1932—1933 роках і використання трагічних сторінок історії народу України в кон'юнктурних інтересах для досягнення непорядних політичних цілей збанкрутілого режиму Л. Кучми.

Виважені оцінки причин і наслідків голоду 1932—1933 років в Україні було дано в ухваленій ще 1990 року постанові ЦК Компартії України «Про голод 1932—1933 років в Україні і публікацію пов'язаних з ним архівних матеріалів». І сьогодні немає ніяких підстав для їх перегляду.

Президія ЦК Компартії України глибоко переконана, що не мають морального права бути серед співчуваючих минулим поколінням і нащадкам загиблих ті, хто сьогодні казково наживається на геноциді власного народу, ті, хто, претендуючи на роль «об'єктивних захисників історичної правди», цю правду свідомо перебріхує з кон'юнктурних міркувань і ставить нині нелюдський експеримент над знедоленими чоловіками й жінками, старими й малими.

Президія ЦК Компартії України визнає безумовну необхідність осуду будь-яких злочинів проти людства і людяності, проти будь-якого народу, осуду війни й агресії.

Але ніхто не має права переписувати історію, у тому числі її радянський період.

Ми не маємо права забути про вражаючі підсумки індустріалізації країни, що втілені у п'ятирічках, у Дніпрогесі й Харківському тракторному, у нових заводах, шахтах і фабриках. Ми не маємо права забути про чудові досягнення культурної революції, яка перетворила наш народ на найосвіченіший і найначитаніший у світі.

У ті важкі, драматичні роки були закладені підвалини економічної могутності СРСР, що допомогло розгромити фашизм, першими запустити в космос штучний супутник Землі, першими побудувати атомні криголами, забезпечити найвищий у світі рівень соціальної захищеності й гідності усіх радянських людей.

У розв'язанні цих загальносоюзних, інтернаціональних завдань неоціненний внесок Радянської Соціалістичної України.

Президія ЦК Компартії України гнівно засуджує антинародну політику правлячого в Україні режиму, який прирік наш народ на вимирання і пошук по всьому світові будь-якої роботи, щоб мати засоби до існування.

Президія ЦК Компартії України вважає, що сьогодні головне — зробити з минулого необхідні висновки і не допускати повторення трагічних помилок.

Схиляючи голови перед пам'яттю жертв голоду 1932—1933 років, Президія ЦК Компартії України закликає:

кравчуківсько-кучмівський режим, що сьогодні привів народ України до справжнього голодомору і холодомору, — до відповіді перед судом народу!

Петро СИМОНЕНКО,
керівник фракції комуністів у Верховній Раді України.

Фото з фондів Укрінформу.

Пільги на споживання

У КОМІТЕТАХ ВР

Прирівняти лікарів та вчителів до держслужбовців мав на меті законопроект, розглянутий на засіданні Комітету ВР із питань соціальної політики та праці (автор — народний депутат України Микола Катеринчук.)

На його думку, прийняття цього законодавчого акта посилить соціальний захист працівників освіти та охорони здоров'я, адже вони зможуть отримувати значно достойнішу пенсію. Додаткові кошти для виконання цього закону депутат пропонував знайти, зокрема, за рахунок запровадження мита на металобрухт та деяких інших видів мита, акцизів на спиртне.

Однак члени профільного комітету зауважували: вчителі, якщо стануть держслужбовцями, втратять свої великі відпустки та низку пільг, не зможуть працювати за сумісництвом, будуть змушені виходити на пенсію відразу після досягнення пенсійного віку, і єдине в чому виграють — то це в розмірі пенсії. Підтримуючи ідею поліпшити на законодавчому рівні соціальний захист працівників освіти та медицини, депутати порадили своєму колезі доопрацювати поданий документ, із чим він погодився.

Не підтримав комітет і внесений урядом законопроект про впорядкування надання пільг із квартплати, плати за комунальні послуги та паливо. Він передбачав, щоб усі категорії пільговиків користувалися пільгами лише за нормами — 21 квадратний метр на кожного члена сім'ї плюс 10,5 метрів на сім'ю, так само жорстко унормовано й споживання води, газу та інших комунальних послуг, обмежити поняття «сім'я пільговика» лише пільговиком, його неповнолітніми дітьми та батьками, які з ним проживають. Депутати зазначали, що пропозиції уряду суперечать статті 22 Конституції, яка під час прийняття нових законів не допускає звуження вже наявних прав та свобод, а також рішенню Конституційного суду, який уже розтлумачив, кого треба відносити до «сім'ї пільговика». Комітет рекомендував Верховній Раді відхилити цей законопроект.

Олександра КУЧЕРЯВА.

Інтелект — джерело життєдайності нації

Депутатська група «Народовладдя» та Фонд інтелектуальної співпраці «Україна — XXI століття» ініціювали проведення Всеукраїнського інтелектуального форуму. І не дивно. Націю формує і об'єднує насамперед інтелект її еліти. Так було в усі часи. Принаймні так вважає народний депутат України, академік НАНУ **Петро ТОЛОЧКО.**

— Що таке інтелект народу, нації у вашому розумінні? Наскільки злободенною, невідкладною є проблема збереження, примноження інтелектуального потенціалу з-поміж інших болючих економічних та соціальних вузлів, які сьогодні млоять Україну?

— Інтелект народу — це сукупний розум, який в усі часи знаходив своє виявлення в діяльності його еліти. Чим вищий загальний рівень освіченості і культури народу, тим потужнішою є його інтелектуальна складова, тим більші можливості для виходу найталановитіших представників на рівень світових досягнень.

Україна належить до європейської християнської співдружності націй і впродовж історії зробила достойний внесок у скарбницю християнської духовності і культури. Можливо, наші успіхи тут могли бути і більшими, коли б Україна зберігала неперервність свого державно-політичного самостояння, а не входила, час від часу, своїми частинами до різних держав.

Проблема збереження і примноження інтелекту злободенна для всіх націй. Адже тільки інтелект, у кінцевому підсумку, і визначає їх місце у світі. Перед Україною тут широке поле роботи. Ми безвідповідально розпоряджаємося спадком минулих часів, розтринькуємо його і, як мені здається, не розуміємо: найважче і найдовше відновлюваним ресурсом нації є її інтелект. Великих збитків завдають тут періодичні ревізії українського інтелектуального олімпу, які дезорієнтують націю щодо її здобутків і героїв. Ми не прирощуємо інтелект, а щоразу «відроджуємо» його на основі нових ідеологічних засад. При цьому, в більшості випадків, зрікаємося сподіяного нашими далекими (і не дуже) пращурами. Це надзвичайно збитковий шлях розвитку. Врешті-решт слід визначитися: якщо нам є що відроджувати, тоді не таким уже безпросвітним було наше минуле, якщо ж від цього стереотипу не можемо відмовитися, тоді не слід говорити і про відродження.

— Сфера ваших наукових інтересів — історія, археологія. Скажіть, будь ласка, в які періоди нашої вітчизняної чи світової історії концентрація інтелектуальних сил народу відіграла вирішальну роль у його долі?

Фото Миколи БІЛОКОПИТОВА.

— Щодо прикладів концентрації інтелектуальних сил у світовій історії, які відіграли вирішальну роль у долі народів, я б відповів узагальнено. Той факт, що людство впродовж тисячоліть розвивається по висхідній, є свідченням надзвичайно потужних можливостей його інтелекту. Принаймні, так було досі. Нині ця висока атестація світового розуму породжує і певні сумніви. Тим же інтелектом зроблено такі наукові відкриття, які несуть у собі також і загрозу цивілізаційного самозаперечення. Йдеться про нагромаджені запаси атомної зброї, здатної знищити нашу планету. Не є безпечним, як засвідчила Чорнобильська катастрофа, і так званий мирний атом. Цей виклик людству від його ж власного розуму цілком реальний, і проблема сьогодні полягає в тому, чи знайде він адекватну відповідь.

Що стосується вітчизняної історії, то вона знає приклади, коли завдяки концентрації інтелектуальних зусиль народу вдавалося зберегти (або здобути) право не лише на державно-політичну самостійність, а й етнокультурну самобутність. Характерним прикладом цього є Визвольна війна 1648—1654 рр. під проводом Богдана Хмельницького. На жаль, маємо також і приклади, коли інтелектуальна еліта України не могла скористатися можливостями, наданими історією. Йдеться, зокрема, про драматичну її безпорадність у роки Національної революції 1917—1920 рр.

— Якби визначити п'ять найяскравіших інтелектуалів за всі часи України, кого б ви назвали і чому?

— Вибрати п'ять найяскравіших інтелектуалів за всі часи надзвичайно важко. Зрозуміло, моя відповідь буде суб'єктивною. Першим я б назвав митрополита київського Іларіона, соратника і духовного наставника Ярослава Мудрого. Йому належить видатний твір «Слово про закон і благодать», в якому Русь постає як країна християнської цивілізації, що пізнала Бога і закон.

Другою яскравою постаттю часів Київської Русі був чернець Києво-Печерського монастиря Нестор, перу якого належить знаменита «Повість минулих літ». Цей літописний твір, де розгорнуте широке полотно слов'яно-руської історії, в майбутньому став основою і взірцем для всього давньоруського літописання.

Третім у цьому ряді, безперечно, має стояти Григорій Сковорода, геніальний український філософ і письменник XVIII ст. Сказаного, власне, і достатньо для відповіді, чому я зупинився на цій постаті.

Наступним моїм обранцем є Михайло Драгоманов, європейськи освічений і енциклопедично ерудований український інтелектуал. Його ідеями національно-культурного самоусвідомлення жила вся українська еліта другої половини XIX ст. Впродовж багатьох років він був повпредом України в цивілізованій Європі.

І, нарешті, п'яте місце я віддаю Миколі Амосову, видатному кардіохірургу, кібернетикові, філософу. Незбагненному його розумові були підвладні проблеми філософії, психології, соціології та інших гуманітарних дисциплін. Широке визнання здобув його метод евристичного моделювання.

Отже, Іларіон, Нестор, Сковорода, Драгоманов, Амосов.

— Опікою, турботою про зростання талановитої молоді займалися видатні доброчинці нашого народу — багато наших гетьманів, династії підприємців: Ханенки, Терещенки, Симиренки та інші. Як би ви охарактеризували нинішні настрої ділових кіл щодо здійснення цієї гуманітарної місії? Чи це властиво нинішньому поколінню успішних людей?

— Україна, справді, має добрі традиції благодійництва. Названі в запитанні постаті, можливо, найбільш яскраві його представники, але було багато й інших доброчинців: Бродські, Безбородьки, Галагани, Трощинські, Тарновські, Гриневичі... На жаль, нинішнє покоління успішних людей, за невеликим винятком, не поспішає виявляти свою благодійницьку щедрість.

Психологічно це можна пояснити. Багатство у них не спадкове, а набуте завдяки власним старанням. Не завжди чесним, а тому значна частина «нових українців» перебуває на становищі відомого літературного героя Корейка, тобто є підпільними мільйонерами. Легалізуватися через благодійництво вони бояться, адже формально (судячи з декларацій про доходи) навіть на середній клас не витягують.

Ще одною причиною того, що благодійництво в нас у зародковому стані, є законодавча невнормованість цього явища. У нинішніх умовах воно жодним чином не стимулюється.

І останнє: успішні українці — це переважно молоді люди, перед якими все життя попереду, а відтак про душу вони ще не думають.

Втім, із цієї когорти вже нині виходять наперед особистості, для яких небайдужі проблеми і біди нашого інтелекту, духовного поступу. Богдан Губський — один з них, поки що небагатих. В минулому успішний підприємець, а сьогодні відомий вчений і політик, він кілька років тому заснував Фонд інтелектуальної співпраці «Україна — XXI століття». Про добрі справи цієї тепер уже знаної громадської організації важко сказати кількома словами. Відзнаки визначним ученим, митцям, освітянам, новаторам виробництва, сотні грантів на навчання в університетах і стипендій талановитим випускникам шкіл, турбота про обдарованих сільських учнів, повернення в Україну на гостину та організація виставок в кількох містах України гетьманських клейнодів і особистих речей Богдана Хмельницького, які нині є власністю зарубіжних музеїв, видання унікальних книг, фундаментальних наукових праць — усе це аж ніяк не повний обшир напрямів діяльності цього фонду. З його появою в наукових, мистецьких, освітянських колах війнуло справжньою надією на повноцінне творче життя.

Але... Це на жаль, виняток з гіркої практики сьогодення.

Гадаю, що нові Терещенки, Симиренки, Ханенки, Бродські, Галагани з'являться в Україні із другого—третього покоління багатих людей.

— Очевидними є факти, коли талановиті люди України залишають батьківщину, віддаючи свій інтелект іншим державам. Наприклад, Сікорський «дав крила» Америці, Серж Лифар створив за рубежем видатну балетну школу, Іван Пулюй за кордоном розкрив таємницю рентгенівського проміння. І сьогодні немало таких прикладів. Як ви оцінюєте це явище з точки зору сьогодення і майбутнього України?

— До еміграції інтелекту ставлюся з розумінням і жалем. З розумінням тому, що це явище закономірне. Розумні люди завжди шукали і будуть шукати кращих умов для реалізації своїх потенційних творчих можливостей. Уявіть собі, що Сікорський, Лифар, Тимошенко, Архипенко, Вертинський і багато інших нині знаменитих на весь світ наших земляків лишилися в Україні. Жодної впевненості в тому, що ми б сьогодні пишалися їхньою причетністю до України, немає. Швидше за все на батьківщині вони взагалі не реалізувалися б як творчі особистості. Світова культура (у широкому значенні цього слова) від цього б тільки втратила. А з жалем тому, що українська держава не вміє і, здається, не дуже й хоче створювати атмосферу найбільшого сприяння своїм талановитим людям. Звичайно, ми не можемо забезпечити нашим інтелектуалам той рівень комфорту для творчості і життя, який їм пропонує багатий Захід, але ж елементарно достойний могли б. Однак не робимо й цього.

Із сказаного випливає невтішний висновок: якщо все залишиться так, як сьогодні, з України і далі будуть «тікати» мізки.

— Що необхідно зробити сьогодні, щоб українська нація здобула інтелектуальну перспективу? Які кроки, в тому числі у законодавстві, потрібно здійснити першочергово? Чи може інтелект стати дієвим об'єднавчим чинником для нашого суспільства?

— Сказане вище значною мірою є відповіддю на питання і щодо здобуття українською нацією інтелектуальної перспективи. Саме по собі ніщо не робиться. Щоб означена перспектива стала реальністю, потрібне розуміння всіх громадян України, включно з правлячою й економічною елітою, що без розвитку власного інтелекту держава приречена на аутсайдерство.

Що стосується дієвості інтелекту як об'єднавчого чинника суспільства, то тут у мене також особливих ілюзій нема. В ідеалі мусило бути саме так, але практика нашого життя не дає для цього жодних підстав. Інтелігенція ніяк не може зрозуміти своєї ролі в новій Україні. Замість того, щоб усіма можливими засобами консолідувати українське суспільство, вона постійно чіпляється за так звані гострі кути історії, шукає винних, ревізує давнє й недавнє минуле. І ніяк не може збагнути, що це безнадійно тупиковий шлях. Досягти злагоди в суспільстві шляхом соціального, ідеологічного чи й регіонального реваншу не вдасться. Тільки взаємне прощення гріхів, дійсних і уявних, тільки взаємні терпимість і великодушність можуть об'єднати українське суспільство. На жаль, сукупний інтелект нації поки що не усвідомив цих простих істин.

Є, звісно, надія, що певним позитивним рушієм на цій ниві може стати ініційований уже згадуваним Фондом «Україна — XXI століття» Всеукраїнський інтелектуальний форум, який буде проведено в Києві наприкінці лютого. Принаймні те, що до цієї ідеї гаряче долучилися академічні наукові установи на чолі з НАН України, Спілка ректорів вищих навчальних закладів України, провідні творчі, громадські організації, видатні діячі науки, освіти, мистецтва, вселяє певні сподівання не лише на те, що знайдемо спільну мову, а й що спроможемося визначити бодай перші взаємоприйнятні напрями збереження, примноження вітчизняного інтелекту, нашого духовного, суспільного поступу.

ЗВЕРНЕННЯ

Про соціальний захист інвалідів

(Початок на 3-й стор.).

Ще один привід до роздумів: 85-річному інвалідові ВВВ І групи, до речі, заслуженому воїнові, ЛТЕК вирішив надати машину. Держсоцзабез поставив на чергу — 1128-й. Дай Боже, щоб він жив і був здоровий довго, але йому вже 85! А як щодо позачерговості для такої категорії інвалідів війни? Та й взагалі про позачерговість для інвалідів, особливо похилого віку, слід подумати серйозно. Адже це було для інвалідів ВВВ, коли вони були молоді, а на старість скасували, чи що?

В Ощадбанку наші вклади заморожено. А ці гроші ми відкладали на «чорний день». Чому б не ухвалити закон і цілком повернути вклади, хоча б тим, кому за 80. Щоб людина йшла із життя зі спокійною душею — без злості на рідну Україну.

Сором і ганьба, коли захисник Вітчизни, зранений на війні, ось уже 60 років чекає—не дочекається поліпшення житлових умов.

Відновити історичну справедливість

І ще про одну несправедливість хочеться нагадати. Десятки тисяч комсомольців-добровольців загинули в радянсько-фінській війні, але їх навіть не поховали. З якихось причин на всій території колишнього Союзу, зокрема й в Україні, на честь воїнів фінської-зимової не встановлено жодного пам'ятника. На весь світ кричимо: «Ніхто не забутий, ніщо не забуто!» — а про 100 тисяч наших загиблих справжніх героїв і не згадуємо.

Поверніть поштове спілкування

Непокоїть нас і поштове обслуговування колишніх воїнів ВВВ. Усім відомо, що до 90-х років за пересилання простого листа людина платила 5 копійок. А тепер ціна за лист — до 40 копійок, і листоноша каже, що мало. Але ветеранів ВВВ у нас сотні. Стільки само бойових друзів у всьому Союзі. Ми листувалися, вели переговори телефоном. Нині це неможливо через ціни за пересилання листів, за телефонні розмови — за наших пенсій.

Шановні народні депутати, до вас звертаються колишні воїни не по милостиню. Ми дуже сильні, і вона нам ні до чого. Ми за честь свою, за честь нашої держави непокоїмося, адже за нашими плечима молоде покоління, наші внуки та правнуки. Це треба добре засвоїти. Якщо наша держава обійде стороною ГЕРОЇКУ Великої Вітчизняної війни, то нащадкам не буде чого захищати.

Пропонуємо не приймати поспішних рішень, а створити спеціальну комісію і ретельно розібратися в ситуації.

З найглибшою повагою!

Від імені інвалідів ВВВ Григорій Антонович ГЕРАЩЕНКО.

До листа додається кілька сотень підписів ветеранів та інвалідів ВВВ.

Зворотний зв'язок забезпечено

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

*В 11-му виборчому окрузі, де народним депутатом обрано **Віктора АНТЕМЮКА**, працють 47 депутатських приймалень. Систему роботи з виборцями, впроваджену В. Антемюком, цілком можна вважати експериментальною. Чи виправдовує себе ця система прийому громадян?*

Результати роботи системи громадських приймалень Віктора Антемюка свідчать про те, що вона на користь виборців. 41 депутатська приймальня є при кожній сільській раді, а шість — розташовано у Вінниці, на територіях виборчих дільниць, щоб громадянам було зручно їх відвідувати. Прийом виборців здійснюється один раз на місяць у кожному селі Вінницького району і один раз на тиждень — у кожній із приймалень обласного центру. Крім того, є можливість зустрічі з помічником-консультантом народного депутата, треба лише попередньо домовитися з працівником приймальні по телефону. Тому громадяни Ленінського району Вінниці і Вінницького району області мають рівні можливості спілкування із народним депутатом або його помічниками-консультантами. Практика свідчить, що оцінювати роботу приймалень народного депутата лише за статистичними даними некоректно, але на сьогодні понад десять тисяч виборців звернулися до народного депутата зі своїми проблемами і знайшли підтримку та отримали конкретну допомогу в розв'язанні проблем, що входять до компетенції народного депутата України.

Найбільша кількість звернень стосується придбання ліків, самого лікування, термінових операцій. Не менш важливі проблеми придбання харчових продуктів, одягу, взуття, взагалі утримання сім'ї. Мешканців сіл Вінницького району непокоїть передусім дефіцит твердого палива, газифікація сіл та окремих приватних будинків. Серед інших питань — придбання побутових лічильників, ремонт приватних будинків, погашення боргів за комунальні послуги, закупівля білизни та харчових продуктів для дитячих садків та шкіл, добудова культових споруд тощо. На жаль, усі ці фінансові проблеми не можуть бути вирішені за рахунок місцевого або державного бюджету. Саме тому велику кількість питань, пов'язаних із наданням матеріальної допомоги, вирішує благодійний фонд Віктора Антемюка «Довіра», який надає фінансову підтримку і окремим громадянам, і установам та організаціям, що працюють на території 11-го округу. З 2 квітня по 31 грудня 2002 року загальна сума такої допомоги становила 1 021 776 гривень. У тому числі матеріальну допомогу на суму 354 760 грн. отримали 7225 громадян, а 133 закладам, установам та організаціям було надано фінансову підтримку в розмірі 667 016 гривень. Якщо проаналізувати характер інших проблем, з якими звертаються виборці до свого депутата, то третина з них не передбачає матеріальної або грошової допомоги. Це зазвичай проблеми побутового характеру, юридичні питання. У селян досі виникають проблеми щодо отримання земельного паю. Мешканців міста турбують приватизація житла, встановлення квартирних телефонів. Зрозуміло, що ці питання мають розв'язувати органи державної виконавчої влади та інші її структурні підрозділи, а також органи місцевого самоврядування. Але громадян спонукало звернутися до народного депутата України те, що доволі часто вони стикаються із бюрократичним зволіканням під час спроби розв'язати проблеми в установах, яким і належить це робити.

Хоч як це парадоксально, але 40 відсотків громадян звертаються за роз'ясненнями і консультаціями саме з питань, розв'язання яких належить до компетенції органів державної виконавчої влади і місцевого самоврядування. Тому помічники-консультанти народного депутата вимушені особисто розв'язувати ці питання у відповідних органах та установах. Із загальної кількості виборців, що звернулися зі своїми проблемами до приймалень Віктора Антемюка, 108 громадянам працівники приймалень допомогли розв'язати питання, пов'язані з отриманням субсидій, придбанням палива, ліків тощо, 617 особам було надано юридичні консультації, а 3032 одержали інформацію про шляхи розв'язання питань в органах державної влади та місцевого самоврядування. Загалом робота приймалень віддзеркалює стан нашого суспільства та рівень життя наших громадян. Система депутатських приймалень, запроваджена в 11-му окрузі, довела свою дієздатність, про що свідчать переконливі факти.

По-перше, вона «наближена» до території, де мешкають виборці, і до їхніх проблем.

По-друге, Віктор Антемюк відмовився від бюрократичної практики письмових відповідей, розв'язуючи проблеми громадян у прямому, безпосередньому, контактному режимі, якомога раціональніше використовуючи на це дорогоцінний час.

По-третє, запорукою ефективної роботи є добір кадрів помічників-консультантів народного депутата, які працюють у приймальнях. Адже роботу на посаді помічника не можна починати з фахового «нуля». Тут необхідно з першого дня бути готовим до кваліфікованої, результативної роботи з людьми. Відсутність такого досвіду неминуче призведе до серйозних провалів, наростання негативних тенденцій і конфліктних ситуацій, що спричинить підрив авторитету депутата та втрату народної довіри до нього. Саме тому помічниками-консультантами Віктора Антемюка є люди, які багато років здійснювали прийом громадян та кадрову роботу у міськвиконкомі, працювали в правоохоронних органах тощо.

Сьогодні запроваджено систему щомісячного підбиття підсумків прийому громадян, відпрацьовується система навчання помічників народного депутата з таким розрахунком, щоб робота приймалень мала завжди позитивну тенденцію і викликала у громадян упевненість у можливості розв'язання проблем, з якими вони звертаються до народного депутата України. Слід зауважити, що робота приймалень не обмежується розв'язанням окремих проблем. Її аналіз дає можливість окреслити коло тих питань, які можна розв'язати лише на рівні районної, обласної або і державної виконавчої влади чи тільки на законодавчому рівні. Саме на підставі аналізу роботи приймалень та особистих зустрічей Віктора Антемюка із виборцями здійснюють цілеспрямовану роботу з органами місцевого самоврядування, районною та обласною державними адміністраціями. Ґрунтуючись на вивченні найтиповіших та найболючіших проблем, готують законодавчі ініціативи щодо удосконалення пенсійного забезпечення громадян, законодавчого розв'язання проблеми оплати комунальних послуг, подають пропозиції з формування місцевих бюджетів, використання коштів на капітальне будівництво в місті і районі.

Підсумовуючи сказане, можна констатувати, що народним депутатом України по 11-му мажоритарному виборчому округу Віктором Антемюком чи не вперше в Україні створено систему роботи з виборцями, побудовану на принципі зворотного зв'язку, яка передбачає можливість вирішення і першочергових проблем округу та окремих громадян, і проблем, пов'язаних із вдосконаленням чинного законодавства.

Андрій МИСЛІНСЬКИЙ.

ОФІЦІЙНО

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про державну службу»

Верховна Рада України **постановляє**:

I. Внести до Закону України «Про державну службу» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 52, ст. 490; 1995 р., № 29, ст. 216, № 34, ст. 268; 1996 р., № 16, ст. 71; 1999 р., № 24, ст. 208; 2001 р., № 33, ст. 175) такі зміни:

1. У статті 37:

частину другу викласти в такій редакції:

«На одержання пенсії державних службовців мають право особи, які досягли встановленого законодавством пенсійного віку, за наявності загального трудового стажу для чоловіків — не менше 25 років, для жінок — не менше 20 років, у тому числі стажу державної служби — не менше 10 років, та які на час досягнення пенсійного віку працювали на посадах державних службовців, а також особи, які мають не менше 20 років стажу роботи на посадах, віднесених до категорій посад державних службовців, — незалежно від місця роботи на час досягнення пенсійного віку. Пенсія державним службовцям призначається в розмірі 80 відсотків від сум їх заробітної плати, на які нараховується збір на обов'язкове державне пенсійне страхування, без обмеження граничного розміру пенсії, а особам, які на час звернення за призначенням пенсії не є державними службовцями, — у розмірі 80 відсотків заробітної плати працюючого державного службовця відповідної посади та рангу за останнім місцем роботи на державній службі»;

у частині четвертій слова «посадового (чинного) окладу з урахуванням надбавок, передбачених цим Законом» замінити словами «заробітної плати».

2. Доповнити статтею 37^1 такого змісту:

«Стаття 37^1. Порядок і умови перерахунку пенсій державних службовців

У разі підвищення розміру заробітної плати працюючим державним службовцям, а також у зв'язку з набуттям особою права на пенсійне забезпечення державного службовця за цим Законом відповідно здійснюється перерахунок раніше призначених пенсій.

Перерахунок пенсії здійснюється виходячи із сум заробітної плати, на які нараховується збір на обов'язкове державне пенсійне страхування працюючого державного службовця відповідної посади та рангу на момент виникнення права на перерахунок пенсії».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Порядок перерахунку пенсій, передбачений цим Законом, поширюється на пенсіонерів, яким пенсія державних службовців призначена з дня набрання чинності Законом України «Про державну службу».

3. Кабінету Міністрів України:

у тримісячний термін привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
16 січня 2003 року.
№ 432-IV.

Поправка. У номері "ГУ" за 6 лютого статтю "СЕЗ "Закарпаття": плюси і мінуси трирічної діяльності" народного депутата Івана Іванча та гендиректора СЕЗ "Закарпаття" Еміла Поповича було помилково позначено символом Ⓡ.

Редакція перепрошує за помилку, що сталася з технічних причин.

Закон України

Про внесення зміни до статті 3 Закону України «Про компенсацію громадянам втрати частини доходів у зв'язку з порушенням строків їх виплати»

Верховна Рада України **постановляє**:

1. У статті 3 Закону України «Про компенсацію громадянам втрати частини доходів у зв'язку з порушенням строків їх виплати» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 49, ст. 422) слова «(інфляція місяця, за який виплачується доход, і місяця перед виплатою суми заборгованості до уваги не береться)» замінити словами «(інфляція місяця, за який виплачується доход, до уваги не береться)».

2. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2003 року.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
16 січня 2003 року.
№ 431-IV.

Постанова Верховної Ради України

Про «День Уряду України» у червні 2003 року

Відповідно до пункту 13 статті 85 Конституції України Верховна Рада України **постановляє**:

1. Провести 10 червня 2003 року у Верховній Раді України «День Уряду України» з порядком денним «Особливості правового режиму та ефективність функціонування спеціальних економічних зон і територій пріоритетного розвитку в Україні».

2. Кабінету Міністрів України визначити доповідачів, підготувати аналітичні та довідкові матеріали із зазначених питань, а також перелік змін та доповнень до діючого законодавства, необхідних для врегулювання проблем, які обговорюватимуться, для надання їх народним депутатам України не пізніше п'яти днів до проведення «Дня Уряду України».

3. Комітетам Верховної Ради України з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій, з питань промислової політики і підприємництва, з питань правової політики, з питань фінансів і банківської діяльності, з питань бюджету, з питань державного будівництва та місцевого самоврядування, з питань Європейської інтеграції узагальнити пропозиції народних депутатів України і матеріали, які будуть надані Кабінетом Міністрів України, підготувати співдоповіді та проект Постанови Верховної Ради України з питань, що розглядатимуться на «Дні Уряду України».

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ,
6 лютого 2003 року.
№ 482-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо загальнообов'язкового державного соціального страхування

У зв'язку з прийняттям законів України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття», «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності», «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням» Верховна Рада України **постановляє**:

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У Кодексі законів про працю України (Відомості Верховної Ради УРСР, 1971 р., додаток до № 50, ст. 375; 1973 р., № 40, ст. 343; 1981 р., № 32, ст. 513; 1991 р., № 23, ст. 267; Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 3, ст. 10; 1995 р., № 28, ст. 204; 1998 р., № 43—44, ст. 268; 2000 р., № 6—7, ст. 41; 2001 р., № 21, ст. 104):

1) частину другу статті 48 після слів «вони підлягають» доповнити словом «загальнообов'язковому»;

2) у пункті 3 частини першої статті 82 слова «виплачувалася допомога по державному соціальному страхуванню» замінити словами «надавалося матеріальне забезпечення за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням»;

3) у частині другій статті 170 слова «провадиться виплата допомоги по державному соціальному страхуванню» замінити словами «надається матеріальне забезпечення за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням»;

4) статтю 173 викласти в такій редакції:

«Стаття 173. Відшкодування шкоди в разі ушкодження здоров'я працівників

Шкода, заподіяна працівникам каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я, пов'язаним з виконанням трудових обов'язків, відшкодовується у встановленому законодавством порядку»;

5) у частині третій статті 179 слова «по державному соціальному страхуванню» замінити словами «відповідно до законодавства»;

6) у пункті 15 частини першої статті 247 слова «здійснює контроль за державним соціальним страхуванням працівників у призначенні допомоги із соціального страхування» замінити словами «здійснює контроль за правильним нарахуванням і своєчасним наданням працівникам матеріального забезпечення та соціальних послуг за окремими видами загальнообов'язкового державного соціального страхування»;

7) главу XVII викласти в такій редакції:

«Глава XVII. ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВЕ ДЕРЖАВНЕ СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ ТА ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Стаття 253. Особи, які підлягають загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню

Особи, які працюють за трудовим договором (контрактом) на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форми власності, виду діяльності та господарювання або у фізичної особи, підлягають загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню.

Стаття 254. Кошти загальнообов'язкового державного соціального страхування

Основними джерелами коштів загальнообов'язкового державного соціального страхування є внески власників підприємств, установ, організацій або уповноважених ними органів чи фізичної особи, працівників. Бюджетні та інші джерела коштів, необхідні для здійснення загальнообов'язкового державного соціального страхування, передбачаються відповідними законами з окремих видів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Стаття 255. Види матеріального забезпечення та соціальних послуг за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням

Види матеріального забезпечення та соціальних послуг за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням працівникам, а в деяких випадках і членам їх сімей, умови їх надання та розміри визначаються законами України з окремих видів загальнообов'язкового державного соціального страхування, іншими нормативно-правовими актами, які містять норми щодо загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Стаття 256. Пенсійне забезпечення

Працівники та члени їх сімей мають право на державне пенсійне забезпечення за віком, по інвалідності, у зв'язку із втратою годувальника, а також за вислугу років відповідно до закону».

2. У Кодексі України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до № 51, ст. 1122):

1) доповнити Кодекс статтями 165^{3}, 165^{4}, 165^{5}, 244^{9}, 244^{10} і 244^{11} такого змісту:

«Стаття 165^{3}. Порушення строку реєстрації як платника страхових внесків до Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття, несвоєчасна або неповна сплата страхових внесків

Порушення посадовими особами підприємств, установ, організацій, фізичними особами, які використовують найману працю, строку реєстрації як платника страхових внесків до Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття, несвоєчасна або неповна сплата страхових внесків —

тягнуть за собою накладення штрафу від восьми до п'ятнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Ті самі дії, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за одне з правопорушень, зазначених у частині першій цієї статті, —

тягнуть за собою накладення штрафу від десяти до двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Стаття 165^{4}. Порушення законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності

Порушення посадовими особами підприємств, установ, організацій, фізичними особами, які використовують найману працю, строку реєстрації як платника страхових внесків до Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України, несвоєчасна сплата страхових внесків або несвоєчасне інформування Фонду про чисельність працівників, річний фактичний обсяг реалізованої продукції (робіт, послуг), річну суму заробітної плати на підприємстві, нещасні випадки на виробництві та професійні захворювання, що сталися на підприємстві, про зміни технології робіт, виду діяльності підприємства або його ліквідацію —

тягнуть за собою накладення штрафу від восьми до п'ятнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Ті самі дії, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за одне з правопорушень, зазначених у частині першій цієї статті, —

тягнуть за собою накладення штрафу від десяти до двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Стаття 165^{5}. Ухилення від реєстрації як платника страхових внесків до Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, несвоєчасна або неповна сплата страхових внесків, а також порушення порядку використання страхових коштів

Ухилення посадовими особами підприємств, установ та організацій, фізичними особами, які використовують найману працю, від реєстрації як платника страхових внесків до Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, несвоєчасна або неповна сплата страхових внесків, а також порушення порядку використання цих коштів —

тягнуть за собою накладення штрафу від восьми до п'ятнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Ті самі дії, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за одне з правопорушень, зазначених у частині першій цієї статті, —

тягнуть за собою накладення штрафу від десяти до двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян»;

«Стаття 244^{9}. Органи Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття

Органи Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття розглядають справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням строку реєстрації як платника страхових внесків до Фонду, несвоєчасною або неповною сплатою страхових внесків (стаття 165^{3}).

Від імені Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право керівник виконавчої дирекції Фонду, його заступники, керівники робочих органів виконавчої дирекції Фонду в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві і Севастополі та їх заступники.

Стаття 244^{10}. Органи Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України

Органи Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України розглядають справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності (стаття 165^{4}).

Від імені Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право керівник виконавчої дирекції Фонду, його заступники, керівники робочих органів виконавчої дирекції Фонду в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві і Севастополі та їх заступники, керівники районних і міських відділень виконавчої дирекції Фонду.

Стаття 244^{11}. Органи Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності

Органи Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності розглядають справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з ухиленням від реєстрації як платника страхових внесків до Фонду, несвоєчасною або неповною сплатою страхових внесків, а також порушенням порядку використання страхових коштів (стаття 165 5).

Від імені Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право керівник виконавчої дирекції Фонду, його заступники, керівники виконавчих дирекцій відділень Фонду в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві і Севастополі та їх заступники»;

2) у статті 165^{1}:

у назві слова «Фонду соціального страхування України» виключити, а слово «соціальне» замінити словом «пенсійне»;

в абзаці першому частини першої слова «Фонду соціального страхування України» виключити, а слова «соціальне», «відповідних фондів» замінити відповідно словами «пенсійне», «Пенсійного фонду України»;

3) у статті 244^{2}:

у назві слова «та Фонду соціального страхування України» виключити;

у частині першій слова «і Фонду соціального страхування України», «Фонду соціального страхування України» виключити, а слово «соціальне» замінити словом «пенсійне»;

частину третю виключити;

4) в абзаці першому частини другої статті 255 цифри «222—244^{8}» замінити цифрами «222—244^{11}».

3. У статті 8 Закону України «Про підприємництво» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 14, ст. 168; Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 17, ст. 80):

1) у частині восьмій слова «Фонду соціального страхування» замінити словами «Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття, Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України, Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності»;

2) частину двадцяту після слів «та органи державної статистики» доповнити словами «органи Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття, Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України, Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності та Пенсійного фонду України».

4. У Законі України «Про свободу совісті та релігійні організації» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 25, ст. 283; Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 13, ст. 66):

1) статтю 26 викласти в такій редакції:

«Стаття 26. Трудові права громадян, які працюють у релігійних організаціях та створених ними підприємствах і закладах

На громадян, які працюють у релігійних організаціях та створених ними підприємствах, добродійних закладах на умовах трудового договору, поширюється дія законодавства про працю, загальнообов'язкове державне соціальне страхування, оподаткування»;

2) статтю 27 виключити;

3) статтю 28 викласти в такій редакції:

«Стаття 28. Право на соціальний захист громадян, які працюють у релігійних організаціях та створених ними підприємствах і закладах

Громадяни, які працюють у релігійних організаціях, створених ними підприємствах, закладах на умовах трудового договору, а також священнослужителі, церковнослужителі та особи, які працюють у релігійних організаціях на виборних посадах, підлягають загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню на умовах і в порядку, встановлених законодавством про загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Релігійні організації, їх підприємства та заклади, а у випадках, передбачених законом, також і працівники цих організацій, підприємств, закладів сплачують страхові внески до Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття, Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України, Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, а також збір на обов'язкове державне пенсійне страхування до Пенсійного фонду України в порядку і розмірах, установлених законодавством.

Усім громадянам, які працюють у релігійних організаціях, їх підприємствах і закладах, державна пенсія призначається і виплачується на загальних підставах відповідно до законодавства».

5. У Законі України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 13, ст. 178; 1996 р., № 35, ст. 162):

1) у пункті 8 частини першої статті 20 слова «безперервного стажу роботи» замінити словами «страхового стажу»;

2) у частині першій статті 30:

пункт 2 викласти в такій редакції:

«2) виплата допомоги по тимчасовій непрацездатності по догляду за хворою дитиною віком до 14 років — у розмірі 100 процентів середньої заробітної плати (доходу) незалежно від страхового стажу за весь період хвороби, включаючи санаторно-курортне лікування, одному з батьків або особі, яка їх замінює, якщо дитина потребує догляду батьків згідно з медичним висновком закладу охорони здоров'я, в якому дитина лікується чи перебуває на диспансерному обліку»;

абзац перший пункту 10 після слів «повного заробітку незалежно від» доповнити словом «страхового».

6. У частині другій статті 18 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 15, ст. 190; 2002 р., № 12—13, ст. 92) слова «лікарняні листки» замінити словами «листки непрацездатності», а слова «стажу роботи» замінити словами «страхового стажу».

7. Пункт 34 частини першої статті 4 Декрету Кабінету Міністрів України від 21 січня 1993 року № 7-93 «Про державне мито» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 13, ст. 113) доповнити словами «органи Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття, Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України та Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності».

8. У статті 28 Закону України «Про селянське (фермерське) господарство» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 32, ст. 341):

1) частини першу і другу викласти в такій редакції:

«1. Особи, які працюють у селянському (фермерському) господарстві за трудовим договором (контрактом), та члени селянського (фермерського) господарства починаючи з 16-річного віку підлягають пенсійному забезпеченню нарівні з працівниками сільського господарства, а також загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності, загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню на випадок безробіття і загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням, відповідно до законодавства.

2. Селянське (фермерське) господарство реєструється як платник збору на обов'язкове державне пенсійне страхування в органах Пенсійного фонду України за своїм місцем розташування, у встановленому порядку сплачує збір на обов'язкове державне пенсійне страхування з усіх видів заробітку за членів селянського (фермерського) господарства та осіб, які працюють у ньому за трудовим договором (контрактом), а також як платник страхових внесків з окремих видів загальнообов'язкового державного соціального страхування, зазначених у частині першій цієї статті, сплачує страхові внески у встановленому законодавством порядку»;

2) частину третю після слів «сплату внесків» доповнити словом «(збору)»;

3) у частині п'ятій слово «матеріальну» виключити;

4) у тексті статті слова «(контрактом, угодою)» замінити словом «(контрактом)».

9. У Законі України «Про систему оподаткування» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 16, ст. 119, № 22, ст. 159; 1998 р., № 14, ст. 60, № 20, ст. 104; 1999 р., № 5—6, ст. 39, ст. 42, № 20—21, ст. 192, № 26, ст. 215, № 51, ст. 455; 2000 р., № 36, ст. 298; 2002 р., № 5, ст. 30):

1) у частині третій статті 2:

у першому реченні слова «та Фонду соціального страхування України» виключити;

друге речення виключити;

2) пункт 16 частини першої статті 14 виключити.

10. Підпункт 5.7.1 пункту 5.7 статті 5 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 27, ст. 181) викласти в такій редакції:

«5.7.1. До складу валових витрат платника податку відносяться суми збору на обов'язкове державне пенсійне страхування та внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, нараховані на виплати, зазначені в підпункті 5.6.1 цієї статті, у розмірах і порядку, встановлених законом».

11. У частинах другій та дев'ятій статті 9 Закону України «Про спеціальну економічну зону «Яворів» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 15, ст. 82; 2002 р., № 29, ст. 189) слова «збору на обов'язкове соціальне страхування на випадок безробіття» замінити словами «внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття».

12. У частинах першій та сьомій статті 9 Закону України «Про спеціальну економічну зону «Славутич» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 32, ст. 263; 2002 р., № 29, ст. 189) слова «збору на обов'язкове соціальне страхування на випадок безробіття» замінити словами «внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття».

13. У частинах першій та восьмій статті 9 Закону України «Про спеціальний режим інвестиційної діяльності на територіях пріоритетного розвитку в Луганській області» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 38, ст. 351; 2002 р., № 29, ст. 189) слова «до державного фонду сприяння зайнятості населення» замінити словами «внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття».

14. У статті 25 Закону України «Про угоди про розподіл продукції» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 44, ст. 391):

1) назву викласти в такій редакції:

«Стаття 25. Податки, збори та страхові внески, що сплачуються під час виконання угоди про розподіл продукції»;

2) в абзаці п'ятому частини третьої статті слова «збір на обов'язкове соціальне страхування» замінити словами «внески на загальнообов'язкове державне соціальне страхування».

15. У статті 7 Закону України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 27, ст. 211; із змінами, внесеними Законом України від 28 листопада 2002 року № 294-IV):

1) останнє речення частини четвертої виключити;

2) останнє речення частини шостої викласти в такій редакції: «Ці кошти спрямовуються до Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття і використовуються для надання роботодавцям дотацій на створення додаткових робочих місць для молоді та її професійну підготовку і перепідготовку».

16. В абзаці четвертому статті 6 Закону України «Про компенсацію громадянам втрати частини доходів у зв'язку з порушенням строків їх виплати» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 49, ст. 422) слова «Фонду соціального страхування України» замінити словами «Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України, Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття».

17. У статті 2 Закону України «Про звільнення від оподаткування грошових коштів, які спрямовуються на проведення новорічно-різдвяних свят для дітей та на придбання дитячих святкових подарунків» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 1, ст. 5) слова «Фонду соціального страхування України» замінити словами «Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності».

II. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
16 січня 2003 року.
№ 429-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Кримінального та Кримінально-процесуального кодексів України

Верховна Рада України **постановляє**:

I. Внести до Кримінального та Кримінально-процесуального кодексів України такі зміни:

1. У Кримінальному кодексі України:

1) назву і абзац перший статті 198 викласти в такій редакції:

«Стаття 198. Придбання, отримання, зберігання чи збут майна, одержаного злочинним шляхом

Заздалегідь не обіцяне придбання або отримання, зберігання чи збут майна, завідомо одержаного злочинним шляхом за відсутності ознак легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом»;

2) статтю 209 викласти в такій редакції:

«Стаття 209. Легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом

1. Вчинення фінансової операції чи укладення угоди з коштами або іншим майном, одержаними внаслідок вчинення суспільно небезпечного протиправного діяння, що передувало легалізації (відмиванню) доходів, а також вчинення дій, спрямованих на приховання чи маскування незаконного походження таких коштів або іншого майна чи володіння ними, прав на такі кошти або майно, джерела їх походження, місцезнаходження, переміщення, а так само набуття, володіння або використання коштів чи іншого майна, одержаних внаслідок вчинення суспільно небезпечного протиправного діяння, що передувало легалізації (відмиванню) доходів, —

караються позбавленням волі на строк від трьох до шести років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до двох років з конфіскацією коштів або іншого майна, одержаних злочинним шляхом, та з конфіскацією майна.

2. Дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб, або у великому розмірі, —

караються позбавленням волі на строк від семи до дванадцяти років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років з конфіскацією коштів або іншого майна, одержаних злочинним шляхом, та з конфіскацією майна.

3. Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені організованою групою або в особливо великому розмірі, —

караються позбавленням волі на строк від восьми до п'ятнадцяти років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років з конфіскацією коштів або іншого майна, одержаних злочинним шляхом, та з конфіскацією майна.

Примітка. 1. Суспільно небезпечним протиправним діянням, що передувало легалізації (відмиванню) доходів, відповідно до цієї статті є діяння, за яке Кримінальним кодексом України передбачено покарання у вигляді позбавлення волі на строк від трьох і більше років (за винятком діянь, передбачених статтями 207 і 212 Кримінального кодексу України) або яке визнається злочином за кримінальним законом іншої держави і за таке ж саме діяння передбачена відповідальність Кримінальним кодексом України та внаслідок вчинення якого незаконно одержані доходи.

2. Легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, визнається вчиненою у великому розмірі, якщо предметом злочину були кошти або інше майно на суму, що перевищує шість тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

3. Легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, визнається вчиненою в особливо великому розмірі, якщо предметом злочину були кошти або інше майно на суму, що перевищує вісімнадцять тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян»;

3) доповнити Кодекс статтею 209[1] такого змісту:

«Стаття 209[1]. Умисне порушення вимог законодавства про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом

1. Повторне умисне неподання інформації про фінансові операції або повторне умисне подання завідомо недостовірної інформації про фінансові операції, які підлягають внутрішньому або обов'язковому фінансовому моніторингу, спеціально уповноваженому органу виконавчої влади з питань фінансового моніторингу, —

карається штрафом від однієї до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк до двох років, або позбавленням волі на той самий строк, з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

2. Незаконне розголошення у будь-якому вигляді інформації, яка надається спеціально уповноваженому органу виконавчої влади з питань фінансового моніторингу, особою, якій ця інформація стала відома у зв'язку з професійною або службовою діяльністю, —

карається штрафом від двох до трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк до трьох років, або позбавленням волі на той самий строк, з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років»;

4) частину першу статті 306 викласти в такій редакції:

«Розміщення коштів, здобутих від незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів, у банках, на підприємствах, в установах, організаціях та їх підрозділах або використання таких коштів для придбання об'єктів, майна, що підлягають приватизації, чи обладнання для виробничих чи інших потреб, або використання таких доходів (коштів і майна) з метою продовження незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів —

караються штрафом від двох до трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк до трьох років, або позбавленням волі на той самий строк, з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років».

2. Частину п'яту статті 112 Кримінально-процесуального кодексу України після слів «передбачені статтями» доповнити цифрами «209[1]».

II. Цей Закон набирає чинності одночасно із набранням чинності Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом».

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
16 січня 2003 року.
№ 430-IV.

ОФІЦІЙНО

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Декрету Кабінету Міністрів України «Про державне мито»

Верховна Рада України **постановляє**:

1. Внести до Декрету Кабінету Міністрів України від 21 січня 1993 року № 7-93 «Про державне мито» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 13, ст. 113, № 26, ст. 281, № 49, ст. 459; 1994 р., № 28, ст. 241, № 29, ст. 257, № 33, ст. 300; 1995 р., № 14, ст. 90, № 30, ст. 229; 1996 р., № 9, ст. 43, № 41, ст. 192, № 52, ст. 306; 1997 р., № 6, ст. 46, № 9, ст. 70, № 18, ст. 131; 2000 р., № 19, ст. 143, № 29, ст. 232, № 46, ст. 398, № 50, ст. 436; 2001 р., № 24, ст. 124; 2002 р., № 6, ст. 43, № 32, ст. 223) такі зміни:

1) пункт 5 статті 2 викласти у такій редакції:

«5) за видачу документів на право виїзду за кордон і про запрошення в Україну осіб з інших країн, за продовження строку їх дії та за внесення змін до цих документів; за продовження строку дії візи для в'їзду в Україну, транзитного проїзду через її територію (перебування в Україні іноземців та осіб без громадянства); за видачу або продовження строку дії посвідки на проживання в Україні іноземцям та особам без громадянства; за оформлення віз для в'їзду в Україну, транзитного проїзду через її територію, а також із заяв про прийняття до громадянства України або про вихід з громадянства України»;

2) підпункти «ж» і «з» пункту 6 статті 3 викласти у такій редакції:

«ж) за видачу або продовження строку дії посвідки на проживання в Україні іноземцям та особам без громадянства:	
на постійне проживання	5 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян
на тимчасове проживання	2 неоподатковувані мінімуми доходів громадян
з) за продовження строку дії візи для в'їзду в Україну, транзитного проїзду через її територію (перебування в Україні іноземців та осіб без громадянства)	1 неоподатковуваний мінімум доходів громадян»;

3) пункт 26 статті 4 виключити.

2. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2003 року.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
16 січня 2003 року.
№ 456-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про податок на додану вартість»

Верховна Рада України **постановляє**:

I. Внести до Закону України «Про податок на додану вартість» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 21, ст. 156, № 51, ст. 305; 1998 р., № 25, ст. 147, № 33, ст. 224, № 52, ст. 328; 1999 р., № 39, ст. 357) такі зміни:

1. У пункті 1.4 статті 1:

а) абзац перший доповнити словами «та операції з передачі майна орендодавцем (лізингодавцем) на баланс орендаря (лізинго-отримувача) згідно з договорами фінансової оренди (лізингу) або надання майна згідно з будь-якими іншими договорами, умови яких передбачають відстрочення оплати та передачу права власності на таке майно не пізніше дати останнього платежу»;

б) абзац другий після слів «довірчого управління» доповнити словом «оперативної».

2. У статті 3:

а) у підпункті 3.1.1 пункту 3.1 слово «оперативної» виключити;

б) абзаци перший та другий підпункту 3.2.2 пункту 3.2 викласти у такій редакції:

«3.2.2. надання орендодавцем (лізингодавцем) майна у користування орендарю (лізингоотримувачу) згідно з умовами договору оперативної оренди (лізингу) або оренди землі, а також повернення такого майна орендодавцю (лізингодавцю) після закінчення дії такого договору;

сплати процентів або комісій у складі орендних (лізингових) платежів, нарахованих на вартість об'єкта фінансового лізингу (без урахування частини лізингового платежу, що надається у рахунок компенсації частини вартості об'єкта фінансового лізингу згідно із договором)».

3. Пункт 4.5 статті 4 доповнити абзацом третім такого змісту:

«Правила, визначені цим пунктом, застосовуються також при збільшенні суми валових витрат або валового доходу платника цього податку внаслідок проведення процедур врегулювання сумнівної або безнадійної заборгованості відповідно до положень статті 12 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» чи визнання боргу покупця безнадійним з інших причин, визначених законом».

4. У статті 7:

а) підпункт 7.3.4 пункту 7.3 викласти у такій редакції:

«7.3.4. Датою виникнення податкових зобов'язань орендодавця (лізингодавця) для операцій фінансової оренди (лізингу) є дата фактичного передання об'єкта фінансової оренди (лізингу) у користування орендарю (лізингоотримувачу)»;

б) підпункт 7.5.3 пункту 7.5 викласти у такій редакції:

«7.5.3. Датою виникнення права орендаря (лізингоотримувача) на збільшення податкового кредиту для операцій фінансової оренди (лізингу) є дата фактичного отримання об'єкта фінансового лізингу таким орендарем».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування і застосовується до правовідносин, що виникли за звітний період, який починається з 1 січня 2003 року.

2. Операції з фінансового лізингу, згідно з якими об'єкт фінансового лізингу був переданий орендарю до моменту набрання чинності цим Законом, оподатковуються за правилами, що діяли на момент передання такого об'єкта, або за правилами, визначеними цим Законом, за вибором лізингодавця (орендодавця).

3. Оподаткування бартерних операцій, якщо заключна операція не була завершена до моменту набрання чинності цим Законом, здійснюється за правилами, що діяли до моменту набрання чинності цим Законом.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
16 січня 2003 року.
№ 469-IV.

▼

Редьківські

Бабка Настя на старість років пустила у свою хату молодшого майже удвічі погорільця. І не жалкує?

Ріпкинська Редьківка — незвичне село. Воно немовби є і його ніби не має бути. Десять років тому в Чернігівському районі відбудували за чорнобильські кошти нову супербілокам'яну Редьківку. Туди й переселились ріпкинські редьківчани і в кінці жовтня урочисто відзначили свій перший ювілей. А на їхньому старому місці помешкання, де радіація перевищує усі припустимі норми, залишились безгосподарними 177 дворів. Якось ще улітку дізнався, що там оселилася 80-літня баба з 40-річним чоловіком. «Цікаво,—подумалось тоді, — провідати б їх...»

Спочатку він не хотів виходити з хати

А оце їхав із Любеча до Чернігова через Славутич і згадав: так це ж стара Редьківка буде по дорозі! Кілька кілометрів вузькою асфальтівкою і раптом — похмурий краєвид покинутого села: вибиті віконниці, забиті двері, знята з хлівів черепиця. Ніде ні душі!

Хоча що це? До однієї чепурної оселі від стовпа тягнеться електродріт... У дворі гавкає собака! Хтось є. На стук у хвіртку виходить літня жінка.

— Доброго вам здоров'я!

— І вам теж, — почув у відповідь. Відрекомендувався.

— Хіба у цьому селі можна жити?

— Як бачите, живемо.

— Ви не одна?

— Чоловік. Син. Йому 28 років.

— Та тут же радіація!

— Знаємо...

— Чого ж не переселились?

— Та переїхали, а там хата недороблена, підвал підтоплений. І сарай не такий, як тут. Усе чуже, не своє... Вирішили повернутися назад. Скільки того життя...

— Як почуваєтеся?

— Голова болить, у сина — серце.

— Син не хоче нікуди їхати?

— Буде ось замість мене завмагом у селі.

— Хіба тут і магазин є?

— Кілька років не було, а тоді бачать — у 14 дворах живуть старі баби, діди, то й відкрили. Торгую. А тепер уже вийшла на пенсію, отож домовилася, що мене замінить син.

Ігор довго не хотів виходити з хати: думав, що якийсь заїжджий хоче пляшку горілки купити в магазині, а він уже все зачинив, та й нема охоти плентатися до центру...

Сучасний хлопець. Красень у спортивному костюмі.

— Та тут же дівчат нема, яка в тебе перспектива? — пробую завести розмову. Посміхається:

— Якось воно буде.

Ігор згодився бути моїм провідником по селу. Проїхали кілька сотень метрів — дід і баба сидять, гріються на осінньому сонечку. Знайомимося. Михайло Пантелійович та Марія Пантеліївна Шкурки.

— Ми не редьківці,— каже чоловік. — Років сім тому в нас хата згоріла в сусідньому селі. Страховки нема. А тут хати порожні. Ну, радіація, а куди діватися. Десь жити треба! І тут таких приблуд багато...

— Город є чим виорати?

— Нема проблеми! Люди на цьому заробляють...

Мандрівка з міліціонером

У центрі села — нова несподіванка. Шлагбаум. Вагончик з написом «Міліція». Старший сержант відділення міліції з охорони зони відчуження Ріпкинського райвідділу внутрішніх справ Андрій Максимченко, який, як переконався пізніше, тут для всіх водночас і сільський голова, і прокурор, одразу поставив мене «на місце»: зателефонував до свого начальства у райцентр, чи можна прибульцю гостювати у відселеному селі? Слава Богу, можна!

Завдяки йому швидко знаходжу те, що найбільше мене заінтригувало у Редьківці.

— Це справді тут проживають чоловік і жінка, у яких майже сорок років різниця?

— А...— зрозуміло кивнув. І пояснив:

— Тут же пенсія у бабок чорнобильська, по 280 гривень. От Микола і прилаштувався. Тепер він розкошує. Щодня від бабки Насті десятку має... А що мужику ще треба? Та он і він...

Одразу видно, що Микола добре п'є та іноді добре й працює. Чоловік ніби прочумлений від недавнього сну. Хоча ще начебто не похмелявся.

— Що ж це у вас за любов така? — дивуюся.

Він посміхається винувато-соромливо:

— А, живемо разом, приймакую... У неї чоловік років з 15 тому помер. А жінка вона нічого.

— Різниця у віці не лякає?

— Та, байдуже... Головне — борщ кожен день маю. Не те, що раніше...

— Скільки років разом?

— Як від мене Валя пішла.

— Куди?

— Та вона тут синка такого знайшла!

— Молодшого за вас?

— Та йому тоді ледь за двадцять було.

— Ого!

— Ото вам і «ого». Вони, — показав рукою на протилежну вулицю, — там живуть.

Дізнаюся, що Микола проживав з дружиною у Губичах. Мали шістьох діток. Та не гляділи за ними. Позбавили їх батьківських прав. Тепер менші у новгород-сіверському інтернаті. Старша дочка вже вийшла заміж. Через постійні п'янки погоріли. Прибилися до Редьківки, яка їх прийняла.

Пішли до Валентини. Сорокарічна жінка наполохалась, побачивши чужака з міліціонером біля свого помешкання. Сховалася. Та згодом цікаво стало: що тут ще кому треба? Її співмешканцеві Михайлові і не даси 24 роки. Високий, плечистий, змужнілий здоровань! Таке враження — ніби вони ровесники...

— Що ви тут у селі без пенсії, без грошей робите?

— Заробляємо на харчі,— відповідає хазяїн.

— Як?

— Дрова пиляємо, сіно заготовляємо, рибу ловимо.

— Город садили?

— Ні.

ВИСТАВКИ

Картини «попливуть» Бугом

Спільна виставка хмельницьких та вінницьких художників, презентація якої відбулась у Хмельницькому художньому музеї, надихнула митців на організацію пересувної всеукраїнської виставки. Художники сусідніх областей, закохані в Поділля і краєвиди Південного Бугу, мають намір продемонструвати свої роботи в містах і населених пунктах, що розташовані уздовж річки. Любов до своєї землі і прагнення зберегти її красу стануть лейтмотивом художньої подорожі.

Ірина КОЗАК.

Шедеври польського плаката

Справжніми шедеврами образотворчого мистецтва називають плакати й театральні афіші всесвітньо відомого польського художника Яна Лениці. Створені ним афіші до вистав Театру великого у Варшаві та Гранд-опера у Парижі стали подіями в мистецькому житті Європи.

Ознайомитися з творчістю знаменитого польського майстра мали можливість і шанувальники образотворчого мистецтва Черкас. Виставку його кіноплакатів та театральних афіш відкрито за сприяння Польського інституту в Києві та Посольства Республіки Польща в Україні. Це вже третій спільний мистецький проект польської сторони і Черкаського художнього музею.

Лідія ТИТАРЕНКО.

▼ Черкаська область.

Політ «Джмеля»
або Коли в небі з`являться

Новинка — одномісний літачок

На Вінницькому авіаційному заводі на 60 відсотків виконано роботи зі створення легкого одномісного літака. Однак звична для авіаторів команда «Від гвинта!» пролунає не скоро.

Головний інженер підприємства Анатолій Менько каже, що одномісні літаки в Україні не виготовляє ніхто. Та й на Заході їх небагато. Там у виробництві легкої авіатехніки домінують літачки, що беруть на борт від двох до чотирьох осіб. Тим часом, як засвідчило вивчення вітчизняного авіаринку, невеликі крилаті машини хотіли б мати у своєму використанні лісівники, пожежники, енергетики, патрульна служба Державтоінспекції. На думку співрозмовника, це надзвичайно перспективний напрямок у літакобудуванні.

Та поки що тут зроблено лише перші кроки. Так, у Києві сконструювали літачок, якому дали милу назву «Ангел». Його макет уже було представлено на одному із столичних авіасалонів. Цей повітряний «лайнер» може брати на борт трьох осіб — пілота і двох пасажирів. Злітна маса становить 870 кг. Максимальна швидкість польоту — 180 км/год. Машина створюється силами ентузіастів. Адже у Державній програмі розвитку літакобудування про легку авіацію не йдеться: коштів не вистачає на створення потужних лайнерів, тому про крилатих «метеликів» годі й казати. Їх виробництво, стверджують фахівці, віддано на відкуп аматорів. Тим паче що вітчизняне законодавство, на відміну від колишнього Союзу, дозволяє виробництво, реєстрацію й експлуатацію легких повітряних машин.

У небо... пішки

«Ангел» — дітище столичного підприємства «Авіаімпекс». Цікава деталь: серійне виробництво літака кияни спочатку планували розмістити саме у Вінниці. Матеріально-технічна база нашого авіазаводу дає таку можливість. Тут дешевша робоча сила. Одне слово, собівартість машини, складеної на периферії, за попередніми розрахунками, виходила нижчою, ніж у столиці. З цього приводу, каже мій співрозмовник, було проведено декілька переговорів. Кияни приїздили до нас, наші авіаспеціалісти були на їхньому підприємстві. Таку співпрацю благословляло Мінпромполітики, у віданні якого перебуває Вінницький авіазавод. Однак до конкретики справа не дійшла. Не вдалося домовитися не те що про виробництво літаків, а навіть окремих вузлів до них чи гелікоптерів. Зазначені підприємства не забажали поступатися одне перед одним економічною вигодою: сказано — ринок...

Думка директора заводу Олега Ярославського:

— Державна програма розвитку авіаційної техніки, на превеликий жаль, нині не фінансується в повному обсязі. Від цього найбільше потерпають периферійні авіапідприємства. Саме з цієї причини ми не зуміли поставити на крило вітчизняний гелікоптер. Скільки зусиль затратили на його виробництво! Скільки коштів укладено у важливу справу! Врешті-решт, програму перестали фінансувати. Така само доля спіткала наш літачок.

Повторюю, шкода великих затрат — матеріальних і людських, коли справа зупиняється на півдорозі. На мою думку, наша біда в

приймаки

— Щодня випиваєте?

— А як ви думали? Треба ж від радіації лікуватися, — усміхається від власного жарту.

Спробував з жінкою заговорити про її дітей, але ця тема їй відразу стала нецікава.

— Скільки ви разом живете?

— Три роки.

— Не боїтеся, що завтра до молодшої від вас піде?

— О, де її тут знайде? Я наймолодша!

— І увесь цей час живете без електрики, радіо, телевізора?

Співмешканці загадково переглянулися: ну, велика біда... Валентина протягом розмови зі мною жувала велику сиру рибину, яка важко піддавалася її зубам. Очевидно, цього дня в них поганий заробіток, або й не було. Коли знову завів мову про її синів та дочок, сьому дитину, яку вона у квітні цього року залишила у пологовому будинку, жінка заклопоталася: треба їхати на риболовлю! Хутенько з Михайлом зібралися і через мить я дивився їм услід.

— Ой,— зітхнувши, похитала головою одна з сусідок, коли дізналася про мету мого приїзду. — Вони ж не просихають. Як побачила її з животом, кажу: «Валю, ти ж бережися». Вона нічого не слухала. І дитинка у п'яної двокілограмова народилася. Ну що з неї вже виросте? Це ж стопроцентно каліка.

Невеселі «пироги»

...Микола, поки я розмовляв з його «законною» дружиною (вони і не розлучалися, бо це, зрештою, для них складні формальності — треба ж їхати у далекий райцентр!), устиг накивати п'ятами. Так я і не зміг побачитися з прагматичною бабкою Настею, яку редьківські жінки не дуже й осуджують: важко вдові доживати самотньо вік у таких екстремальних умовах!

Як розповіла колишня медсестра Лідія Миколаївна Масановець, яка теж залишилася в рідному селі з чоловіком, усі місцеві жителі скаржаться на хвороби серця. Але й у новій Редьківці після «чорнобильської підзарядки» здоров'я не краще. Старе кладовище за десять літ прийняло 80 осіб «звідтіля» (люди хочуть вічно спочивати у рідній землі!). Тут народ якось тримається. Померло лише декілька стареньких. Очевидно, зміна місця проживання впливає так само, як і страшна та підступна радіація.

Запитав у молодого міліціонера про здоров'я: все-таки дев'ять літ він у старій Редьківці на посту!

— Щось у мене кров погана, — розповів. — Цього літа я лікувався у Любечі, потім направили в Київ. Не можуть зрозуміти, що з нею коїться...

Ось такі невеселі післячорнобильські «пироги».

Аварія на ЧАЕС зруйнувала не тільки звичний уклад життя, а й душі? Чи деградація не залежить від радіації?

Сергій ПАВЛЕНКО.
Ріпкинський район Чернігівської області.
Фото автора.

ВІТЧИЗНЯНИЙ СТИЛЬ

відкладається, наші легкі літачки

тому, що не вдається об'єднати зусилля авіаційних заводів у напрацюванні тих чи інших програм, і довести їх до логічного завершення. Так і крутимося кожен сам по собі. Або, як кажуть, піднімаємося в небо... пішки.

20 тисяч доларів — і летимо...

В авіабудівників є неписане правило: до роботи над створенням нової машини не приступають доти, доки не дадуть їй назву. «Джміль» — так охрестили одномісний літачок, що створюється у Вінниці. Його злітна маса становить 400 кілограмів. Може перевозити вантаж вагою до ста кілограмів. Максимальна швидкість польоту становить 160 км/год.

Щоб такий літачок піднявся в небо, підрахували на авіапідприємстві, потрібна не така вже й велика сума — приблизно 20 тисяч доларів. Вінничани працюють не самі. «Джміль» — розробка спеціалістів КБ «Тайфун», що у Новомосковську Дніпропетровської області. Власне ідея створення одномісного літака також їхня. У Вінниці лише втілюють її в життя. Головним конструктором програми є згаданий А. Менько. Під його керівництвом здійснювалася підготовка виробництва до випуску літака, розроблялися технологічні процеси тощо. «Річ у тім, — пояснює Анатолій Петрович, — що раніше підприємство займалося тільки ремонтом техніки. Тому довелося створювати деякі нові виробництва. До них, зокрема, належить найскладніше — плазово-шаблонне. Це коли креслення літака виконуються у натуральну величину, а потім переносяться на спеціальну плівку.»

Найголовніше — підібрався колектив спеціалістів. Інженери, технологи, конструктори — всього майже п`ятдесят осіб. Кістяк склали молоді амбітні випускники Харківського авіаційного інституту, яких запросили на роботу до Вінниці. Без перебільшення, вони чи не найбільше горіли бажанням підняти в небо вітчизняний літак. Спільними зусиллями вдалося виготовити основні деталі одразу на три літаки. Уже готові крила, фюзеляжі, хвостові частини... Двигуни планували закупляти в Австрії у відомій фірмі «Ротекс». Легкі літаки здебільшого комплектуються саме такими двигунами. В Україні двигуни для легкої авіації не виготовляють.

Через чотири роки напруженої роботи, яку, повторюю, вдалося виконати на 60 відсотків, реалізація програми була призупинена: всі намагання керівництва заводу отримати кошти на її завершення успіхом не увінчалися. Чи можна нині продовжити роботи за умови виділення коштів? На заводі дають стверджувальну відповідь на це запитання. Лише уточнюють: проводити її далі буде набагато складніше, ніж раніше. Переважна більшість тих, хто намагався запустити в небо «Джмеля», уже не працює на підприємстві. Але як тільки вони дізнаються, що роботу над літаком відновлено, окремі з них знову повернуться на підприємство. А. Менько переконаний в цьому. Тому й вірять вінничани: у небі нашої держави літатимуть не тільки потужні повітряні лайнери...

Віктор СКРИПНИК.
Вінниця.

КАЛЕНДАР

■ ***Людина-епоха***

Тато екранної сублімації

55 років тому не стало Сергія Ейзенштейна

Він був дуже дивний, цей Ейзенштейн. У ньому співіснували зовсім несхожі чоловічки.

Можливо, це походило від його всебічної освіченості (мови, література, архітектура, живопис, театр...). Можливо, від бажання грати у житті ролі, неадекватні собі, рідному. Син інженера та архітектора, молодий Сергій Михайлович піднесено сприйняв Жовтневу революцію та вступив у народну міліцію. У ті часи для інтелігентів такий соціальний мезальянс був природною втечею від спліну та зворотним боком народозаступництва. Трохи пізніше Ейзенштейн змінив фронти громадянської війни на агітдіяльність — малював плакати, придумував пропагандистські вистави.

А ще в ньому помер режисер еротичного кіно, якщо не крутого порно. Все, що він встиг у цьому напрямку, так це його знамениті сороміцькі малюнки, просякнуті здоровим гумором. Звичайно, в його срібному столітті можна було все. Майже все. І шукач Ейзенштейн став рити в інший бік — в бік кінематографа, що обіцяв нечуваний простір для самовираження. У тому числі, нові можливості для сублімації. Так з'явилася ейзенштейнівська теорія інтелектуального кіно. Ейзенштейн довів на практиці: усе, що хочеш, можна закодувати, а потім глядач розгадуватиме ребуси і відчуватиме свою розумову вищість.

Режисер екранної еротики помер, не народившись, а нішу заповнили різні там маснички та інші езопові фіговини — метафори, які давали змогу уникати конкретики. Тим паче, навколишня дійсність об'єктивно являла собою суцільне порно. Тож Ейзенштейну було куди цікавіше досліджувати саме її, а не тривіальну людську фізіологію.

Стартову стрічку Сергій Михайлович назвав «Страйк» (1924). І вже перша проба камери показала, що йдеться про майстра. Ейзенштейн став пророком не лише у своїй вітчизні (що, як відомо, найважче). Він сіяв зерна свого мистецтва по світу. І «Броненосець ''Потьомкін''» (1925), володар призів престижних фестивалів, і досі в рейтингах найкращих фільмів за всю історію кінематографа.

Ейзенштейн був естетом, що експериментував із ритмом, монтажем, образністю, створюючи якісне глядацьке кіно. Його пошук форм співвідносився з затребуваним у 20-40-ві роки гіперпатріотизмом. «Жовтень», «Старе і нове», «Олександр Невський», «Іван Грозний» у ряду стрічок, забарвлених кривавo-героїчним кольором. Цікаво, що за життя режисер не зняв і десяти фільмів. Але цей факт не применшує його значущості для історії. Зрештою (знову ці різні чоловічки), він часто переключався чи то на суміжні, чи то на зовсім інші заняття. Писав сценарії (у тім числі для Голівуда), мемуари, листи, праці з кінознавства, читав лекції як професор ВДІКу, подорожував планетою. І навіть знамените примішення, де базується Берлінський кінофестиваль, створено за проектом Ейзенштейна.

Сергій Михайлович помер у 50 від інфаркту. Цього року в нього потрійний ювілей: 45 років, як «Броненосця ''Потьомкіна''» на міжнародному рівні визнано одним з найкращих фільмів усіх часів, 55 років з дня смерті, 105 років з дня народження. Століття Ейзенштейна позаду, однак ера режисера номер один не закінчується доти, доки живе кіно.

Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

Китай стає ближче

Новий рік за китайським календарем відзначив Миколаївський художній музей імені В. Верещагіна. Тут відкрито виставку декоративно-ужиткового мистецтва Китаю, організовану за сприяння посольства Китаю в Україні. На виставці представлено понад 150 робіт, серед яких — вироби з бронзи, кераміки, порцелянові вази, панно з перламутру, сюжетні композиції з рогу, різьблення по кістці. Значне місце в експозиції займає традиційний китайський живопис «гохуа», вишивка представлена зображеннями тварин, квітів, людей, шовковими ліхтариками. Виставку вже оглянули більш як 500 відвідувачів.

ЗА ЛИСТОМ

Двох правд не буває...

Красноокнянський міжколгоспний комбікормовий завод спіткала доля багатьох вітчизняних підприємств такого профілю: колгоспи району, занапастивши тваринництво, відмовилися від «зайвого» для них підприємства й передали його споруди, устаткування та машини трудовому колективові заводу як цілісний майновий комплекс.

А трудовий колектив, керуючись статутом тепер уже сільгосппідприємства з обмеженою відповідальністю та методикою розрахунків з паювання майна на міжгосподарських підприємствах комбікормової промисловості, вирішив усе наявне добро, так би мовити, персоніфікувати, тобто визначити, яка конкретна частка його належить кожному працівникові, а також недавнім пенсіонерам — залежно від терміну роботи на заводі та трудового внеску в його розвиток. Що й було зроблено.

Ніхто, звичайно, не мислив розбирати стіни на цеглини, а устаткування й машини — на вузли, аби все те рознести по домівках. Цілісний комплекс і надалі існував, хоча потроху занепадав. Дійшло до того, що виробництво було зовсім припинено, а «працюючий штат» скорочено до трьох осіб, які, по суті, лише охороняли майно від розкрадання.

Надії, що трудовому колективу вдасться відновити виробництво самотужки, танули, аж поки зійшли нанівець. Директор підприємства Олег Білоус почав шукати вихід. Обома руками ухопився за пропозицію підприємця з сусіднього Котовська Валентина Аврамчука, який виявив готовність викупити завод та відновити його роботу.

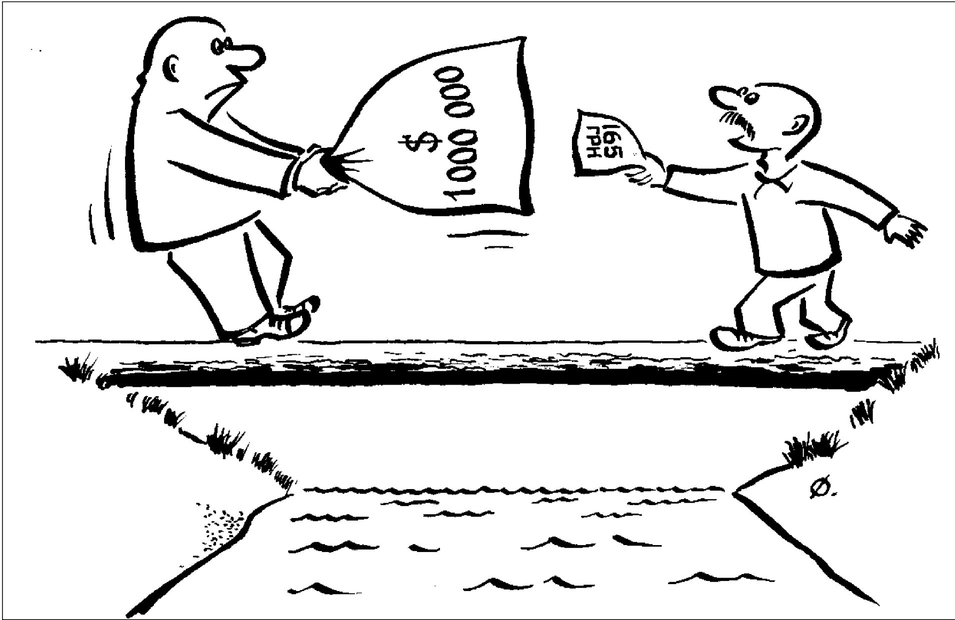
Зважаючи на те, що тільки трудовий колектив міг вирішити долю підприємства, О. Білоус зібрав загальні збори. У редакції є виписка з протоколу № 7 цих зборів від 30 липня 2001 року, на яких були присутні 37 осіб — більшість членів невеличкого на той час трудового колективу та кілька пенсіонерів. Збори, цитуємо, вирішили: «Дати згоду на укладання договору купівлі-продажу цілісного майнового комплексу «Красноокнянський комбікормовий завод», який є спільною сумісною власністю учасників...».

Перелічено, що саме входить до отого «цілісного комплексу», та вартість кожної зі складових: нерухомість (тобто будівлі) — на суму 267 тисяч гривень, обладнання — на 86 932 гривні, іншого майна — на 35 284 гривні, транспортних засобів (автомобілів, тракторів та причепів до них) — на суму 32 744 гривні. І далі знову за текстом протоколу зборів: «Зазначене майно продати гр. Аврамчуку Валентину Андрійовичу згідно з інвентаризаційною, експертною та балансовою оцінками на загальну суму 460 676 гривень».

Невдовзі після отих зборів до контори підприємства почали запрошувати працівників та пенсіонерів для здійснення з ними, як було сказано, остаточного розрахунку за реалізовані майнові «паї». Які, втім, нікому у натурі не виділялися, а значилися лише у грошовому обчисленні.

Кожний бажаючий, а такими виявилися майже всі працівники та пенсіонери, заповнював заздалегідь заготовлений бланк заяви, мовляв, бажаю добровільно вийти зі складу сільгосптовариства із, цитуємо, «здійсненням зі мною остаточного розрахунку щодо моєї участі у підприємстві». Далі вказувалася написана вже від руки сума компенсації за «пай» та зазначалося, що заявник саме таку отримав і що він будь-яких претензій, у тому числі фінансових, до сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю «Красноокнянський комбікормовий завод» не має. Особистий підпис заявника та його особа, із зазначенням паспортних даних, завірялися печаткою підприємства і підписом його директора. Такий ось, коротко, перебіг подій.

У листі А. Гортопана до редакції стверджується: «Нас, пенсіонерів (Анатолій Іванович, пропрацювавши на заводі близько двох десятків літ, у 1995 році вийшов на пенсію), під час отих оборудок ошукали. Бо до відома працюючих та пенсіонерів не довели, що завод продають, і за яку ціну. До того ж розписалися за одну суму грошей, а видали нам зовсім іншу — значно меншу». Сам він, А. Гортопан, розписався за 4600 гривень, а на руки отримав тільки 1000 гривень, решта, буцімто заявило начальство (директор та головбух), залишається на розвиток підприємства.

Мал. Василя ФЛЬОРКА.

Прагну з'ясувати істину. Щодо оборудки з продажем-купівлею вже йшлося вище. Маємо, як сказано, копію протоколу загальних зборів, на яких були присутні, якщо вірити написаному, майже всі працівники та кілька пенсіонерів («Кому вдалося повідомити та хто прийшов», — каже О. Білоус). Зняв я і копію згадуваної вже заяви з особистим підписом А. Гортопана. Там, щоправда, значиться не 4600 гривень, як він пише, а 4232 гривні, отримання яких пенсіонер отим підписом підтвердив. Не будемо, однак, зважувати на розбіжність у цифрах — минув час, чоловік міг забути, та все ж: розписався за 4232 гривні, а насправді отримав тільки 1000?

Директор підприємства Олег Білоус, головний бухгалтер Лідія Попа стверджують: за скільки розписався — стільки й отримав, як і всі інші. Про «всіх інших» сказано не випадково. Бо в прокуратурі району випало бачити ще й колективну заяву кількох пенсіонерів, колишніх працівників заводу, які теж скаржаться: під час остаточного розрахунку їх ошукали...

Старший помічник прокурора Тетяна Лабушняк, яка розглядала конфлікт, спирається саме на згадувані документи: протокол загальних зборів та особисті заяви «пайовиків»:

— Жодних порушень щодо і самої купівлі-продажу заводу, і розрахунків з людьми за «паї» ми не виявили, — каже вона. — Про що письмово повідомили і заявників, і прокуратуру області, до якої вони зверталися, і депутата облради Володимира Куриленка, який розглядав їхню скаргу.

Що тут заперечити? Справді є документи, істинність яких досі ніхто не спростовує. Якби хтось заявив про їхню несправжність, фальшивість, то прокуратура це з'ясовувала б додатково, але таких заяв нема.

Запитую Анатолія Івановича: як то так — розписалися за одну суму, отримали значно меншу і багато місяців мовчали (скарга до прокуратури надійшла, згідно з її реєстрацією, тільки у березні 2002 року)?

— Та я, знаєте, й отій тисячі гривень був радий — ніколи таких грошей у руках ще не тримав, — каже він. — Аж потім, як оговталися, дійшли ми, пенсіонери, висновку, що нас ошукали...

Утім, у прокуратурі розмірковують так: якби в день отих розрахунків хтось звернувся до правоохоронних органів зі скаргою, то істину можна було б віднайти — є для цього методи. А конфлікт чомусь проявився пізніше, сторони твердять протилежне — кому вірити? Ми спираємося на документи. Прокуратура до того ж, реагуючи на скарги, перевіряла викладені в них доводи спільно з фахівцями контрольно-ревізійного управління району — наш висновок, отож, спільний.

У районних владних структурах про конфлікт знають, хоча в його хід і не втручаються: вірять висновкам правоохоронних органів. Голова районної ради Станіслав Аветюк не приховує, що його тішить факт відновлення діяльності заводу після зміни господаря. Поступово налагоджується виробництво не тільки комбікормів (з відродженням у районі тваринництва), а й борошна, олії. Тепер по них мешканцям району не треба їхати до сусідів.

У районному фінансовому управлінні теж почув добрі слова: підприємство істотно поповнює бюджет, вчасно платить працівникам, а їх число дедалі зростає, непогану зарплату, займається благодійництвом, матеріально підтримує пенсіонерів...

Так, із цього справді можна бути вдоволеним. Та, залишаючи Красні Окни, я все-таки відчуваю душевний дискомфорт: на чиєму боці правда, мені так і не вдалося з'ясувати. Але ж двох правд, відомо, не буває.

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеська область.

Від редакції: коментарі, як то кажуть, зайві, бо встановити істину в даному разі неможливо, адже кожна зі сторін так і залишається на своїх позиціях, конфлікт не припинено. Така ситуація хіба що може слугувати застереженням для інших. Оскільки з правової точки зору можна сказати, що «постраждалі» самі дали себе «ошукати». Могло бути й гірше. Адже підпис про отримання грошей селяни поставили набагато раніше, ніж їм дали гроші. Отже, скориставшись ситуацією, їм взагалі могли нічого не виплатити.

ПЕРСПЕКТИВА

Життя стане солодше...

Про це повідомив начальник управління сільського господарства та продовольства Харківської облдержадміністрації Сергій Лобас. Статистика засвідчує про зменшення виробництва цукру заводами Харківщини торік на 12 відсотків порівняно навіть з 2001 роком. Однак чиновники вважають, що регіон цілком буде забезпечено солодким піском, до того ж ціна на нього практично не зміниться. Правда, дещо інша думка у фахівців Харківської товарної біржі.

Як наголошувалося на колегії в облдержадміністрації, виконати норму з виробництва цукру торік аграріям зашкодила низка причин. Це, зокрема, і зменшення посівних площ буряків, і гостра нестача техніки, і несприятливі погодні умови. Та все-таки головною причиною невдач минулого року обласні керівники аграрного сектору вважають невміння або небажання багатьох виробників сировини та директорів цукрових заводів знайти спільну мову і в господарських справах, і у фінансових розрахунках. Наслідок: буряки масово перекочовують в інші регіони. Через що переробні підприємства області торік простоювали більшу частину сезону. Втім, попри падіння рівня виробництва цукру, цукрозаводи залишаються поки що рентабельними. Не останню роль у цьому зіграло затвердження Кабміном мінімальних закупівельних цін на цукрові буряки.

Голова Харківської облдержадміністрації Євген Кушнарьов, з одного боку, попросив керівників галузі забути старі образи та амбіції, з другого — попередив про персональну відповідальність за невиконання планів. Адміністративне втручання у справи господарські, вважають у Харківській облдержадміністрації, припустимий захід, коли йдеться про відродження українського села і однієї з важливіших галузей сільськогосподарського виробництва.

Микола КОСИЙ.
Харків.

ТЕНДЕНЦІЇ

Ненагодована земля

Якщо ми ще з десяток років протримаємо землю-матінку на голодному пайку — про уславлені українські чорноземи наші нащадки читатимуть лише в книжках. Щороку через природну ерозію та виснаження ґрунту втрачається майже 20 мільйонів тонн гумусу.

Використання мінеральних добрив у сільському господарстві щороку скорочується. Сьогодні земля одержує поживи в десять разів менше, ніж у 1990 році. І це в середньому по Україні. В більшості господарств годувальницю зовсім не підживлюють, висмоктуючи з неї останні соки. Хоча всі хімічні підприємства мають вдосталь мінеральних добрив і пропонують їх сільсговиробникам в асортименті. А чому не купують селяни «вітамінів» для поля? Відповідь проста: немає грошей. А ті господарі, у кого вони завелися, віддають перевагу не вітчизняній аміачній селітрі чи карбаміду, а імпортним, котрі значно дешевші.

— Сьогодні ми не можемо конкурувати з хімічними гігантами Росії, Білорусі, — розповів генеральний директор черкаського «Азоту» Володимир Бєлий. — У Росії природний газ коштує 20—22 долари за тисячу кубічних метрів, а нам його продають по 60—65 доларів. Відповідно ціна апатитового концентрату в наших північних сусідів 55—58 доларів за тонну, а в Україні — 78—83 долари.

Нині на складах «Азоту» заштабельовано понад 3,5 тисячі тонн аміачної селітри. Всього її заплановано виробити в нинішньому році мільйон тонн. Ця продукція має великий попит у Бразилії, Туреччині, Китаї. Тому 80 відсотків того, що вироблено, відправляють саме в ці країни. Вітчизняний споживач також охоче купував би азотівську селітру. Однак її ціна — 495 гривень за тонну — кусається. Якби були нормальні цільові пільгові кредити, тоді й українська нива одержала б цілющу поживу. Така сама ситуація з виробництвом сульфату амонію. Торік азотівці виробили його понад 40 тисяч тонн, а продаж на внутрішньому ринку становив всього... 288 тонн. Саме стільки цього виду добрива з'являється на конвеєрі «Азоту» щодоби. Як здешевити вітчизняні мінеральні добрива? Розмови на цю тему тривають не один рік. Державні аграрії пропонують використовувати на підприємствах хімічного комплексу України вітчизняний природний газ. Адже саме він є головним компонентом у виробництві міндобрив і «тягне» на себе ціну. З таким підходом до розв'язання «вітамінного» питання ніби згідні всі. От тільки від дискусій до діла справа не доходить. Тому, як і раніше, вітчизняні хімічні підприємства споживають дорогий російський газ і половина з них працює збитково. На складах збільшуються гори нереалізованих суперфосфату, нітроамофоски й карбаміду. А платоспроможні сільгосптовариства укладають договори на закупівлю російських, білоруських добрив, котрі на 8—10 відсотків дешевші від українських.

Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаська область.

P. S. На нараді з питань забезпечення сільгоспвиробників мінеральними добривами вітчизняного виробництва, яка відбулася в Черкасах, підписано цікаву угоду. Віце-прем'єр-міністр України Іван Кириленко, голова «Укрсільгосхімії» Анатолій Педос, заступник держсекретаря Мінагрополітики Валентин Яковенко та директори провідних хімпідприємств України цим документом затвердили мінімальні ціни на мінеральні добрива. В період з 1 листопада 2002 року до 1 березня 2003-го та від 1 червня до 1 вересня 2003 року аміачна селітра коштуватиме 440—470 гривень за тонну, суперфосфат — 490, нітроамофоска — 840—870 гривень за тонну. Крім того, обіцяють задіяти механізм здешевлення кредитів для придбання добрив винятково українського виробництва. Буде також впроваджено спеціальні заходи проти засилля імпортних міндобрив на внутрішньому ринку. Чи спрацюють цього разу ухвалені посадовцями заходи — побачимо навесні.

Тернистий шлях м'яса

ЦІНИ

Закупівельні ціни на м'ясо в усіх регіонах країни у січні підскочили порівняно с груднем 2002 року одразу на 10—25 відсотків. Фахівці цей факт пояснюють обмеженням імпорту м'яса в Україну через вільні економічні зони і території пріоритетного розвитку, з одного боку, і посиленням контролю за несанкціонованим ввезенням цієї продукції — з другого. Разом з тим у Мінагрополітики запевняють, що підвищення закупівельних цін не зачепить споживачів, які забажають купити вроздріб ковбасу, шинку тощо.

Фото Станіслава СТОЯНОВСЬКОГО.

Питання спірне. Найпевніше, переробні підприємства, згідно із законами ринку, дещо піднімуть ціни на свою продукцію. На користь цієї сумної перспективи свідчить і м'ясна політика Росії. Наш північний сусід з 1 квітня, аби підтримати свого виробника, на дев'ять місяців вводить обмежувальні квоти на імпорт яловичини, свинини і птиці. За прогнозами, м'ясо в Росії підскочить у ціні відсотків на 20. Разом з тим охолоджені й свіжозаморожені туші великої рогатої худоби, які нагулювали вагу на українських луках, на тамтешньому ринку так само залишаться бажаними — під час видачі компаніям ліцензій на ввезення яловичини не враховуватиметься імпорт у РФ із країн СНД. Експерти в Білокам'яній переконані, що якщо в Росії й буде дефіцит м'яса ВРХ, його покриють продукцією насамперед з України, яка є основним її постачальником: на частку нашої країни, за підсумками 2002 року, припало 23,7 відсотка російського імпорту яловичини.

Іван ЛАЗНЮК.

СЛУЖБА-01

Громадяни, тримайте в сінях вогнегасник!

«Ми вас дуже-дуже благаємо і як керівника, і як людину допомогти нам, не дати закрити нашу єдину надію на більш-менш спокійний сон і життя в цьому, як виходить, забутому куточку», — це рядки з листа, що надійшов на адресу голови Житомирської облдержадміністрації Миколи Рудченка.

Причина цієї тривоги — доля ППЧ-46. Раніше мало хто вникав у те, яка відмінність між ППЧ (професійною пожежною частиною) і СДПЧ (тобто самостійною державною, або воєнізованою). Знали хіба, що одні в погонах, інші без. А керувало в області фактично і тими й тими управління державної пожежної охорони УМВС, перетворене недавно на відділ пожежної безпеки. Проблеми почалися разом із удосконаленням бюджетного процесу в країні. Торік у державному бюджеті взагалі не знайшлося окремого рядка для ППЧ (утім, і на підрозділи державної пожежної охорони коштів було замало). Вогнеборцям сказали: перетерпіть 2002 рік, потім усе наладиться. Рік прожили на місцеві кошти і гроші спонсорів. Але на 2003 рік знову зміна: обласний бюджет уже не має права фінансувати професійну пожежну охорону. Все йде через департамент пожежної безпеки. Житомирщині на фінансування ППЧ припало 1 мільйон 238 тисяч гривень — за потреби 5 мільйонів. От і виходило, що з 656 осіб, які там працюють, гроші є тільки для 350. Через це особовий склад професійної пожежної охорони в шести районах області був попереджений про скорочення. В їх числі і працівники ППЧ-46, що в Броницькій Гуті Новоград-Волинського району.

Саме тому Леоніда Потайчук та інші жителі цієї поліської глибинки і звернулися до керівника області: «До райцентру — 70 кілометрів. Якщо закриють пожежну частину, то ми залишимося наодинці з лихом, ім'я якому — вогонь. Чому про нас стали забувати? В нас уже є гіркий приклад, коли закрили нашу лікарню. Додзвонитися з сільських телефонів і викликати «швидку» дуже важко. Не залишайте нас ще й без захисту від вогню».

На додачу в листі — конкретні факти. 2002 року в селі Торф спалахнула пожежа. А це колишнє робітниче селище зі щільною забудовою: оселі й будівлі для худоби розташовані дуже близько. Якби не місцеві пожежники, могло б згоріти все, стверджують автори листа: «Це дуже страшно, коли реве худоба, кричать діти, плачуть старі. І це не поодинокий випадок, коли наші вогнеборці врятували людей і їхнє житло від пожежі». Ця ППЧ обслуговує 9 сіл Новоград-Волинського району. «А скільки було випадків, коли наші пожежники виїжджали в Олевський район — у Жовтневе, Колонію, Майдан, Джерело», — нагадують селяни про фактор часу: до цих сіл звідси ближче, ніж з Олевська.

Є ще одна обставина, яка людей непокоїть: одному з тих сіл, що їх обслуговує ППЧ-46, не випадково дали назву Торф. Минуле спекотне літо принесло чимало неприємностей. Загорілися торфовища біля Перелісянки, Брониці, Кленової. Запалав і ліс. А це вже й третя зона. Вогонь — то завжди страшно. А тут ще й дим, коли за кілька метрів уже нічого не видно, — не простий, а «чорнобильський». У 2000 році теж горіли торфовища — біля села Кам'янка: це ділянка місцевого торфозаводу. «Завдяки пожежникам обійшлося без жертв, а хіба це не головна заслуга? — запитують автори листа. — З наших країв вийшли люди, які живуть по всій Україні і хотіли б приїжджати до батьківської старенької хатини, а не на згарище».

Гляньмо на проблему ширше. Минулого року вогнеборці області виїжджали за сигналом «Тривога» в середньому 6 разів на добу. Кількість пожеж та загорянь знову зросла. Статистика розкриває неприємну тенденцію. Ще недавно на Житомирщині пожежі в міській і сільській місцевості мали таку пропорцію: п'ятдесят на п'ятдесят. Торік у селах їх значно побільшало: тепер на них припадає 61 відсоток пожеж. Виконувач обов'язків начальника відділу пожежної безпеки УМВС України в області Ігор Стельмашов, який навів ці цифри, переконаний: ті заграви над селами теж свідчать про складну ситуацію, що її переживає аграрний сектор економіки. «Барометр» служби-01 взагалі показує на шторм. Ветерани ще пам'ятають часи, коли за рік в області від вогню гинуло 6—7 осіб. А тільки в грудні минулого року було 33 жертви — стільки ж, як за цілий рік, коли І. Стельмашов починав службу. Торік «червоний півень» забрав 112 життів. Отже, дедалі більше й більше... Причини цього легко зрозуміти, коли глянути на соціальний статус тих, хто загинув: серед них немало людей, яких життя викинуло за борт, — безробітних, бомжів. А ще — стариків, інвалідів...

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

Село теж стало «слабкою ланкою». Колись у колгоспах і радгоспах було створено чимало пожежних депо, сільські вогнеборці (до райцентру ж неблизько) перші вступали у двобій із лихом. Подекуди, як-от у Малинському районі, і сьогодні намагаються підтримувати пожежно-сторожову охорону на належному рівні. Але протилежних прикладів більше. Ігор Стельмашов навів промовисті цифри. У Бердичівському районі за рік виникло 54 пожежі, а сільська пожежна охорона виїжджала на їх гасіння тільки двічі, в Баранівському районі підрозділи ПСО взяли участь у гасінні шести пожеж із 33, у Попільнянському — трьох із 38... Запам'ятався такий факт: в одному із сіл пожежники з райцентру витягували зі згарища два обгорілих трупи, а всього за триста метрів звідти, в тому, що було колись пожежним депо, нерухомо стояла машина, яку вже й з місця не зрушити. На жаль, саме сільські пожежні депо стали жертвами аграрної реформи. Бо кому вони потрібні, ті спецмашини, прибутку ж від них ні копійки?! В Реї, що в Бердичівському районі, як здали два роки тому пожежний автомобіль у ремонт, так досі не забирають. А колись у цьому селі був відомий на всю область хмелерадгосп, який славився своїми прибутками. Тепер, кажуть, уже й обласна влада ламає голову, що з тою машиною робити.

Гасити пожежу — це вже боротися з наслідками. Але ж і профілактика в селах теж стала вузьким місцем. 19 січня у сільгосппідприємстві «Світоч» Червоноармійського району «пішла» з вогнем ферма, а разом з нею вся тваринницька галузь: 11 корів, 6 телят, 2 коней, а ще 25 тонн сіна. А причина — порушення правил пожежної безпеки під час влаштування та експлуатації електричної мережі.

Звичайно, за таких умов ліквідація ППЧ дала б тільки ефемерну економію коштів. Тож і на сесії облради звернули увагу: якщо з обласного бюджету їх не можна фінансувати, то треба обов'язково знайти кошти на місцях, реструктуризувати ці підрозділи в місцеву пожежну охорону.

Як працюватиметься їм на сільському чи селищному бюджеті? Адже й державній пожежній охороні несолодко. Особливо запам'ятався її працівникам 1997 рік, коли в Бердичеві завалився триповерховий будинок і під руїнами опинилися сім чоловік, з яких вдалося врятувати тільки двох. Основний тягар рятувальних робіт тоді припав на пожежників. Після того їм виділили кошти на спецавтомобіль зв'язку й освітлення та ще дещо найнеобхідніше. Запам'яталося ж це тому, що відтоді пожежні не одержували жодної автомашини. А термін експлуатації тих, що є, давно минув. Ніхто не сумнівається, що в місті, навіть на випрошеному в спонсорів бензині, вогнеборці прибудуть за викликом і зроблять свою справу. Але в селах, особливо віддалених, варто все-таки тримати десь у сінях чи комірчині вогнегасник. Береженого й Бог береже...

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

САНКЦІЇ

Іноземна шинка поза законом

Держдепартамент ветмедицини заборонив ввезення до України з Росії кіз і овець (та їхнього м'яса), а з Кореї — свиней. Таке рішення покликане знизити ризик надходження на вітчизняний ринок небезпечної для здоров'я громадян продукції тваринництва. Тим часом контрабанда заморської м'ясосировини, повідомив голова Держдепартаменту Петро Вербицький, продовжує загрожувати здоров'ю громадян. Адже чимало людей купують м'ясо і молоко на ринках, а іноді — просто з землі.

На його думку, нині контрабанда живої худоби практично неможлива, але м'ясопродукти іноді кордони країни перетинають нелегально. Торік під час перевірок автотранспорту, холодо- і м'ясокомбінатів було вилучено більш як чотири тисячі тонн неякісної і небезпечної м'ясної продукції, зокрема із держав з несприятливою епізоотичною ситуацією. Так, нещодавно затримано вантаж м'яса та печінки з Великої Британії, де «вирувала» епідемія коров'ячого сказу. Цій продукції було винесено вирок: утилізувати, а стосовно її власників порушено кримінальні справи. Щодо легального проникнення до країни небезпечної продукції, то тут, за словами П. Вербицького, останнім часом зроблено немало, аби убезпечити вітчизняного споживача. Уже діє заборона на імпорт до України живих тварин, м'ясопродуктів і ембріонів з 26 країн Західної і Центральної Європи через появу на їхніх територіях коров'ячого сказу. Виняток становлять Угорщина і країни Балтії, де інфекції не зафіксовано. Крім того, існують обмеження на імпорт м'яса з країн, у яких відзначалися випадки ящура, класичної чуми свиней і хвороб птиці.

Разом з тим ветеринарна служба не має наміру змінювати своє рішення стосовно заборони на ввіз зі США курячого м'яса, що не відповідає вітчизняним стандартам. За словами заступника начальника управління забезпечення протиепізоотичної роботи Держдепартаменту ветмедицини Валентини Титаренко, продукцію до України продовжують поставляти лише окремі американські господарства, які не використовують гормональні препарати.

Табу на імпорт із Росії овець, кіз і сировини пояснюється тим, що в Приморському краї зареєстровано випадки захворювання цих тварин на віспу. З Південної Кореї, де вирує класична чума свиней, заборонено ввозити живих свиней, свіжоморожене м'ясо, а також ковбаси, шинки та іншу харчову продукцію із свинини.

ВРОЖАЙ-2003

Замість озимини кукурудза

Навесні аграріям доведеться пересівати щонайменше 20 відсотків площ під озимими, де рослини загинули внаслідок несприятливих погодних умов осені та зими. За попередніми оцінками, в державі вимерзли майже весь озимий ячмінь (близько 700 тис. га), більшість озимого ріпаку, в задовільному та зрідженому стані залишається 2 млн. га озимої пшениці. Найбільше непокоїть ситуація в Херсонській та Сумській областях — там у деяких районах загинуло до 40 відсотків посівів.

Пересіватимуть, повідомляють у МінАП, переважно бобовими культурами, через це площі під ними зростуть утричі порівняно з минулим роком. На 700—800 тис. га збільшаться «плантації» і під кукурудзою.

В. Д.

На знімку: у сільськогосподарському виробничому кооперативі «Соснова», що на Київщині, озимина здебільшого вистояла — там сподіваються на щедрий урожай.

Фото Леоніда ДОБРОВОЛЬСЬКОГО (Укрінформ).

Їм пізно починати життя спочатку. А гідно завершити — несила

МАЛЕНЬКІ ТРАГЕДІЇ МАЛЕНЬКИХ ЛЮДЕЙ

Наталія Матулко, працівниця служби соціального захисту, відвідує своїх підопічних — самотніх старих — двічі на тиждень. У торбинці — покупки, що їх замовляють бабусі та дідусі. Ноша неважка: хліб, макарони, маргарин... Ще ліки, найпростіші й найдешевші —анальгін, цитрамон. Ось, мабуть, і весь перелік товарів, які спроможні придбати мешканці селища Крупської в Макіївці. Утім, не весь: у чоловічої частини населення неабиякий попит має горілка. А що ще робити працездатній людині, коли живеш на околиці, поруч із закритими шахтами?

— Шкода старих, — зітхає Наталія. — Прийдеш до бабусі, вона в сльози. Тепла в будинку немає, електрики майже місяць не було. Замерзають, нікому не потрібні, і ходити не можуть, щоб справедливості домогтися. Та й де вона, та справедливість? Хліба їм принесу, вугілля відро з сараю, та й побігла далі. Так і доживають віку, нікому не потрібні.

«Списані люди» — так називалася публікація в «Голосі України», яка вийшла в грудні 2001 року. Тоді автор цих рядків разом із фотокореспондентом пройшлася селищами, розташованими навколо закритої шахти «Червоногвардійська» в Макіївці. Минув рік, і ось ми знову тут. Що змінилося?

«Ми — списані люди»

Ці слова знову чую з вуст старенької жінки —Анастасії Федорівни Пугач, мешканки квартири по вулиці Давиденка. Господарка запрошує до кімнати, в обстановці якої вгадується історія родини. Ось на стінах портрети молодої жінки та чоловіка у розквіті років, ось великий стіл із розстеленою серветкою, за яким, мабуть, збиралася сім'я... А ось труба, яку поставили замість батареї центрального опалення. І — собачий холод — через відсутність самого опалення. Це вже сучасні реалії. Розповідаючи про свої поневіряння, пенсіонерка не стримує сліз:

— Ось так і живемо, рідненька. Не опалюється нічого. Батарея торік іще луснула, ходжу-ходжу, ніхто не поставить. А я учасник війни, ветеран праці, 74 роки. Яке тут життя... У війну, мабуть, і то краще було. Душа розривається, коли бачиш, як розвалюється все, що люди будували. Хто на нас звертає увагу, кому ми потрібні? Ми — списані люди.

Селище Крупської в Червоногвардійському районі Макіївки своїм народженням зобов'язане сусіднім шахтам. Сьогодні воно помирає, так само як померли кілька сусідніх вугільних підприємств. Всі, хто може, прагнуть виїхати звідси. Залишаються ті, кому нема куди податися. Кому вже пізно починати життя спочатку. А гідно, по-людськи, завершити — несила.

Нашими екскурсоводами по селищу стали пенсіонери — колишній депутат міської ради Леонід Федорович Чижиков та колишній депутат обласної та районної рад Лариса Василівна Соболь. За словами наших співрозмовників, із початком опалювального сезону мешканці майже 60 будинків у цьому селищі залишилися сам-на-сам із холодом. У люті морози температура в квартирах була близькою до нуля, а питна вода у кранах замерзала.

Річ у тім, що дві старенькі котельні, які працювали на вугіллі, уже «не тягли», і місцева влада вирішила під'єднати будинки до газової котельні. Для цього треба було спорудити ділянку теплотраси довжиною два кілометри, але... Хотіли, як краще, а вийшло, як завжди. Старі котельні закрили, а до нової так і не під'єднали. Роботи на теплотрасі розпочали точнісінько із настанням опалювального сезону. Вони і нині тривають. Під час нашого приїзду біля котельні стояв екскаватор із працюючим двигуном та без жодної душі в кабіні, поруч — троє робітників, які негайно заховалися, побачивши фотоапарат.

На всю довжину траси вже прокладено труби, а найближчі будинки навіть починають підключати до опалення (щасливчики!). Решта мешканців не вірить, що цієї зими сидітиме в теплих квартирах. І рятується, як може. Ось і стали в нагоді печі, якими ці будинки були оснащені ще

п'ятдесят років тому. Щоправда, натопити можна лише в кухні та частково у передпокої, а кімнати залишаються холодними.

— Вугілля мені на цю зиму вистачить, шахта привезла, а дровенят немає, — бідкається 75-річна Олена Титівна Захарчук. — Мабуть, доведеться он ту липу зрізати. Наймати когось, а це все гроші. Ще борг за електрику звідкілясь нарахували, я ж усе сплачую, і субсидію оформила. Та і не потрібні мені та електрика: телевізор зламався, холодильник зламався, є пральна машина, але я вже руками перу, сушити нема де. Так тяжко, неможливо. А що поробиш? Живою в могилу не ляжеш.

За словами Віктора Шуршикова, директора комунального підприємства «Житлосервіс-1», рішення про під'єднання кварталу до нової котельні приймалося давно. Споруджувати теплотрасу взялося управління капітального будівництва міськвиконкому. «Але фінансування пересунуло строки, і в зиму увійшли... Були б гроші, можна було б і влітку зробити. Люди розуміють, звідки незручності. Адже в кожній квартирі вогнища є. Навіть кажуть: не треба до весни запускати опалення. Тому що коли запускають, труби рвуться, когось заллє», — каже директор.

Бетон не витримує. А люди терплять

Сергій Григорян працює в геологорозвідувальній експедиції. Він єдиний годувальник у сім'ї, де, крім нього, — дружина і двоє дітей, 3 та 14 років. Додому він приносить 300 гривень зарплати і по торбинці вугілля щодня — протопити піч. Батареї центрального опалення в його однокімнатній квартирі в будинку по вулиці Давиденка, 113, залишаються холодними.

А у мешканців будинку 131 по тій самій вулиці, крім собачого холоду в квартирах, інша біда: тече питна вода. Будинок підтоплюється, причому не один рік.

— У квартирах сирість, мої батьки тут живуть, задихаються, кашляють, — обурюється Тамара Іванівна Грекова. — Щороку ремонт робимо, чи мислимо? У будинку самі пенсіонери, всі «сердечники», хворі, і змушені виходити по морозу із ломами, лопатами, довбати лід. Вода під підлогу іде, боїмося, підвали із картоплею, засолкою заллє. Зверталися до багатьох інстанцій. Як дадуть прочухана, приїдуть, начебто робота кипить. А потім тиждень нікого немає. Кажуть, крім нашого будинку у них таких багато. Зовсім зневірилися у владі.

У квартирі Анастасії Василівни Шеремет — ані тепла, ані світла. Електрику відрізано за великий борг — близько тисячі гривень. Жінка в розпачі: від холоду рятував саморобний обігрівач, а тепер... «Уже й отрутитися напилася б, аби не мучитися», — плаче 80-річна пенсіонерка.

Іскра Борисівна Іграєва везе санчатами будматеріал — складати піч у квартирі «зі всіма зручностями». Тепер доведеться витратитися, наймаючи майстрів.

І таких «маленьких трагедій» в селищі — безліч. Рятуючись від холоду, мешканці квартир затягують вікна плівкою або закладають цеглою «зайві» вікна. Видовище, скажу вам, моторошне і нагадує старим часи війни. На балкони виходити небезпечно: не витримує бетон. А люди? Люди — терплять.

Ось ще одна напівзруйнована будівля — колишній дитячий садок шахти імені Поченкова. «І вода тут була, і тепло, і віконечка, і паркан, і дитячий майданчик, — згадує Лариса Соболь. — Нічого не залишилося. Але ж можна було використати садок, навіть якщо шахта його закрила! Хоч би якійсь сім'ї багатодітній віддали. А так — розтрощили, розібрали... І взагалі, люди почуваються покинутими. Раніше хоч шахти допомагали із благоустроєм, а зараз — ніхто».

Колія в нікуди

Загальне відчуття «відірваності» доповнює картина мертвої трамвайної колії. Так сталося, що разом із закриттям шахти «Червоногвардійська» із центру району до селища Красний Партизан перестав ходити і трамвай. Про це «Голос України» писав у попередній публікації. Тоді, наприкінці 2001-го, коментуючи цей факт, тодішній міський голова Василь Джарти пообіцяв, що навесні місто придбає новий рухомий склад і вагони знову підуть за звичним маршрутом. Але ані напередодні виборів, ані після них мешканці селища так і не почули радісного дзеленчання. До речі, нещодавно Василь Джарти призначений першим заступником голови Донецької облдержадміністрації, а Макіївка незабаром обиратиме нового голову.

— Тепер із п'яти трамвайних маршрутів працюють лише два, — каже пенсіонер Леонід Федорович Чижиков. — Знято дроти не лише на відрізку до шахти «Червоногвардійська», тепер їх вирізано і на четвертому, найдовшому, маршруті трамвая. Виключено і третій маршрут, розібрано планки, костилі, болти. Із семи тролейбусних маршрутів у місті діє три — бракує машин. І коштів у міста, щоб придбати їх, теж немає.

Любов Ткачук, бухгалтер незалежної профспілки гірників шахти «Червоногвардійська», дістається на роботу протягом двох годин: спочатку — два види транспорту, а потім — пішій

перехід від центру району до шахти.

— Ідеш, дивишся: бабуся старенька дибає, торбинку з базару тягне, — розповідає Любов Феоктистівна. — А маршруткою дістатися дорого — 75 копійок. Шкода старих: ані на базар, ані в лікарню зайвий раз не вийдеш. А вугілля виписати? Вугільний склад перенесли на колишню шахту імені Орджонікідзе, це за шість кілометрів звідси. Допоможіть, якщо в ваших силах, із трамваєм. Поки рейки на місці, ще не вкрали.

Лист на батьківщину

Лідія Гайова народилася і виросла в Макіївці, але вже десятки років живе і працює в Росії, в Республіці Комі. Влітку минулого року, після 12 років розлуки, вона знову приїхала до рідного міста. Свої враження землячка виклала у листі, надрукованому в газеті «Макеевский рабочий» під красномовною назвою «Уезжаю с тяжелым чувством».

«Коли я їхала до Росії в 50-ті роки, на Гвардійці працювало сім шахт і три готувалися до відкриття. Тепер тут у строю лише дві шахти, третю віддано Донецьку. Жодної нової не будується. Це означає одне із двох: або Гвардійка — безперспективний район, або було прийнято необдумані рішення. Найпевніше, останнє.

Пам'ятаю, захищала диплом на тему «Про перспективність запасів вугілля у Червоногвардійському районі». Враховуючи перспективність шахт, що будувалися тоді, запасів вугілля вистачило б на 140 років. Але все змінилося. Шкода було зустрічатися з безробітними шахтарями. Нехай деякі з них дожили до пенсійного віку, але багато могли б продовжувати працювати. А їхня маленька пенсія викликає лише почуття жалості.

Їду з Макіївки з важким почуттям, наче прощаюся навіки із чимось дорогим, якого так шкода...».

Довідка.

В Донецькій області в стадії закриття перебуває 48 шахт, на яких на початок ліквідації працювало 25,8 тисячі осіб. На кінець 2002 року на закритих шахтах налічувалося 4,7 тисячі працівників.

Планами ліквідації було передбачено створення понад 15 тисяч нових робочих місць, на які витратити 728 мільйонів гривень. З початку ліквідації ця стаття витрат профінансована на 13 відсотків. Створено 777 робочих місць.

За висновком постійної комісії Донецької обласної ради з питань реструктуризації вугільної промисловості і створення нових робочих місць, об'єкти житлово-комунального господарства вугільних підприємств — найскладніша ділянка роботи. Житловий фонд шахтних селищ значно зношений, великий відсоток ветхого та аварійного житла, рівень благоустрою низький. Котельне господарство здебільшого негазифіковане, із морально та фізично застарілими котлами, мережі тепловодопостачання зношені і вимагають заміни, багато очисних споруд або розукомплектовано, або вимагають заміни.

У 2000—2002 рр. до комунальної власності від підприємств вугільної галузі прийнято 8 мільйонів квадратних метрів житла, 292 котельні, 882,5 кілометра інженерних мереж. Законом передбачено, що 70 відсотків витрат на такі об'єкти виділяє державний бюджет, а 30 відсотків — підприємства. Вугільні підприємства заборгували 8,4 мільйона гривень, які призначені для утримання та ремонту соціальної сфери.

У 2003 році заплановано прийняти від вугільників до комунальної власності 1,3 мільйона квадратних метрів житла, 72 котельні, 386 кілометрів теплових та 426 кілометрів водопровідно-каналізаційних мереж, що потребує 55 мільйонів гривень.

Ліна КУЩ.

Фото Олексія БУДЬКА.

Донецька область.

Реформа війська: без грошей до НАТО не увійдеш

КОМЕНТАР

Нещодавно начальник Генерального штабу ЗС України генерал-полковник Олександр Затинайко публічно підбив підсумки реалізації державної програми реформування та розвитку нашої армії минулого року та охарактеризував перспективи її подальшого виконання. Чесно кажучи, фабула цього рапорту нагадала старий анекдот про те, як син каже батьку-алкоголіку, що він голодний, а той відповідає, мовляв, я також хочу їсти, але гроші є лише на горілку.

На реформу в армії хронічно не вистачає коштів. По суті, революційні перетворення Збройних Сил зводяться до їх мінімізації в різних напрямах: особового складу, озброєнь, майна та фінансових витрат. При цьому стратегічним завданням оборонної структури є стандартизація під параметри, що заведені в країнах—членах НАТО.

Цим вимогам мають відповідати нові, так звані об'єднані сили швидкого реагування (ОСШР) — якийсь зразок сучасних збройних сил. За словами начальника Генштабу, нарощування їх боєздатності проходитиме поетапно: в 2003—2004 рр. плановано довести чисельність ОСШР до 12,8 тис. осіб, а в 2005-у — до 28,8 тисячі. Отже, враховуючи стратегічну спрямованість України та орієнтацію на Північноатлантичний альянс, ці об'єднані сили матимуть в армійському бюджеті пріоритетне фінансування.

А загалом армію стиснуть «до розумних меж». Так, нинішнього року намічено скоротити чисельність ЗС України ще на 35 тисяч штатних посад, арсенал — на 1,5 тисячі одиниць основних зразків озброєнь і військової техніки, вивільнити майже 35 військових містечок, а також аеродромів, військових баз тощо. Такі заходи дадуть змогу зменшити мінімальні потреби війська в 2004 році на 254 млн. грн. Як стверджують у Генштабі, це має якось примирити кількісні показники Збройних Сил України з фінансово-економічними можливостями держави. Але зекономлених грошей навряд чи вистачить, щоб привести наші армійські стандарти до натовських.

Ольга ВАУЛІНА.

ФОТОФАКТ

На знімку: відкривають пам'ятник молодший син Володимира Висоцького Микита (на передньому плані праворуч) та міський голова Маріуполя Юрій Хотлубей.

Фото УНІАН.

Капітан Жеглов переміг принца датського

У Маріуполі Володимир Висоцький побував один-однісінький раз — виступав із концертом у легкоатлетичному комплексі металургійного комбінату «Азовсталь». Однак саме приморське місто стало другим у світі, де споруджено пам'ятник акторові і співаку. На урочисте відкриття приїхали син легендарного барда Микита Висоцький, а також колеги по акторському цеху Олександр Філіпенко та Олексій Булдаков. Трупа «Співдружність акторів Таганки» привезла виставу «ВВС», яку показували протягом двох вечорів у драматичному театрі.

Висоцький постав перед маріупольцями в образі капітана Жеглова із знаменитого телесеріалу «Місце зустрічі змінити не можна»: у капелюсі, чорному плащі та з пістолетом у руках. Якщо зважити, що кілька років тому на цьому місці вже було встановлено барельєф із профілем актора та гамлетівською шпагою, а на мітингу з цієї нагоди виступав режисер Юрій Любимов, то можна зрозуміти, чому так неоднозначно сприйняли городяни нову скульптуру. Втім, багато хто вважає, що незламний борець із бандитизмом ближчий і зрозуміліший народові, аніж рефлексуючий принц датський.

А ось синові актора пам'ятник сподобався: він назвав його «професіональною і цікавою роботою». І висловив сподівання, що уславлений фільм дивитимуться і наступні покоління. А демонтований барельєф обіцяють установити на новому місці — ймовірно, біля драматичного театру або «азовстальського» легкоатлетичного манежу. Хто сказав, що місце зустрічі змінити не можна?

Ліна КУЩ.

ПРОБЛЕМА

І ти, брухт?!

(Початок на 1-й стор.).

На думку Анатолія Сокуренка, якщо уряд не подбає про створення балансу заготівлі та споживання металобрухту і не візьме під свій контроль його експорт, металурги сидітимуть без сировини: вартість брухту на міжнародних ринках у січні зросла до 100—102 доларів. А до Туреччини, традиційного покупця українського брухту, вже приєдналася Молдова. До речі, Комітет ВР з питань промислової політики і підприємництва розглядатиме проблему забезпечення меткомбінатів коксом та іншою сировиною у вівторок, 11 лютого, а наступного дня відбудеться балансова нарада за участю представників влади, підприємств і народних депутатів.

Частка КГМК «Криворіжсталь» на українському ринку металопродукції — 20 відсотків. Виробничі потужності, що мають повний виробничий цикл, розраховані на щорічний випуск більш як 6 мільйонів тонн прокату, майже 7 мільйонів тонн сталі та 7,8 мільйона тонн чавуну.

Сергій ВЛАД.

ПЕРСПЕКТИВА

Безробіття не загрожує

Іллічівськ — одне з небагатьох міст України, де попит на трудові ресурси перевищує пропозиції. Нове підприємство з виготовлення мила та мийних засобів, гарантуючи середньомісячну зарплату близько 600 гривень, змушене запрошувати людей із сусідньої Одеси та навколишніх сіл. А на черзі — відкриття масложирового комбінату, який дасть понад тисячу вакансій. Завдяки залученню інвестицій (торік — 50 мільйонів доларів), місто щороку подвоює темпи зростання промислового виробництва. На найближчі чотири роки інвестпакет становить майже 200 мільйонів доларів. Тож попит на трудові ресурси і надалі в Іллічівську зростатиме.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеська область.

Спроба викрадення

НАДЗВИЧАЙНА ПОДІЯ

Про спробу викрадання своїх родичів повідомив міністр промисловості, транспорту і зв`язку Криму Азіз Абдулаєв на прес-конференції в Сімферополі.

За його словами, 5 лютого, близько 4 години ранку, двом невідомим в масках вдалося пробратися в його будинок. Зловмисники пройшли в кімнату, де спали 17-літня донька і 22-річна невістка міністра, змусили їх одягтися, взяти з собою теплі речі, застелити ліжка так, ніби там хтось лежить, і вийти з будинку. Коли зачиняли вхідні двері — спрацювала сигналізація. Нападники мусили залишити дівчат у дворі, перестрибнути через паркан і втекти. За твердженням полонянок, вони говорили російською без акценту.

На місце події, за словами Абдулаєва, викликали «швидку» — донька міністра пережила шок. А от оперативна група міліції з`явилася лише близько сьомої і тільки після того, як потерпілий звернувся по допомогу до охорони Ради міністрів автономії.

А. Абдулаєв вважає, що напад пов`язаний з його професійною діяльністю в кримському уряді. Хоча випадок для нього виявився несподіванкою, бо жодних погроз, попереджень, залякувань досі не було.

Слідчих дивує у цій справі чимало незрозумілих моментів, а кримську громадськість — чому досі не розкрито низку резонансних посягань на відомих політиків, держслужбовців і бізнесменів — не знайдено вбивць О. Головізіна, О. Сафонцева, Е. Меметова, В. Кузіна, Д. Гольдича та виконавців інших циничних злочинів.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

У НОМЕР

Суцільні втрати

(Початок на 1-й стор.).

Ще стільки ж, за оцінками Президента, 2002-го селяни втратили через неповоротність уряду, який так і не знайшов п'ятдесяти мільйонів гривень для вилучення з ринку зайвого зерна, щоб підтримати ціни влітку. За неотримані прибутки можна було б перекрити збитки від тваринництва та погасити борги із зарплати.

Леонід Кучма зобов'язав голів обласних адміністрацій вирішити проблему з виплатою зарплати селянам: «Хто на це нездатний, може вже писати заяву на звільнення». Тепер заборгованість перед аграрниками становить 340 мільйонів гривень.

Президент не задоволений тим, як відбувається кредитування АПК, і закликав Нацбанк повернути кредитну політику обличчям до села. Глава держави також виступив за збереження фіксованого сільгосппдатку після 2004 року, коли закінчиться дія відповідного закону.

На нараді Леонід Кучма виклав своє бачення розв'язання деяких аграрних проблем. Так, на його думку, треба збирати гроші з експортерів зерна і переказувати селянам на купівлю комбайнів. На практиці розв'язання у такий спосіб технічного питання не таке перспективне, як у теорії. Адже саме трейдери диктують величину закупівельних цін на сільгосппродукцію і обов'язково знайдуть можливість «викачати» із села ці кошти.

Іван ЛАЗНЮК.

Труби без дефекту

На Нижньодніпровському трубопрокатному заводі змонтували унікальний дефектоскоп американського виробництва «Truscope». Його призначення — контролювати товщину стінок труб та наявність у них можливих дефектів без відриву від прокатного стану. Таких пристроїв, стверджує **наш власний кореспондент у Дніпропетровську Микола НЕЧИПОРЕНКО,** у світі працює тільки два — у Х'юстоні (США) та чеській Новій Гуті.

Чому «Нафтогаз» проти «Новатора»

Хмельницький радіотехнічний завод «Новатор» одним із перших почав виробництво побутових лічильників використання енергоносіїв. Сьогодні над випуском цієї продукції задіяно третину виробничих потужностей. Заводчани готові й надалі розширювати виробництво. Адже технічні можливості підприємства дають змогу щомісяця виготовляти майже 20 тисяч лічильників, і попит на ринку на такий товар є. Нині в країні встановлено близько 3 мільйонів цих приладів, а загальна потреба в них перевищує десять мільйонів.

Але вже котрий рік йде своєрідна суперечка між «Новатором» та НАК «Нафтогаз України», яка не погоджує технічні умови з випуску хмельницьких лічильників. У результаті виробництво вже не раз зупинялося, близько тисячі працівників залишалися без роботи. Така загроза виникає перед заводом й тепер. Не має сумніву, що чимало іноземних фірм зацікавлені в такому розвитку подій.

Ірина КОЗАК.

ФОТОФАКТ

Третя міжнародна спеціалізована виставка-симпозіум "Вино й виноробство" відбулася в Одесі.

На знімку: демонстрація продукції Ізмаїльського винозаводу.

Фото Олександра СЕРГОГО (Укрінформ).

Це тільки здається, що мови не вмирають

Говорити про мовну політику в Україні — те саме, що йти мінним полем. Крок ліворуч, праворуч — і є серйозний ризик наразитися на вибух емоцій: анти- і проросійських, анти- і проамериканських...

Що більше шкодить Україні — засилля в телепросторі російських мильних опер чи американських бойовиків? Що дратує сильніше — суржик чи вітрини магазинів, заліплені англомовною рекламою? Чому в столиці легше знайти няню, що вільно говорить англійською, ніж українською? Чому інвестор, відкриваючи представництво своєї фірми в Україні, не сам вивчає українську, а змушує вивчити англійську всіх співробітників? Запитую по-їхньому, по-англійському: «Вай?» Тобто — «За что?»

Глобалізація змусила країни відкрити свої ринки і водночас закрити культури, захищаючи свою ідентичність. Але проблема збереження чистоти рідної мови не нова. У Франції, з якою ми так любимо себе порівнювати, перший на захист мови виступив король Людовік XII 1510 року, коли змусив у кримінальних процесах послуговуватися не чужою для пересічних французів латиною, а північним варіантом народної французької, який згодом став основою літературної. Велика французька революція змусила чиновників вивчити вже літературну мову, а непослухів, які намагалися розмовляти місцевими говірками, просто кидала на «перекваліфікацію» до в'язниці — на півроку.

Сьогодні за погану французьку можна потрапити не до в'язниці, а на перші сторінки газет. Журналісти полюбляють публікувати «номінантів і лауреатів» щорічного конкурсу «Англійський посіпака». Першим його переможцем став також Людовік. Але не король, а пан Швейцер — генеральний директор «Рено». За те, що звіти про роботу компанії велися англо-американською. А торік до чорного списку потрапили міністр освіти Франції Жак Ланг, який нахабно замінив у дипломах «Mastair» на «Master», і компанія «Діор», що взяла за звичку давати новій продукції англійські назви. Але переможцями стали всеtaки директор газети «Монд» за проект тижневика англійською мовою і президент Єврокомісії Романо Проді «за витіснення французької мови з європейських інституцій». А ось у номінації «Англійський посіпака міжнародного рівня», запровадженій тільки торік, першою стала пані Ніколь Фонтен, тодішній президент Європарламенту. За те, що не надто наполегливо просувала французьку мову.

Скажете, нам би їх проблеми. А проблеми, власне, однакові, тільки розв'язують їх по-різному. Так, наші співаки, які мають шанс потрапити до теле- чи радіоефіру, тільки якщо заспівають російською, мабуть, заздрять французьким виконавцям. Згідно з останнім законом про свободу передавання інформації, «щонайменше 40% музичних творів, створюваних або виконуваних французькими авторами, повинні становити пісні французькою мовою, половина з яких — нові твори або ті, що їх виконують нові таланти. Ці твори слід поширювати в найкращий для слухання час».

До речі, квоти — це не тільки французька особливість. Уже більш як 20 років франкомовні радіостанції Канади виживають за їх рахунок: 65% пісень мають бути франкомовні. Щоправда, правило це поширюється переважно на франкомовну провінцію Квебек. А ось що обов'язкове для всієї Канади: 50% пісень, що їх транслюють і франкомовні, і англомовні радіоканали, мають бути канадські.

У Південній Кореї, Японії, Китаї невітчизняні фільми можна побачити тільки пізно вночі або на зарубіжних каналах. Те саме стосується і аудіопродукції. Англомовні рекламні постери обов'язково супроводжуються перекладом на рідну мову.

Сінгапур — багатонаціональна країна. Вихідці з Китаю, Індії та Малайзії тривалий час спілкувалися так званим «сінгліш» — спрощеним варіантом англійської з сумішшю китайської, тамільської та малайської. Тож у 80—90-х роках уряд провадив спеціальну політику, спрямовану на поширення китайської мови. Тодішній прем'єр-міністр Лі Куан Ю намагався переконати своїх співвітчизників, що «сінгліш» — це серйозна перепона для підвищення освітнього рівня громадян. Завдяки стандартизації викладання китайської у Сінгапурі виросло нове покоління, чия мова вже зрозуміла.

Рятують рідну мову від засилля англійських слів і сусідні з нами держави. Так, в Угорщині парламент ухвалив рішення про заборону написів та рекламних постерів, у яких немає перекладу на угорську.

Спеціальний закон про захист мови прийняла й Польща. Щоб дати відсіч «лінгвістичному насиллю», законодавчим актом передбачено чималі штрафи за використання в пресі, офіційних виступах, на конференціях тощо так званої «польгійської». Згідно з першим варіантом закону, під штраф могли потрапити і пересічні громадяни, які в приватних розмовах віддають перевагу «польгійській». Поборники чистоти мови навіть серйозно дискутували можливість перейменування власних назв окремих продуктів. Так, були наміри перекласти назву імпортованих віскі «Джон Волкер» на польську: «Жасіо Вендровнічек» («Мандрівний Джонні»). Проте жарти жартами, але ініціатори такої мовної політики мали серйозні аргументи: з потоками іноземного імпорту величезна кількість неангломовного населення просто перестала розуміти, що пропонується на ринку.

А в сусідній Росії минулого тижня Дума в остаточному читанні ухвалила законопроект, що накладає певні обмеження у використанні російської мови. Зокрема, заборонено використовувати іноземні слова замість питомих російських.

В Україні сьогодні більше говорять про захист російської мови і так звану насильницьку українізацію. Хоча і в крамницях, і на книжкових ринках легше знайти Пушкіна, ніж Шевченка. А якби хтось узяв за мету вивчити мовну пропорцію київського книжкового ринку на Петрівці, то помітив би, що англомовної літератури там більше за українську. Ну а російська — поза конкуренцією. Можна багато казати про співвідношення аудіо- та відеопродукції. Але найстрашніше — те, що ми щодня чуємо на вулицях. Цю мову не можна назвати ні українською, ні російською, ні англійською. Це новий винахід — «укрросангле». «Почем буряк?» «Два гривня». «Найдешевше сервісне обслуговування». «Магазин нон-стоп», що в перекладі з укрросангле означає: «працює з 9.00 до 18.00». А славне підлітково-голлівудське «Вау!», що означає «Це чарівно!»...

Це тільки так здається, що мови не вмирають. Вмирають. І зазвичай це тиха смерть. Просто одного дня ти потрапляєш, приміром, на вулиці Ірландії і помічаєш велику кількість пам'ятників і меморіальних стел. І кожен стрічний ірландець пояснить, що це пам'ятник борцям за незалежність. І майже ніхто не перекладе, що на ньому написано. Бо нині ірландська стала мовою меморіальних стел за незалежність...

Наталя ФІЛІПЧУК.

Подарунок солдатів-садівників

Група північнокорейських солдатів виростила понад 1000 багаторічних бегоній, названих на честь північнокорейського лідера Кім Чен Іра «кімченіріями». Як повідомило Державне інформаційне агентство ЦТАК, солдати з оранжереї Міністерства оборони влаштували цього тижня демонстрацію кімченірій. 16 лютого Кімові виповнюється 61 рік, і виставку приурочено до майбутнього свята, **передає Рейтер**.

Мусульмани святкують Курбан-байрам

Завершується мусульманський місяць зуль-хіджа. Тобто місяць здійснення паломництва — хаджу в Саудівську Аравію, в Мекку, до священної Кааби, першого храму Аллаха на Землі. Вважається, що хоча б раз у житті кожен мусульманин і мусульманка мають здійснити хадж.

Головні обряди хаджу почалися у восьмий день місяця зуль-хіджі (цього року 9 лютого за григоріанським календарем) і завершаться 11—13 лютого святом жертвоприношення (Курбан-байрам, або Ід аль-Адха). Влада Саудівської Аравії прагне врегулювати кількість прочан, особливо після страшної толокнечі в натовпі та пожеж у наметових таборах, що забрали протягом останніх років життя багатьох людей. Як повідомлялося, цього року іноземним прочанам видано 1,3 млн. віз.

Фото АП.

ФОТОФАКТ

Фото АП.

У японському місті Саппоро в розпалі 54-й сніговий фестиваль. Натовп людей щодня збирається біля Храму найвищої гармонії, оригінал якого знаходиться в пекінському імператорському палаці. 30 тисяч тонн снігу пішло тільки на спорудження скульптур храму (10 гігантських і 200 малих та середніх).

Євросоюз — це серйозно

Середнього для Європи рівня ВВП може бути досягнуто в Латвії років через 30—40. Якщо економічна політика буде успішна, а зовнішнє середовище — сприятливе.

У контексті світової економіки Латвія є дуже слабкою. Вона спирається переважно на дешеву робочу силу, доступні природні ресурси (переважно — деревину) і виробленння продукції з низькою доданою вартістю.

Але час не чекає, запрошення вступити до ЄС отримано і дату референдуму з цього питання оголошено. Влада непокоїться, що кількість євроскептиків, яких нині близько половини, зменшити не вдасться і народ скаже «ні!» євроінтеграції. У разі провалу політики коаліційних партій у держави навіть немає чіткого сценарію розвитку подій.

Залишається посилено працювати на фінішній прямій. На організацію референдуму виділено 2 мільйони латів (18,349 млн. гривень). 1,136 млн. підуть на потреби Центральної виборчої комісії, решта — на рекламну кампанію.

Навіть опозиційна Народна партія збирається «набрати очок» у європерегонах. Вона заявила, що плани Кабміну з організації кампанії недостатньо зрозумілі, тому «народники» готові свої регіональні бюро тимчасово перетворити на пункти, де населення зможе отримати правдиву інформацію про ЄС.

Прикладом такої роботи можна назвати семінар на тему "Як запровадження європейських норм вплинатиме на майбутню роботу латвійських кафе», який провів інформаційний центр ЄС.

Директор Інституту економіки Латвійської АН Райта Карніта так бачить проблему: «До ЄС ми йдемо як конкуренти, і як конкурента нас там і сприймають. Таким чином ми і маємо поводитися: досить агресивно і наступально!»

Голова латвійської Асоціації торговців Генрик Данусевич обережніший: «Від нас вимагають, щоб ми дотримувалися таких самих вимог, як у Євросоюзі, але купівельна спроможність наших жителів становить лише 30% від рівня ЄС». Окрім того, існує й проблема кредитів, які на Заході значно дешевші, ніж у Латвії.

Одна з учасниць семінару сказала: «Після вступу до ЄС я залишуся без роботи: моя фірма не зможе витримати переходу на євростандарти. Така ситуація практично в усіх маленьких кафе, а також у дещо більших фірм. Без роботи залишуся й через вік: у 50 років наймані працівники нікому не потрібні».

Латвійська влада іноді біжить «попереду паровозу» і вже нині вимагає те, що робиться в країнах ЄС. Це призводить до штрафів та інших проблем для власників підприємств громадського харчування. До того ж з 1 січня ц. р. набрали чинності нові правила Кабміну, що регламентують роботу їдалень дитячих садків і шкільних. Органи місцевого самоврядування, які відповідають за роботу шкіл, схопилися за голову. Директор департаменту Ризької думи Елмарс Веберс розгублений: «В ідеалі для підгонки під євростандарти на кожен дошкільний заклад необхідно в середньому 600 000 латів (5,5 млн. гривень), а їх у нас лише 146 000. Шкіл у Ризі — 147, і, за винятком, можливо, п'яти, кожній треба по 1,7 мільйона латів».

Володимир СТРОЙ.

Рига.

Зміна режиму пахне нафтою

Запаси нафти, що є на території Іраку, можуть цілком і безперебійно забезпечити всі імпортні потреби США протягом найближчих ста років. Про це, з посиланням на американських експертів, повідомив журнал «Тайм». За його даними, американські компанії розглядають можливості своєї участі в освоєнні іракської нафти в разі, якщо в Багдаді відбудеться зміна режиму.

«Тайм» пише, що вже в перші години операції американський «спецназ» має забезпечити захоплення всіх родовищ, аби не допустити підпалу свердловин. Джерела серед нафтових компаній США повідомили також, що американські корпорації можуть розділити між собою контракти на суму до 2 млрд. доларів, призначену для відновлення нафтовидобувної інфраструктури Іраку. А коли Багдад зуміє-таки вивести з ладу свої родовища і завдати удару по родовищах сусідніх країн, падіння нафтовидобутку в регіоні становитиме майже 6 млн. барелей на добу. Як **передає РІА «Новини»**, це означатиме скорочення загальносвітових поставок на 8 відсотків.

Але навіть за такого зниження ситуацію можна буде співставити зі світовою нафтовою кризою 1973 року, пише «Тайм». За даними часопису, США та інші країни нині терміново поповнюють свої стратегічні нафтові запаси. Президент Джордж Буш віддав розпорядження про цілковите поповнення американських запасів до максимального рівня у 700 млн. барелей. Це розпорядження вже виконано на 85 відсотків.

Солана займеться корейським питанням

Глава Європейського союзу із зовнішньої політики та безпеки Хав'єр Солана відвідає сьогодні Південну Корею, де проведе переговори з президентом країни стосовно візиту представників ЄС до Корейської Народно-Демократичної Республіки. Як заявив голова ЄС у Південній Кореї, обговорюватиметься північнокорейська проблема, пов'язана з ядерною програмою КНДР. За його словами, від цих переговорів «багато що залежить»

Тим часом японський уряд уже розробив спеціальний план дій на випадок здійснення Північною Кореєю запусків балістичних ракет, здатних досягати території Японії.

Чи не досить історії, замішаної на крові?

У лютому мало не всі канали німецького телебачення показують кадри, що розповідають про війну, про одну з її найтрагічніших сторінок для німецького народу — у Сталінградській битві, від часу якої минуло 60 років, загинули, стали інвалідами сотні тисяч вояків.

Газета «Експрес» пише: «Що таке війна, ми бачимо в численних документальних кадрах. У цій війні, на якій полягли мільйони людей і яка завдала такої шкоди людству, що її ніколи не відшкодувати, винна Німеччина. Тому ми підтримуємо антивоєнну політику нашого уряду. Маємо й другий урок, який добре засвоїли з часів диктатури націонал-соціалізму: підкорення та підлабузництво — коріння великого горя. Це має стосунок і до людських, і до міждержавних відносин. Більшість громадян Німеччини відхиляють політику війни. «Червоно-зелена» коаліція перемогла на вересневих виборах лише тому, що сповідувала антивоєнну політику».

Не лише ця газета, а й багато інших у зв'язку з подіями, які розгорнулися навколо Іраку, провели паралель між минулою і можливою майбутньою війною. З особливою силою розгорнулися дискусії стосовно цієї теми після доповіді міністра закордонних справ США Коліна Пауелла в Раді Безпеки ООН і висловлювання міністра оборони США Дональда Рамсфельда в його промові в Конгресі.

Реакція на доповідь Пауелла в Німеччині неоднозначна. Політики правлячої коаліції заявили, що глава зовнішньополітичного відомства не надав однозначних доказів, які переконали б, що Ірак порушив резолюції ООН. Однак голова Християнсько-демократичної партії Ангела Меркель, саме зважаючи на інформацію Пауелла, вимагає від канцлера Шрьодера переосмислення позиції щодо відмови від військових дій в Іраку.

Тим часом німецький уряд назвав доповідь міністра закордонних справ США Коліна Пауелла в Раді Безпеки ООН «докладним повідомленням». Речник уряду Бела Анда також сказав, що цією промовою Америка визнала роль Ради Безпеки в розв'язанні конфлікту. Більшість її членів вимагають перевірки пред'явлених даних з допомогою інспекторів ООН. Міністр закордонних справ Йошка Фішер також приєднався до пропозиції свого французького колеги по відомству — збільшити кількість інспекторів ООН в Іраку в два-три рази. Днями він побував в Італії, яка нещодавно разом з іншими сімома європейськими країнами — членами Європейського союзу демонстративно підтримала Америку. І поки що невідомо, чи вдалося йому переконати свого партнера по ЄС.

Здається, саме через цих вісьмох «неслухняних» у спільному європейському домі запахло сваркою: підтримавши США, вони навіть не повідомили про це партнерів по союзу. Чим порушили угоду, підписану два роки тому в Ніцці, яка зобов'язує всі країни-учасниці до беззастережної співпраці. Втім, приміром, Надзвичайний та Повноважний Посол Франції Філіпп де Сюремен під час прес-конференції з нагоди 40-річчя підписання Єлисейської угоди, яку він проводив разом із Надзвичайним і Повноважним Послом Німеччини в Україні Дітмаром Штюдеманном, сказав, що не слід перебільшувати розбіжності, які виникли в цьому питанні. Бо всіх членів ЄС об'єднує спільна позиція, до якої зобов'язує резолюція ООН, що спрямовує на роззброєння Іраку. І вони єдині також у тому, що до військових дій можна вдаватися лише тоді, коли всі мирні засоби вже вичерпано.

Посол ФРН в Україні Дітмар Штюдеманн підкреслив, що Німеччина та Франція, які є двигунами європейської єдності, відповідають також за глобальну корпоративну безпеку. Він процитував слова президента Америки Джорджа Буша про те, що для того, аби світ став кращим, слід створити кращий світ. На думку Штюдеманна, для цього слід застосовувати всі інструменти ООН, тобто мирні засоби в боротьбі за збереження демократії й миру. Пан посол переконаний, що вони використані ще не всі й не до кінця. Війна, сказав Дітмар Штюдеманн, — це останній засіб. І не тому, що це — романтика. З досвіду Європи відомо, що її історія написана кров'ю. Ми повинні зробити все, щоб уникнути війни, досягти миру.

14 лютого інспектори ООН мають представити Раді Безпеки ООН звіт роботи, проведеної в Іраку. Тоді світова спільнота матиме конкретніше уявлення про те, чи насправді Саддам Хусейн роззброївся. Оглядачі тверднять, що навряд чи інспектори за цей час «накопали» в Іраку більше, ніж досі. Але, незважаючи на це, Німеччині буде важко втриматися на своїй позиції. Адже відхилити військові дії навіть з мандатом ООН означало б сприяти Саддаму Хусейну. А це послабило б єдиний фронт ООН у цьому питанні, спровокувало б американців і розділило європейців. Чи буде знайдено золоту середину?

Валентина ПИСАНСЬКА.

Фото АП.

На знімку: десятки тисяч іракців в містечку Абу Грейб неподалік Багдада вийшли на демонстрацію протесту проти можливої війни.

Чорногорцям не потрібен президент?

Президентські вибори в Чорногорії визнано такими, що не відбулися — через низьку активність виборців, **передає радіо «Свобода»**. Їх взяло участь у голосуванні 47 відсотків, тоді як потрібно щонайменше 50. Більшість голосів тих, хто все-таки прийшов на дільниці, було віддано за кандидата правлячої коаліції Філіппа Вуяновича.

Це вже друга невдала спроба обрати президента Чорногорії. У грудні минулого року на виборах проголосувало 46 відсотків виборців.

Прем'єр-міністр Міло Джуканович заявив, що закон про вибори буде переглянуто, щоб забезпечити необхідну явку вже на наступних виборах. І Чорногорія, і Сербія залишаються поки що без обраних керівників держави.

Ще одна жертва війни

Учора під час рейду на Західному березі річки Йордан ізраїльські військовики вбили розшукуваного ними палестинського бойовика. 25-річного Імада Аль-Мабрука було застрелено під час арешту в таборі біженців Ейн-Бейт-Ельма неподалік від міста Наблус на Західному березі. Палестинські сили безпеки повідомили, що Мабрук належав до військового крила Народного фронту визволення Палестини і що ізраїльські війська проводили операцію з його розшуку в таборі біженців.

Загалом щонайменше 1824 палестинці і 700 ізраїльтян було вбито з вересня 2000 року.

Таліби закликають до повстання

Керівництво руху «Талібан» розповсюдило заяву, в якій обвинувачує Сполучені Штати в тому, що Америка перетворила Афганістан на свою колонію, **повідомляє Бі-бі-сі**. Таліби закликали афганців повстати проти США. У заяві також сказано, що напад американців на Ірак буде продовженням хрестового походу проти мусульман. Оглядачі зазначають, що є небезпека використання талібами війни США з Іраком для дестабілізації нових структур влади в Афганістані.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ *Токіо*

Успіх скрипаля

У токійському престижному концертному залі «Санторі» відбувся концерт лауреатів міжнародного конкурсу гри у скрипці «Long — Thibaud» (Франція), в якому на запрошення компанії «Концерт імеджін» узяв участь український скрипаль Андрій Бєлов. Дебют молодого музиканта з Хмельниччини, який нині є студентом вищої музичної школи в Ганновері (ФРН), викликав значний інтерес серед вибагливих прихильників класичної музики. Виконував талановитий український музикант твори Дмитра Шостаковича.

■ *Брюссель*

Резолюцію заблокували

Учора на екстреному засіданні Ради НАТО Німеччина, Франція та Бельгія наклали вето на резолюцію про допомогу в забезпеченні обороноздатності Туреччини. Остання звернулася із клопотанням про проведення консультацій з усіма учасниками наради. Представник Анкари у Брюсселі апелював до четвертої статті Вашингтонського договору про створення НАТО, яка передбачає надання допомоги країні-учасниці в разі загрози її безпеці. У такий спосіб Туреччина спробувала задіяти новий механізм затвердження рішення про надання їй військової допомоги. Повторне обговорення цього питання мало відбутися вчора ввечері.

Проді підтримав мирний план

Президент Єврокомісії Романо Проді заявив, що він підтримує зусилля Франції і Німеччини з пошуку мирного розв'язання іракської кризи. «Попри те, що мені невідомі деталі і невідомо навіть, чи є такий план, я бачу консолідацію у правильному напрямі, в спробі уникнути війни», — сказав він в інтерв'ю газеті «Корр'єре делла сера».

■ *Ханой*

Скандал із прапором

Між В'єтнамом і США розгоряється дипломатичний скандал через несподіване рішення законодавців американського штату Вірджинія. Там вирішили замінити державний прапор Соціалістичної Республіки В'єтнам (СРВ) на всіх місцевих представництвах цієї країни прапором так званого Південного В'єтнаму — колишнього союзника США у війні проти Ханоя. З офіційним протестом виступило МЗС СРВ, а в центрі Ханоя та Хошиміна пройшли антиамериканські демонстрації.

■ *Москва*

Звєздинський залишився без авто

У відомого автора-виконавця Михайла Звєздинського вчора вкрали автомобіль «Ауді». Співробітники московської міліції ведуть її розшук.

ФОТОФАКТ

З нагоди візиту президента Росії Володимира Путіна до Німеччини чеченці, котрі там проживають, влаштували пікети. «Розшукується за геноцид» — такий напис на плакатах протестантів, що вимагали припинення війни в Чечні.

Фото АП.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

СУСПІЛЬСТВО

Технічний огляд: від А до Я

Його проводить для автомототранспорту щорічно, з 2 січня по 31 липня, Державтоінспекція

АКТУАЛЬНО

*Що треба знати, готуючись до цієї процедури у 2003 році? Ми попросили відповісти на запитання, які часто зустрічаються у ваших листах, начальника відділу Департаменту ДАІ МВС України полковника міліції **Віктора БАБЕНКА**.*

— Вікторе Григоровичу, нагадайте, будь ласка, якого року випуску транспортні засоби підлягають техогляду?

— Цьогоріч техогляду підлягають транспортні засоби індивідуальних власників, рік випуску яких закінчується на непарну цифру, а також незалежно від року випуску ті, що використовуються у комерційних цілях. Акцентую увагу на тому, що автобуси, вантажівки, пристосовані для перевезення людей, і спеціалізовані автомобілі, призначені для транспортування небезпечних вантажів, незалежно від форм власності проходять техогляд двічі на рік. Для цієї категорії другий техогляд проводиться з 1 вересня по 30 листопада.

— Які документи повинні мати при собі власники транспортних засобів (ТЗ)?

— Передусім документ, що засвідчує особу власника транспортного засобу (підприємства, установи і організації), копію наказу про закріплення водія за транспортним засобом), реєстраційний документ, квитанції про сплату податку з власників ТЗ, або документ, що надає право на пільги, і талон про проходження техогляду.

У водія також перевіряється наявність посвідчення на право керування відповідною категорією транспортного засобу і довідки про медичне обстеження.

Треба зауважити, що у багатьох випадках працівники ДАІ вимагають у власників автотранспорту наявність страхових полісів, маркування скла автомобілів. За відсутності цих документів можуть відмовити у проведенні техогляду. Зазначаємо, що їх наявність має рекомендаційний характер.

— Як відбувається техогляд автомобіля та причепа, якщо рік випуску в них різний?

— Тоді техогляд причепа проводиться водночас із автомобілем незалежно від року його випуску.

— Якщо з поважних причин водій не може представити авто для техогляду, які його подальші дії?

— У цьому випадку власник повинен подати в Державтоінспекцію письмову заяву, здати номерний знак і пред'явити квитанції про сплату податку, що з власників ТЗ (фізичних осіб) сплачується за кожний рік окремо або ж за два роки перед техоглядом автотранспорту. Приміром, громадянин, який має у власності автомобіль, повинен представити його на техогляд у 2003 році. Податок він може сплачувати щорічно в 2002 і 2003 роках або один раз за два роки (за 2002 та 2003 роки) перед проходженням цьогорічного техогляду.

— Яку плату стягують при проведенні техогляду?

— Згідно з постановою Кабміну України від 23 травня 2001 року № 556 плату встановлено спільним наказом МВС, Міністерства фінансів та Міністерства економіки України. Вона становить для автомобіля і автобуса 7 гривень 50 копійок, а для мототранспорту та причепів — 4 грн. 50 коп. Якщо використовується діагностичне обладнання та прилади, то стягують плату у розмірі 34 гривень.

Вартість талона про проходження техогляду становить 6 грн. 68 коп.

— Коли ТЗ вважається справним?

— Справним вважається повністю укомплектований транспортний засіб, який має задовільний зовнішній вигляд і технічний стан якого відповідає вимогам законодавства, правил, норм і стандартів щодо безпеки дорожнього руху та охорони довкілля.

Експлуатація автомототранспорту, який не пройшов техогляд у зазначений термін, забороняється зі зняттям номерних знаків.

На кожне авто, що пройшло техогляд, видається талон про його проходження, який в обов'язковому порядку закріплюється в правому нижньому кутку вітрового скла. Згідно зі ст. 37 Закону України «Про дорожній рух» та ст. 31.3 Правил дорожнього руху без такого талона експлуатація автотранспорту забороняється. У разі його втрати, дублікат видається Державтоінспекцією після повторної перевірки.

— Вікторе Григоровичу, на кого поширюються пільги, передбачені законодавством?

— Згідно з вимогами Закону України «Про податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів» від сплати податку щодо одного автомобіля з об'ємом циліндрів двигуна до 2500 куб. см або одного мотоцикла з об'ємом циліндрів двигуна до 650 куб. см звільняються:

особи, зазначені у п.1-4 ст. 14 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи»;

особи, зазначені у ст. 4-11 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»;

особи, зазначені у ст.6 і 8 Закону України «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні»;

особи, зазначені у пунктах 1 і 2 статті 14 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», статтях 4-11 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», щодо одного легкового автомобіля з об'ємом циліндрів двигуна до 2500 куб. см (для інвалідів I і II груп незалежно від об'єму циліндрів двигуна) або одного мотоцикла з об'ємом циліндрів двигуна до 650 куб. см чи одного човна моторного або катера (крім спортивного) з довжиною корпусу до 7,5 м;

особи, зазначені у пунктах 3 і 4 статті 14 цього ж Закону, щодо одного легкового автомобіля з об'ємом циліндрів двигуна до 650 куб. см чи одного човна моторного або катера (крім спортивного) з довжиною корпусу до 7,5 м до їх відселення та протягом трьох років після переселення із зони гарантованого добровільного відселення чи зони посиленого радіоекологічного контролю.

На 50 відсотків — громадяни, у власності яких є легкові автомобілі, вироблені в країнах СНД і поставлені на облік в Україні до 1990 року включно.

Інтерв'ю вів **Володимир ЕННАНОВ**.
Фото **Юрія ВЕНГЕРЕША**.

РЕПОРТЕР

Інспектори знову на висоті. Пташиного польоту

Фото Богдана МАСЛЯНИКА.

У 70—80-х роках минулого століття автопорушникам столичної області було непереливки. Даішники «діставали» їх навіть з повітря. Тоді при обласному управлінні державтоінспекції діяв окремий підрозділ — вертолітний взвод. Вісімнадцять осіб особового складу мали на озброєнні шість гелікоптерів і чотири автомобілі. З настанням економічної кризи прогресивна, але надто дорога вертолітна служба наказала довго жити.

Проте тепер автопорушники можуть начуватися — ДАІ столичної області знову «озброїлося» гелікоптером! Не новим, але надійним КА-26, який на взаємовигідних умовах надала авіакомпанія «Ас».

Патрулювання здійснюватимуть у такий спосіб: два-три автомобілі ДАІ рухаються з інтервалом у 10—15 кілометрів. Згори їх координує екіпаж гвинтокрилої машини, до складу якого, окрім пілота, входить до чотирьох охоронців автопорядку. Швидкість вертольота — до 150 км на годину. З першого погляду небагато. Але насправді її цілком достатньо, щоб відстежити найпотужніший автомобіль. Адже гелікоптер рухається по «червоній лінії», тобто обирає найкоротший шлях.

У п'ятницю переваги «літаючої ДАІ» відчули на собі й працівники ЗМІ. Журналісти зібралися на летовищі під Бородянкою й на певний час стали «крилатими даішниками».

(Закінчення на 24-й стор.).

БЛІЦОПИТУВАННЯ

Складова іміджу — спілкування з людьми

Міністерством внутрішніх справ України розроблено проект іміджевого документа МВС. Програма покликана максимально наблизити роботу міліції до проблем пересічного громадянина. Значну роль у цьому відіграватимуть засоби масової інформації. Тож ще до розгляду проекту на колегії з його основними положеннями ознайомилися керівники провідних мас-медіа країни. Свої зауваження та пропозиції висловили парламентська газета «Голос України», творчий колектив «Урядового кур'єра», представники інформагентств. Однак тема іміджу, а за нею і реформ, які почалися у правоохоронних органах — справа не однієї зустрічі й не одного дня.

А як пересічні громадяни України бачать співпрацю правоохоронних органів з населенням? Що, на їх думку, формує імідж роботи міліціонера? З такими запитаннями звернулися до перехожих.

Андрій Лисак, вчитель загальноосвітньої школи:

— Що заважає іміджу міліції? Гадаю, вона ще досить закрита у своїй роботі. Хоча, на мій погляд, у цьому не мало б бути секретності. Все, з чим мають справу правоохоронні органи, так чи інакше зумовлює суспільний резонанс — позитивний чи негативний. А отже, потрібне чітке інформування. Можливо, навіть варто звертатися до громадян по допомогу. Однак добре вже те, що міліція починає дбати про свій імідж. Приміром, ми, вчителі, ніколи не відмовляємо в зустрічах дитячих учнівських колективів з громадськістю. Учням було б корисніше познайомитися з реальним героєм-правоохоронцем, аніж з тими, яких щоденно демонструють у бойовиках.

Валентина Коваль, пенсіонерка:

— Частіше хотілося б бачити у домі чи жеківському клубі дільничного. І не лише коли щось трапилося або когось розшукують. Люди цієї професії, на мою думку, повинні мати вищу юридичну освіту, щоб могли нам пояснити елементарні обов'язки та права громадян, розтлумачити закони тощо...

Галина Антощук, домогосподарка:

— Мені дуже сподобався концерт з нагоди святкування Дня міліції, який бачила по телевізору. Особливо потішило, що вперше за багато років правоохоронці вивели на сцену українських артистів. Цей крок робить честь не тільки вітчизняним виконавцям, а й тим, хто їх підтримує своїм запрошенням на такі заходи.

Леся Тимощак, киянка:

— Я мрію стати юристом. Тому до того, як працює міліція та суди, придивляюся уважно. Шкода, що на телеекранах нині так мало фільмів про роботу правоохоронців. Та й більшість з них уже давно застаріла, адже нині міліціонерам доводиться працювати в значно складніших умовах. Для них кожен день — важка праця. А ми по телевізору можемо спостерігати тільки американських суперменів.

Павло Гинда, 17 років:

— Мені дуже сподобалися календарі, які дарувало дітям на Новий рік Міністерство внутрішніх справ. Яскраві, гарно оформлені, на них людина в формі має вигляд не абстрагованої від простих громадян особи, а нашого друга. Добре, що намітилася тенденція до наближення українського правоохоронця до людей. Міцність цього зв'язку і підкреслює міцність держави.

Галина МИХАЙЛОВА.

ОГОЛОШЕННЯ

Регионального Агентство по вопросам банкротства в Донецкой области и ликвидатор Краматорского завода «Стройматериалы»

сообщают о проведении аукциона по продаже активов. На аукцион выставляются:1. А/машина ГАЗ-5312 бортовая, 1989 г., № 75-09 ДОХ, начальная цена продажи — 1335, 00 грн. без НДС, гарантийный взнос — 66,75 грн. 2. А/машина ИЖ-2715 01 фургон, № 73-05 ДОХ, 1989 г. начальная цена продажи — 381, 00 грн. без НДС, гарантийный взнос — 19,05 грн. Гарантийный взнос в размере 5 % от начальной цены реализуемого имущества и регистрационный сбор для регистрации участников аукциона — 17,00 грн перечисляются на р/сч 26006980703 в АКБ УСБ г. Краматорска, МФО 334486, ОКПО 13527690, Универсальной бирже «Владислав ЛТД», г. Краматорск. Для участия в аукционе необходимо подать письменную заявку на участие организатору торгов региональному Агентству по вопросам банкротства в Донецкой области, расположенному по адресу: г. Донецк, б. Шевченка, 20. Срок подачи заявок на участие в аукционе 27 календарных дней со дня публикации в газете по 09 марта 2003 г. включительно. Аукцион состоится 13 марта 2003 г. в 11-00 на Универсальной бирже «Владислав ЛТД», расположенной по адресу: г. Краматорск, ул. Дворцовая, 9. Справки по телефонам: 381-76-17, 381-76-14.

В соответствии с ст. 52 Закона Украины «О востановлении платежеспособности должника или признании его банкротом» признаны банкротами и открыты ликвидационные процедуры в отношении:

1. ООО «Ламбер» (г. Днепропетровск, ул. Либкнехта, 1/2/5, ОКПО 21869216, р/с 26005110305002 в КБ «Приватбанк», МФО 305299) на основаниии Постановления Хозяйственного сула Днепропетровской области (49600, г. Днепропетровск, ул. Куйбишева, 1А) по делу № Б15/81/02.

2. Доверительное общество «Энергоатом-Довира» (71500, г. Энергодар, Запорожской области, ул. Строителей, 17А, ОКПО 2126670, р/с 26002204196001 в КБ «Приватбанк», МФО 313399) на основании Постановления Хозяйственного суда Запорожской области (69001, г. Запорожье, ул. С. Тюленина, 21) по делу № 5/4/231.

Ликвидатор — арбитражный управляющий Житник Владимир Петрович (лицензия АА № 047630), г. Запорожье, б-р Гвардейский, 30/85).

Господарським судом Кіровоградської області (25022, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 29) порушено провадження у справі про банкрутство № 10/167 приватного сільськогосподарського підприємства Агрофірми «Прогрес» (28514, Кіровоградська область, Долинський район, село Ганнівка, р/р 26006301350368 у філії «Відділення Промінвестбанку в м. Долинська Кіровоградської області», МФО 323077, код ЄДРПОУ 23683852).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Воловика М. В. (ліцензія Мінекономіки № 419220), м. Кіровоград, вул. Жовтневої революції, 26, корпус 2, кв. 70, тел. (0522) 22-51-38.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом 30 календарних днів з дня опублікування оголошення.

До уваги акціонерів ВАТ ХМСЗ «Ритм»

29 березня 2003 р. о 14-00 за адресою: м. Харків, вул. Лозівська, 3, відбудуться загальні збори акціонерів відкритого акціонерного товариства «Харківський механоскладальний завод «Ритм» з порядком денним:

1. Звіт правління про результати господарської діяльності ВАТ на 01.01.2003 р.
2. Про положення в дочірнім підприємстві ТОВ «Завод Ритм».
3. Зміни в Статуті Товариства.
4. Затвердження рішень Наглядацької Ради, Довибори Ради.

Реєстрація акціонерів буде проводитися з 12-30 до 14-00 год. на підставі сертифікатів акцій та документів, що посвідчують особу.

Додаткова інформація

Зміни в Статуті Товариства: П.12.3 Статут прийняти в новій редакції.

1. Розглядає і затверджує звіти Правління, Ревізійної комісії;
2. Призначає керівників дочірніх підприємств;
3. Дає розпорядження на відчуження основних засобів і корпоративних прав;
4. Призначає і відзиває членів правління Товариства;
5. Дозволяє проведення угод більш 17000 гривень;
6. З інших питань відповідно до дійсного Статуту;

Наглядацька Рада

Регіональне Агентство з питань банкрутства в Дніпропетровській обл. проводить повторні публічні торги (аукціон) з продажу майна підприємства–банкрута — ВАТ «Склобудкерамік»

(справа № Б26/2/124 а-99) зі зниженням вартості майна на 30 %. Загальна характеристика об'єктів продажу, розташованих за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Саксаганського, 60. Лот № 1 -будівля котельних з підтопком. Початкова ціна об'єкта продажу за лотом № 1 складає 5995 (п'ять тисяч дев'ятсот дев'яносто пять) грн.50 коп. з ПДВ. Лот №2 будівля електроцеху. Початкова ціна обєкта продажу за лотом №2 складає 26859 (двадцять шість тисяч вісімсот п'ятдесят девять) грн.з ПДВ. Лот № 3 — верстат УИС, заводський № 370 Машинобудівний завод м. Ромни (2шт.). Початкова ціна об'єкта продажу за лотом № 3 складає 387 (триста вісімдесят сім) грн. 80 коп. з ПДВ. Лот № 4 — вантажник 1т. «Балканкар». Початкова ціна об'єкта продажу за лотом № 4 складає 376 (триста сімдесят шість) грн. 60 коп. з ПДВ. Лот № 5 — верстат БРП-4П, заводський № 657, Машинобудівний завод м. Ромни. Початкова ціна об'єкта продажу за лотом № 5 складає 814 (вісімсот чотирнадцять) грн. 80 коп. з ПДВ. Лот № 6 — верстат токарний 1М63, заводський № 3753, верстатобудівний завод ім. Кірова, м. Тбілісі. Початкова ціна об'єкта продажу за лотом № 6 складає 1134 (одна тисяча сто тридцять чотири) грн. 70 коп. з ПДВ. Лот № 7 — шкапи металеві (53 шт.). початкова ціна об'єкта продажу за лотом № 7 складає 1709 (одна тисяча сімсот дев'ять) грн. 40 коп. з ПДВ. Лот № 8 — тренажери спортивні (11 шт.). Початкова ціна об'єкта продажу за лотом № 8 складає 176 (сто сімдесят шість) грн 40 коп. з ПДВ. Лот № 9 — крісло гінекологічне. Початкова ціна об'єкта продажу за лотом № 9 складає 193 (сто дев'яносто три) грн. 20 коп з ПДВ. Лот № 10 -стіл тенісний з сіткою. Початкова ціна об'єкта продажу за лотом № 10 складає 93 (дев'яносто три) грн. 80 коп. з ПДВ. Лот № 11 — верстат токарно-вінторезний. Початкова ціна об'єкта продажу за лотом № 11 складає 4228 (чотири тисячі двісті двадцять вісім) грн. з ПДВ. Лот № 12 — верстат вертикально-свердлильний. Початкова ціна об'єкта продажу за лотом № 12 складає 216 (двісті шістнадцять) грн. 30 коп. з ПДВ. Лот № 13 -цегла вогнетривка динасова (б/у) (8000 шт.). Початкова ціна об'єкта продажу за лотом № 13 складає 615 (шістсот п'ятнадцять) грн. 12 коп. з ПДВ.

Гарантійні внески учасників аукціону (5 % від початкової ціни) та реєстраційний збір за реєстрацію учасників аукціону — 17 грн. перераховується на р/р № 26007006610000 в УкрСіббанку, МФО 306856, код ЗКПО 31540566 до 10.03. 2003 р.

Заявки на участь в аукціоні приймаються до 10.03.2003 р. за адресою: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Комсомольська, б. 48, кім, № 10, з 9 до 17 (крім вихідних). З питань ознайомлення з об'єктом, оформлення участі в аукціоні та результатів торгів звертатися за тел. (056) 744-19-31.

Господарський суд Херсонської області 17.12.2002 року порушив справу № 12/296-Б про банкрутство сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю «Надія» (75226, Херсонська область, Чаплинський район, с. Надеждовка, р/р 260023010 в Чаплинському відділенні ХОД АППБ «АВАЛЬ», МФО 352093). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Тимофєєва В. Л. (ліцензія АА 315407, факс (0552) 223538). Заяви кредиторів та санаторів приймаються Господарським судом Херсонської області за адресою: 73000, м. Херсон, вул.Горького18, — протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Черкаської області (18000 м. Черкаси, бул. Шевченка, 307) по справі № 08/3577 Дочірнє підприємство «Уманські теплові мережі» Відкрите акціонерне товариство «Черкасиобленерго» код 30834672 юридична адреса: Черкаська область, м. Умань вул. Енергетична, 14 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Пшеничного Сергія Миколайовича (18000, м. Черкаси, вул. Вернигори, 16, кв. 6) ліцензія серії АА № 250213 тел. (0472) 63-14-64.

Господарський суд Черкаської області (18000, м. Черкаси, бул. Шевченка, 307) по справі № 08/968 Сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю «Сигнаївка» код 03790391 юридична адреса: Черкаська область, Шполянський р-н, с. Сигнаївка визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Пшеничного Сергія Миколайовича (18000, м. Черкаси, вул. Вернигори, 16, кв. 6) ліцензія серії АА № 250213 тел. (0472) 63-14-64.

Господарський суд Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема 157) ухвалою від 08.01.03 р. порушив провадження по справі № 32/2 Б про банкрутство ВАТ «Стробешівське АТП-11438» (87250, Донецька область, Старобешівський район, м. Комсомольське, вул. Кальмиуська 3, код ОКПО 23602919).

Розпорядником майна призначено Пруцкова В'ячеслава Юрійовича, ліцензія № 188.

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Господарським судом Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Тюленіна, 21) порушено справу 5/3/335 про визнання банкрутом Державного комунального підприємства «Аптечний склад». Юридична адреса: 72312, Запорізька обл., м. Мелітополь, вул. Свердлова, 15, ЄДРПОУ 01977369, поточний рахунок 260004301281015 в МВ «Промінвестбанк».

Розпорядник майна арбітражний керуючий Чурсіна Н. О. (ліцензія АА № 249820, м. Мелітополь, вул. Сирцова, 40).Претензії кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування.

Хозяйственным судом Донецкой области (83048, г. Донецк, ул. Артема, 157) постановлением по делу № 32/1Б от 21.01.03 признано банкротом ООО «Укрдеталь» (84600, г. Горловка, Донецкой области, ул. Кирова, 53, р/с 26002192583001 в ГФ КБ «Приватбанк», МФО 335515, ОКПО 30072954) и открыта ликвидационная процедура.

Ликвидатором назначен арбитражный управляющий Саенко Александр Олегович, лицензия № 250260 от 18.01.02. Претензии принимаются в течение месяца со дня опубликования по адресу: 83050, г. Донецк, а/я 3483.

Правління ВАТ «Миколаївгаз»

повідомляє про проведення чергових загальних зборів, які відбудуться 28.03.2003 року о 10 годині ранку в приміщенні ВАТ «Миколаївгаз» за адресою: м. Миколаїв, вул. Чигрина, 159.

Порядок денний:

1. Звіт голови правління про підсумки фінансово-господарської діяльності товариства за 2002 рік та основні напрямки розвитку на 2003 рік.
2. Звіт голови ревізійної комісії.
3. Звіт голови спостережної ради.
4. Затвердження річного звіту і балансу, фактичного розподілу прибутку за 2002 рік та планового на 2003 рік.

Реєстрація акціонерів починається з 8.00 по документам, що підтверджують особу акціонера, або довіреність на право участі в чергових загальних зборах.

Телефон для довідок 24-23-76 з 8.00 до 17.00

ТОВ «Ельтара»

код ЄДРПОУ 30472380, зареєстроване Ватутінською РДА м. Києва. Реєстраційний № 03799 від 24.06.99 р.

Згідно Протоколу № 4 від 05.02.03 р., повідомляє про ліквідацію.

Претензії кредиторів приймаються протягом 2-х місяців.

Господарський суд Сумської області (40030, м. Суми, вул. Рибалко, 2) Ухвалою від 24.10.2002 року по справі 6007-6/229 порушив справу щодо Дочірнього підприємства «Будівельно-монтажне підприємство «Охтирбуд» Відкритого акціонерного товариства «Сумбуд», код ЄДРПОУ 01271014 (м. Охтирка Сумської області). Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації.

Розпорядник майна Гайдуков Сергій Петрович (ліцензія серія АА № 250477 від 08.05.2002 року).

До відома громадськості ПФ «ДЖЕМ»

(м. Суми, вул. Горького, 43; тел. (0542) 218-427)

подало до Національної комісії регулювання електроенергетики заяву про видачу ліцензії з постачання електроенергії за нерегульованим тарифом за місцем здійснення заявленої діяльності на території України.

Державне підприємство «Управління по експлуатації майнового комплексу ДПА України у м. Києві» зареєстроване Шевченківською райдержадміністрацією у м. Києві № 11567 14.02.2001 р., буде перереєстроване з новою назвою — державне підприємство «Управління по експлуатації адмінбудинків податкових органів у м. Києві», згідно з розпорядженням ДПА України від 06.12.2002 р. № 383-р.

ЗАТ «Дунаєвецький ремонтно–механічний завод»

повідомляє, що збори акціонерів відбудуться 27 березня 2003 року, за адресою: Хмельницька обл., м. Дунаївці, вул. Ш/Інтернаціоналу, 24.

Порядок денний:

1. Результати діяльності за 2002 рік.
2. Створення дочірніх підприємств.
3. Довибори членів Правління, Спостережної ради та ревізійної комісії.
4. Різне.

Реєстрація з 10.00 год.. Початок зборів о 16.00 год. При собі мати паспорт.

Державна податкова інспекція у Тростянецькому районі (42600, м. Тростянець, Сумської області, вул. Миру, 6) повідомляє, що Господарським судом Сумської області (40477, м. Суми, вул. Рибалко, 2) порушена справа про банкрутство № 6501-6/253 від 09.12.2002 року Товариства з обмеженою відповідальністю «Науково-виробничої фірми «МПК-С» в особі Тростянецької філії № 5 ТОВ «Науково-виробничої фірми «МПК-С», (40000, м. Суми, проспект Космонавтів, буд.40, кв. 15), код ЄДРПОУ 30408747).

Розпорядником майна боржника призначено арбітражного керуючого Сисоєва Олексія Валерійовича (ліцензія серії АА № 315441 від 23.07. 2002 р.)

Господарський суд Луганської області (91000, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3а) порушив справи про банкрутство:

№ 11/167б відкритого акціонерного товариства «Кіровське автотранспортне підприємство 10923», код 03113325, адреса: 93800, Луганська обл., м. Кіровськ, вул. Степова, 1, р/р 260093000070 у Кіровському відділенні Ощадбанку України № 7513, МФО 364155. Справу порушено і введено мораторій 03.12.2002 року. Розпорядник майна Балаба Максим Олександрович, ліцензія АА № 249823 від 22.10.01 р.

№ 10/174б товариства з обмеженою відповідальністю «Спецзахист», код 21780189, адреса: Луганська область, м. Стаханов, вул. 395-ї Шахтарської дивізії, 5, р/р 260059359 в Алчевському філіалі АППБ «Аваль», МФО 304580. Справу порушено і введено мораторій 02.12.2002 року. Розпорядник майна Комбаров Олександр Петрович ліцензія № 047887 від 19.10.2001 р.

Претензії приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Закрите акціонерне товариство «Донецькриба»

повідомляє, що 29 березня 2003 року о 10.00 відбудуться загальні збори акціонерів за адресою: м. Донецьк, вул. Сеченова, 3.

Реєстрація учасників проводитиметься з 9.00 до 10.00 за зазначеною адресою.

Порядок денний:

1. Звіт правління про результати фінансово-господарської діяльності товариства за 2002 рік.
2. Звіт ревізійної комісії та затвердження річного балансу ЗАТ «Донецькриба» за 2002 рік.
3. Звіт спостережної ради за 2002 рік.
4. Про розподіл прибутку товариства.
5. Збільшення статутного фонду закритого акціонерного товариства «Донецькриба» шляхом збільшення номіналу акцій.
6. Внесення змін і доповнень до статутних документів закритого акціонерного товариства «Донецькриба».

Для участі в зборах при собі мати:

а) акціонерам — документ, що посвідчує особу;
б) представникам акціонерів — доручення та документ, що посвідчує особу.

Правління ЗАТ «Донецькриба».

Дочірнє підприємство «Приватмедсервіс–К»

код: 30263367, зареєстроване Залізничною РДА м. Києва (дата реєстрації 22.01.99 р., що міститься за адресою: м. Київ, вул. Грінченка 2/1 повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом одного місяця із дня публікації оголошення. Тел./факс: 572-64-67.)

Ліцензія НБУ № 85 від 15.03.2002 р.

ДОНГОРБАНК

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЗАТ "ДОНГОРБАНК" НА 31.12.2002 Р.

Адреса: вул. Артема, 38, 83086, м. Донецьк, тел./факс: (062) 332-73-28

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ станом на 31 грудня 2002 року

тис.грн.

Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
1.1.	Процентний дохід	73.283	59.246
1.2.	Процентні витрати	(26.905)	(19.717)
1.	Чистий процентний дохід	46.378	39.529
2.1.	Комісійний дохід	18.969	20.824
2.2.	Комісійні витрати	(402)	(316)
2.	Чистий комісійний дохід	18.567	20.508
3.	Дивідендний дохід	--	--
4.	Чистий торговельний дохід	522	(2.589)
5.	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	--	20
6.	Прибуток від довгострокових інвестицій в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	20	--
7.	Інший операційний дохід	178	74
8.	Операційний дохід	65.665	57.542
9.	Загальноадміністративні витрати	(9.351)	(5.170)
10.	Витрати на персонал	(4.861)	(2.983)
11.	Прибуток від операцій	51.453	49.389
12.	Витрати на безнадійні борги	(6.846)	(7.152)
13.	Прибуток до оподаткування	44.607	42.237
14.	Податок на прибуток	(13.244)	(12.217)
15.	Прибуток після оподаткування	31.363	30.020
16.	Непередбачені доходи/витрати		--
17.	Чистий прибуток/збиток банку	31.363	30.020
18.	Чистий прибуток на одну просту акцію		
19.	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію		

БАЛАНС станом на 31 грудня 2002 року

тис.грн.

Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
	АКТИВИ:		
1.	Грошові кошти та залишки в НБУ	15.938	13.990
2.	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України	--	--
3.	Кошти в інших банках	86.957	50.634
4.	Цінні папери на продаж	7.229	13.209
5.	Кредити та заборгованість клієнтів	314.835	207.514
6.	Інвестиційні цінні папери	511	34
7.	Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ	--	547
8.	Основні засоби та нематеріальні активи	56.932	29.139
9.	Нараховані доходи до отримання	556	527
10.	Інші активи	4.632	4.811
11.	Усього активів	487.590	320.405
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
12.	Кошти банків	129.506	110.802
13.	Кошти клієнтів	198.885	86.253
14.	Інші депозити	--	--
15.	Боргові цінні папери, емітовані банком	--	--
16.	Нараховані витрати до сплати	799	219
17.	Інші зобов'язання	5.319	893
18.	Усього зобов'язань	334.509	198.167
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
19.	Статутний капітал	112.500	85.000
20.	Капіталізовані дивіденди	--	--
21.	Акції, викуплені в акціонерів	--	--
22.	Емісійні різниці	--	--
23.	Резерви	8.469	6.469
24.	Результати переоцінки	--	--
25.	Нерозподілений прибуток у тому числі:	32.112	30.769
26.	Сума переоцінки при вибутті необоротних активів	--	--
27.	Усього власного капіталу	153.081	122.238
28.	Усього пасивів	487.590	320.405

ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ станом на 31 грудня 2002 року

тис.грн.

Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
	I. Операційна діяльність		
1	Чистий прибуток (збиток) поточного періоду	31.363	30.020
	Поправки чистого прибутку		--
2	Нараховані витрати	580	(3.103)
3	Нараховані доходи	(36)	283
4	Амортизація основних засобів	1.569	863
5	Резерви під сумнівні борги, знецінення активів	4.226	10.403
6	Торговельний результат	522	2.589
7	Нарахований та відстрочений податок	(2.492)	(12.005)
8	Прибуток (збиток) від продажу інвестицій	814	86
9	Прибуток від довгострокових вкладень	(20)	--
10	Амортизація дисконту і премії цінних паперів	(7.135)	(1.202)
11	Інший рух коштів, які не є грошовими	158	783
12	Чистий грошовий прибуток від поточних операцій банку	29.549	28.717
13	Зменшення (збільшення) коштів, які розміщені в інших банках, кредитів та передоплат іншим банкам	(47.278)	10.451
14	Зменшення (збільшення) кредитів, які надані клієнтам	(108.112)	(39.240)
15	Зменшення (збільшення) інших активів	1.525	(2.250)
16	Збільшення (зменшення) коштів, які отримані від Національного банку України	9.000	--
17	Збільшення (зменшення) коштів інших банків	9.703	26.321
18	Збільшення (зменшення) поточних та депозитних рахунків	112.125	36.188
19	Збільшення (зменшення) інших зобов'язань	1.705	(190)
20	Реалізація (придбання) цінних паперів у портфелі банку на продаж	15.821	454
21	Чисте збільшення (зменшення) активів та зобов'язань від операційної діяльності	(5.510)	31.733
22	Чистий приплив (відплив) грошових коштів від операційної діяльності	24.038	60.450
	II. Інвестиційна діяльність		
23	Реалізація (придбання) інвестиційних паперів	(172)	1.175
24	Зменшення (збільшення) вкладень в асоційовані компанії	--	--
25	Зменшення (збільшення) вкладень у дочірні установи	547	754
26	Зменшення (збільшення) основних засобів та нематеріальних активів	(30.637)	(14.932)
27	Чистий відплив грошових коштів від інвестиційної діяльності	(30.262)	(13.003)
	III. Фінансова діяльність		
28	Збільшення (зменшення) цінних паперів власного боргу	--	--
29	Збільшення (зменшення) субординованих зобов'язань	--	--
30	Збільшення (зменшення) сплаченого акціонерного капіталу	--	--
31	Дивіденди, що сплачені протягом звітного періоду	(495)	(52)
32	Чистий приплив грошових коштів від фінансової діяльності	(495)	(52)
33	Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів	(6.719)	47.395
34	Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	59.573	12.178
35	Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	52.854	59.573

ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ станом на 31 грудня 2002 року. Таблиця 1. Зміни та рух капіталу за звітний рік

тис.грн.

Рядок	Найменування статті	Примітки	Статутний капітал зареєстрований, сплачений	Емісійні різниці	Викуплені власні акції	Резерви	Результати переоцінки	Нерозподілений прибуток	Капіталізовані дивіденди	Капітал та резервні фонди, усього
1.	Залишок на 1 січня звітного року		85.000			6.469		30.769		122.238
6.	Дивіденди за минулий рік, сплачені							(520)		(520)
7.	Капіталізовані дивіденди за минулий рік							(27.500)	27.500	--
8.	Чистий прибуток							31.363	--	31.363
9.	Розподіл у загальні резерви банку									
10.	Розподіл у резервні фонди					2.000		(2.000)		--
12.	Реєстрація акцій нового випуску (на суму внесків)		27.500						(27.500)	
16.	Залишок станом на кінець дня 31 грудня звітного року		112.500			8.469		32.112		153.081

Голова Правління В. П. Попович Головний бухгалтер Н. О. Бабашова

ТОВ ВКФ «Базис» код ЄДРПОУ 13723496, зареєстроване в м. Вишгороді, по вул. Набережна, 1, ліквідується. Претензії кредиторів приймаються за адресою м. Київ, вул. Дарвіна, 8, тел. (044) 472-89-12, протягом двох місяців з дати публікації в газеті.

Господарський суд Одеської області Постановою від 06 лютого 2003 року у справі про банкрутство № 7/14-03-318 визнав банкрутом та розпочав ліквідаційну процедуру дочірнього підприємства «Пошук» (код ЄДРПОУ 315955636, вул. Ак. Філатова, буд. 94, кв. 116, м. Одеса, 65014). Ліквідатором призначено Вудуда Гаррі Ігоровича (ліцензія АА № 249853 від 22 жовтня 2001 року).

Правление АБ «ИКАР-БАНК»

доводит до сведения акционеров, что 4 апреля 2003 года в 14.00, в помещении банка по адресу: г. Донецк, пр-т Ильича, 100а состоится очередное общее собрание акционеров банка, со следующей повесткой дня:

1. Отчет Правления о результатах работы банка в 2002 году.
2. Отчет Ревизионной комиссии банка о проверке финансово-хозяйственной деятельности банка в 2002 г. Утверждение годового баланса банка.
3. Распределение прибыли.
4. Выборы председателя и членов наблюдательного Совета банка.
5. Об увеличении уставного капитала банка путем проведения десятой эмиссии акций банка.

Увеличение уставного фонда планируется с целью выполнения требований НБУ к уставному капиталу банков и получения дополнительных ресурсов для выполнения уставных задач. Предполагается провести десятую эмиссию акций банка в количестве 6 000 000 штук на общую сумму 6 000 000 грн.

Проект изменений в Устав банка: *«2.1. Статутний фонд Банку формується за рахунок власних коштів акціонерів Банку у грошовій формі. Статутний фонд Банку встановлюється у розмірі 23 000 000 (двадцять три мільйони гривень), поділених на 23 000 000 (двадцять три мільйони) простих іменних акцій номінальною вартістю одна гривня»*.

Акционеры АБ «ИКАР-БАНК» имеют преимущественное право на приобретение дополнительно выпускаемых акций, в количестве, пропорциональном их доле в уставном капитале на дату принятия решения об эмиссии акций. Подписка на акции будет проводиться в два этапа. Начало первого этапа подписки: 16 июня 2003 года. Окончание первого этапа: 31 июля 2003 года. На первом этапе подписки реализуется преимущественное право акционеров на приобретение выпускаемых дополнительно акций в количестве, пропорциональном их доли в уставном фонде банка на дату принятия решения об эмиссии акций. Начало второго этапа подписки: 1 августа 2003 года. Окончание второго этапа подписки: 31 октября 2003 года. На втором этапе реализуется право иных инвесторов на приобретение дополнительно выпускаемых акций, а так же право акционеров на приобретение акций в количестве, превышающем количество акций, на которое акционер реализовал свое преимущественное право.

Державна податкова інспекція у Тростянецькому районі (42600, м. Тростянець, Сумської області, вул. Миру, 6) повідомляє, що господарським судом Сумської області (40477, м. Суми, вул. Рибалко, 2) порушена справа про банкрутство № 7037-6/299 від 11.12.2002 року Товариства з обмеженою відповідальністю «Гай», (42600, Сумська область, м. Тростянець, вул. Миру, 6), код ЄДРПОУ 14022815).

Розпорядником майна боржника призначено арбітражного керуючого Шевченко Ігора Валерійовича (ліцензія № 260069 від 03.12.2001 р.)

Господарський суд Чернівецької області (58000, м. Чернівці, вул. Кобилянської, 14), постановою від 20 листопада 2002 р. (справа № 4/451/Б), визнав банкрутом Відкрите акціонерне Товариство «Автотранспортне підприємство №17761» м. Чернівці, вул. М. Олімпіади, 1/А, р/р 260011469 в ПІБ м. Чернівці, МФО 356163, Ідент. код 05482363, та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Арбітражного керуючого Катеренюк Людмилу Володимирівну.

Претензії приймаються протягом одного місяця з дня публікації об'яви.

Хозяйственным судом Автономной Республики Крым возбуждено дело № 2-5/1799-2003 о банкротстве ОАО «Крымское управление механизации «Промстройматериалы» (95000, г. Симферополь, ул. Бородина, 10 р/сч 26005301320262 в КЦО «Проминвестбанк», МФО 324430, ОКПО 00293901).

Распорядитель имущества Небесный Валерий Федорович (лицензия серия АА № 249833 от 22.10.01 г., Симферопольский район, с. Софиевка, ул. Парковая, 27). т. (0652) 32-32-23

Претензии кредиторов и возможных санаторов принимаются в течении месяца со дня публикации объявления.

Хозяйственный суд Запорожской области (69001, г. Запорожье, ул. Тюленина, 21), определениями утвердил отчеты ликвидатора и ликвидационные балансы банкротов:

— по делу № 5/2/753(00) в отношении ОАО «Комсомольская птицефабрика», код ОКПО — 00852223, с. Новогориевка, ул. Степная, 1, Токмакский р-н, Запорожской области;

— по делу № 5/5/415(01) в отношении ООО «Рассвет», код ОКПО — 20489546, г. Мелитополь, ул. Молодежная, 58, Запорожской области.

Предприятия ликвидированы.

Арбитражный управляющий — Ищенко В. Д. к. т. (06192) 3-03-21.

Повідомлення

Шановні акціонери ВАТ «Універсам № 8»

26 березня 2003 року о 12-й годині в приміщенні середньої школи № 226 за адресою: місто Київ, вул. Прирічна, будинок 19-Е, відбудуться загальні збори акціонерів ВАТ «Універсам № 8». Реєстрація акціонерів та їх представників для участі у зборах розпочнеться «26» березня 2003 року об 11-й годині за тією ж адресою.

Порядок денний

1. Звіт правління про господарську діяльність товариства за 2002 рік.
2. Звіт Ревізійної комісії товариства.
3. Затвердження балансу товариства за 2002 рік.
4. Питання розподілу прибутку товариства.
5. Питання про передачу ведення реєстру власників іменних цінних паперів товариства.

Для участі у зборах акціонерам необхідно мати паспорт, представникам акціонерів — паспорт та документ, що підтверджує повноваження представника акціонера, оформлений відповідно до чинного законодавства.

Телефон для довідок — (044) 412-26-83.

Організаційний комітет з проведення загальних зборів акціонерів ВАТ «Універсам № 8».

Закрытое акционерное общество с иностранными инвестициями «Ялита»

Сообщает, что в соответствии с действующим законодательством Украины и ст. 14.6 Устава Общества 04 апреля 2003 года состоится общее годовое собрание акционеров ЗАО «Ялита» по адресу: Украина, г. Ялта, ул. Сеченова-Достоевского, 1

Повестка дня:

1. Отчет Исполнительной дирекции Общества по результатам работы за 2002 г.;
2. Утверждение бухгалтерской отчетности Общества за 2002 год;
3. О выплате дивидендов;
4. Утверждение отчета ревизионной комиссии Общества;
5. Утверждение изменений в Устав Общества;

Начало собрания в 10 часов местного времени.

Регистрация участников собрания с 9.00 до 9.45 час.

Для участия в работе общего годового собрания акционеров при себе необходимо иметь паспорт или иной документ, удостоверяющий личность, а для полномочных представителей акционеров, кроме этого, оформленную надлежащим образом доверенность на передачу им права голоса на общем годовом собрании.

КАК ВЕРНУТЬ РАБОТОСПОСОБНОСТЬ, СНЯТЬ НЕРВНОЕ НАПРЯЖЕНИЕ И УЛУЧШИТЬ ПАМЯТЬ?

В этом поможет уникальный ноотропный препарат НООФЕН

Попробуйте составить свой психологический портрет, точнее, «слепок» с вашего сегодняшнего состояния, и сравнить с предложенным нами «эталоном»: нервы напряжены до предела, любая мелочь выводит из себя. Одолевает хроническая усталость, но сон не приносит облегчения — он поверхностный. Утром встаешь разбитый, с тяжелой головой. Невозможно сосредоточиться, строки статьи или докладной записки приходится перечитывать по нескольку раз. Забывчивость начинает пугать: в папку кладешь не те документы, путаешь даты встреч, кажется, что дал подчиненному поручение, а выясняется, что только собирался. Прибавьте к этому головные боли, раздражительность, скачки артериального давления… Узнаваемое состояние? Это симптомы астении, то есть эмоционального и физического истощения. Снять их, а также восстановить работоспособность, улучшить сон и память поможет препарат НООФЕН. Рассказать о механизме его влияния на организм мы попросили невропатолога доцента Любовь Бондаренко.

— О том, что такое астения, знают не все, но ее симптомы, очевидно, испытали на себе многие. Как возникает это заболевание?

— Об астении говорят: «усталость, не ищущая покоя». Что это значит? Человек быстро утомляется, становится раздражительным, нетерпеливым, но при этом постоянно стремится к деятельности, даже в обстановке, благоприятной для отдыха. Такое состояние характерно для астении (в переводе с греческого «астения» — бессилие, слабость). Но причина кроется не только в хроническом переутомлении. Астенический синдром может сопровождать многие заболевания, он возникает в результате травмы или перенесенной инфекции, эндокринных нарушений, проявляется на начальной стадии артериальной гипертензии. Таким образом организм просит помощи, предупреждает, что он слаб, что из-за чрезмерного расхода энергии и недостаточного питания внутриклеточный обмен нарушен.

— Как его восстановить и избавиться от неприятных симптомов?

— Прежде всего нужно повлиять на биохимическую цепочку, укрепив ослабевшее «звено». Вещество, способное это сделать, в норме организм вырабатывает сам (производное гамма-аминомасляной кислоты, или ГАМК). Именно оно содержится в уникальном препарате НООФЕН. Это ноотропный препарат с выраженным антиастеническим действием и свойствами дневного транквилизатора. Как только организм начинает получать недостающее вещество, симптомы астении идут на убыль, нервная система приходит в норму, у человека повышается работоспособность, он избавляется от чувства тревоги и страха, сон нормализуется, улучшается память. Кроме того, если скачки артериального давления имеют «нервную» природу, с помощью НООФЕНА можно от них избавиться и таким образом на начальной стадии остановить развитие артериальной гипертензии. НООФЕН оказывает стресс-протекторное действие, нормализует сосудистый тонус. Он избавляет от головных болей, приступов головокружения.

— Долго ли необходимо принимать НООФЕН, чтобы почувствовать результат лечения?

— В отличии от других ноотропных препаратов, эффективность которых можно ощутить лишь после одной-двух недель приема, НООФЕН оказывает выраженное влияние на организм в первые часы и дни приема. Но это не значит, что лечение должно быть симптоматическим. Чтобы получить стойкий результат, важно пройти полный курс, принимая НООФЕН в течение двух-трех недель. Кстати, в этот период можно отказаться от других препаратов, которые обычно используются в комплексной терапии астении и неврозов. Исследования показали, что НООФЕН имеет более стойкий эффект, чем другие ноотропные препараты, и заметно улучшает самочувствие. Препарат стимулирует интеллектуальную активность. Это необходимо знать тем, чья деятельность связана с принятием важных решений, для кого умение концентрировать внимание и быстро реагировать на меняющиеся обстоятельства — важнейшие условия успешной работы.

Купить препарат можно в аптеках Киева и других городов Украины без рецепта.

Подготовила Инна СЛОБОДЯН

Звіт про фінансові результати за станом на 01 січня 2003 року

АБ "Старокиївський банк"

тис. грн.

Рядок	Найменування статті	Примітки	Звітний період IV квартал 2002р.
1.1	Процентний дохід	2	8589
1.2	Процентні витрати	(2)	(3926)
1	**Чистий процентний дохід**		**4663**
2.1	Комісійний дохід		3882
2.2	Комісійні витрати		(418)
2	**Чистий комісійний дохід**		**3464**
3	Дивідендний дохід	3	-
4	Чистий торговельний дохід	4	546
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів		-
6	Прибуток від довгострокових вкладень в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	-	-
7	Інший операційний дохід	-	3
8	**Операційний дохід**		**8676**
9	Загальноадміністративні витрати	5	(1623)
10	Витрати на персонал	6	(1098)
11	**Прибуток від операцій**		**5955**
12	Витрати на безнадійні борги	7	(391)
13	**Прибуток до оподаткування**		**5564**
14	Податок на прибуток	8	(180)
15	**Прибуток після оподаткування**		**5384**
16	Непередбачені доходи/витрати	9	-
17	**Чистий прибуток/ збиток банку**		**5384**

Голова Правління — **Яременко Ю. В.**
Головний бухгалтер — **Спиридонова К. А.**

Баланс за станом на 01 січня 2003 року

(тис.грн)

Рядок	Найменування статті	Примітки	Звітний період IV квартал 2002р.
	АКТИВИ		
1	Грошові кошти та залишки в НБУ		36433
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України	10	522
3	Кошти в інших банках	11	9099
4	Цінні папери на продаж	12	-
5	Кредити та заборгованість клієнтів	13	45829
6	Інвестиційні цінні папери	14	37
7	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній і дочірніх установ	15	-
8	Основні засоби та нематеріальні активи	16	7266
9	Нараховані доходи до отримання	18	572
10	Інші активи	19	8422
11	**Усього активів**		**108180**
	ЗОБОВ`ЯЗАННЯ		
12	Кошти банків		-
13	Кошти клієнтів	20	83750
14	Інші депозити	21	-
15	Боргові цінні папери, емітовані банком	22	-
16	Нараховані витрати до сплати	23	763
17	Інші зобов'язання	24	3224
18	**Усього зобов`язань**		**87737**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
19	Статутний капітал	25	9500
20	Капіталізовані дивіденди		-
21	Акції, викуплені в акціонер.		-
22	Емісійні різниці		-
23	Резерви		1709
24	Результат переоцінки		2562
25	Нерозподілений прибуток		6672
26	У т.ч.сума переоцінки у разі вибуття необоротних актив.		-
27	**Усього власного капіталу**		**20443**
28	**Усього пасивів**		**108180**

Голова Правління — **Яременко Ю. В.**
Головний бухгалтер — **Спиридонова К. А.**

Відкрите Акціонерне товариство
«Агрофірма «Троянда»
повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 8 квітня 2003 року за адресою: м. Київ, вул. Вишгородська, 45, о 14 годині.

Порядок денний:

1. Звіт правління про результати роботи ВАТ за 2002 рік та завдання на 2003 рік.
2. Звіт ревізійної комісії про проведену роботу у 2002 році. Висновки комісії щодо річного звіту та балансу ВАТ. Затвердження річного звіту та балансу.
3. Про використання прибутку ВАТ, отриманого за звітний період.
4. Про створення товариств з обмеженою відповідальністю та затвердження Статутів для них.
5. Різне.

Реєстрація акціонерів 8 квітня 2003 року з 12-00 годин до 13-30 годин, з пред'явленням документа, що засвідчує особу.

Правління товариства.

Колективне сільськогосподарське підприємство «Семиполківський», скорочено КСП «Семиполківський», що розташоване за адресою: 07423, Київська область, Броварський район, с. Семиполки, код ЄДРПОУ 05477037, р/р 26000130232 в АКБ «Укрсоцбанк», м. Бровари, МФО 321693, на підставі рішення загальних зборів КСП « Семиполківський» (Протокол №1 від 14 жовтня 2002 року) ліквідується.

Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня публікації даного оголошення за адресою підприємства.

ОАО "Одесский завод полиграфических машин" сообщает, что очередное собрание акционеров состоится 29 марта 2003 года по адресу: г. Одесса, Овидиопольская дорога, 3, актовый зал Аграрной биржи.
Регистрация участников собрания с 9.00 до 10.50 в вестибюле Аграрной биржи. Начало собрания в 11.00.

Повестка дня:

1. Отчет Председателя Правления ОАО "Полиграфмаш" о работе Правления за период с 01.10.1995 г. по 2002 г. и задачи на 2003 год.
2. Отчет Наблюдательного совета ОАО "Полиграфмаш".
3. Отчет Ревизионной комиссии ОАО "Полиграфмаш".
4. Утверждение договоров лизинга и купли-продажи части недвижимого имущества ОАО.
5. О внесении изменений и дополнений в Устав ОАО "Полиграфмаш".
6. Ликвидация существующих и создание новых обособленных структурных подразделений ОАО "Полиграфмаш".
7. Выборы органов управления ОАО "Полиграфмаш".
8. Утверждение регламента общего собрания акционеров.
9. Решение вопроса по заключению договора на ведение реестра собственников акций ОАО "Полиграфмаш".

Для регистрации участникам собрания необходимо иметь при себе паспорт (свидетельство о рождении детей,которые владеют акциями); представителям акционеров и юридических лиц — доверенность, офоромленную в соответствии с действующим законодательством.

Справки по телефону: (048) 732-09-17.
Правление ОАО "Полиграфмаш".

Господарський суд Чернівецької області (58000, м. Чернівці, вул. Кобилянської, 14) постановою від 06 листопада 2002 р. (справа № 4/281/Б визнав банкрутом Відкрите Акціонерне Товариство «Новоселицький Агрохім», 60300 м. Новоселиця, Чернівецької обл. вул. Фрунзе, 28, (р/р 26008321405, в Новоселицькому відділі № 6798 ВАТ «ДОБУ», Чернівецької області, Ідент. код 06421729)), та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Арбітражного керуючого Катеренюк Людмилу Володимирівну.

Претензії приймаються на протязі одного місяця з дня публікації об'яви.

Корпорация «Инвестстрой», идентификационный код 25458668, сообщает о своей ликвидации. Все претензии принимаются в течение 2-х месяцев по адресу: 61022, г. Харьков, ул. Сумская,39. Тел.(0572) 47-65-56.

Господарським судом Київської області ухвалою від 19.12.02 р. № 34/11б-03 порушена справа про банкрутство Богуславського міжколгоспного комбікормового заводу с. Медвин Богуславського р-ну, Київської області. Розпорядником майна призначений Конченко В. Д., м. Київ, т. 573-19-03.

Претензії приймаються протягом місяця від дня опублікування оголошення.

ПОВІДОМЛЕННЯ
Шановні акціонери
ВАТ «Універсам № 24»

28 березня 2003 року о 12 годині в приміщенні учбового центру за адресою: м. Київ, проспект академіка Глушкова, будинок 40, відбудуться загальні збори акціонерів ВАТ «Універсам № 24». Реєстрація акціонерів та їх представників для участі у зборах розпочнеться 28 березня 2003 року в 11 годин за тією ж адресою.

Порядок денний:

1. Звіт Правління про господарську діяльність товариства за 2002 рік.
2. Звіт Ревізійної комісії товариства.
3. Затвердження балансу товариства за 2002 рік.
4. Питання розподілу прибутку товариства.
5. Питання про передачу ведення, реєстру власників іменних цінних паперів товариства.

Для участі у зборах акціонерам необхідно мати паспорт, представникам акціонерів — паспорт та документ, що підтверджує повноваження представника акціонера, оформлений відповідно до чинного законодавства.

Організаційний комітет з проведення загальних зборів акціонерів ВАТ "Універсам № 24".

Телефон для довідок: (044) 252-39-45.

ВАТ "КРЕДИТПРОМБАНК"

БАЛАНСОВИЙ ЗВІТ НА 1 СІЧНЯ 2003 РОКУ ВАТ "КРЕДИТПРОМБАНК"

(тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	01.01.2003р.	01.01.2002р.
	АКТИВИ		
1.	Грошові кошти та залишки в НБУ	42 518	31 256
2.	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ	-	-
3.	Кошти в інших банках	124 717	184 983
4.	Цінні папери на продаж	25 772	12 633
5.	Кредити та заборгованість клієнтів	579 488	326 704
6.	Інвестиційні цінні папери	3 879	1 995
7.	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній і дочірніх установ	4 767	4 767
8.	Основні засоби та нематеріальні активи	20 978	19 906
9.	Нараховані доходи до отримання	2 498	1 678
10.	Інші активи	4 742	11 194
11.	**Усього активів**	**809 359**	**595 116**
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
12.	Кошти банків	104 370	169 601
13.	Кошти клієнтів	481 763	231 019
14.	Інші депозити	-	-
15.	Боргові цінні папери емітовані банком	8 800	14 574
16.	Нараховані витрати до сплати	15 308	5 973
17.	Інші зобов'язання	53 832	39 360
18.	**Усього зобов'язань**	**664 073**	**460 527**
19.	**Статутний капітал**	**109 000**	**109 000**
20.	Капіталізовані дивіденди	-	-
21.	Акції, викуплені в акціонерів	-	-
	6-7 класс	10 697	6 687
22.	Емісійні різниці	902	902
23.	Резерви	24 687	18 000
24.	Результати переоцінки	-	-
25.	Нерозподілений прибуток у тому числі,	-	-
26.	Сума переоцінки при вибутті необоротних активів	-	-
27.	**Усього власного капіталу**	**145 286**	**134 589**
28.	**Усього пасивів**	**809 359**	**595 116**
	Активи-пасиви (повинна рівнятися 0)	-	-

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ НА 1 СІЧНЯ 2003 РОКУ ВАТ "КРЕДИТПРОМБАНК"

(тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	01.01.2003р.	01.01.2003р.
1.1.	Процентний дохід	107 575	73 685
1.2.	Процентні витрати	-72 309	-48 498
1.	**Чистий процентний дохід**	**35 266**	**25 187**
2.1.	Комісійний дохід	19 248	15 916
2.2.	Комісійні витрати	-1 288	-1 493
2.	**Чистий комісійний дохід**	**17 960**	**14 423**
3.	Дивідендний дохід	15	-
4.	Чистий торговельний дохід	4 372	2 428
5.	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	-12	-235
6.	Прибуток від довгострокових інвестицій в асоційовані й дочірні установи та інших інвестицій	-	-
7.	Інший операційний дохід	1 072	760
8.	**Операційний дохід**	**58 673**	**42 563**
9.	Загальноадміністративні витрати	-20 449	-16 212
10.	Витрати на персонал	-9 104	-7 973
11.	**Прибуток від операцій**	**29 120**	**18 378**
12.	Витрати на безнадійні борги	-16 929	-8 886
13.	Прибуток до оподаткування	12 191	9 492
14.	**Податок на прибуток**	**-1 494**	**-2 805**
15.	Прибуток після оподаткування	10 697	6 687
16.	Непередбачені доходи/витрати	-	-
17.	**Чистий прибуток/збиток банку**	**10 697**	**6 687**
18.	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.*)	1,04	1,13
19.	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.*)	1,04	0,61

* дані у гривнях з двома десятковими знаками.

До уваги акціонерів
ЗАТ «Фрутієрра Україна»

28 березня 2003 року в 16.00 за адресою, Україна, м. Київ, бул. Дружби Народів, 9, відбудуться позачергові загальні збори акціонерів ЗАТ «Фрутієрра Україна». Початок реєстрації акціонерів о 15.30.

Порядок денний Зборів:

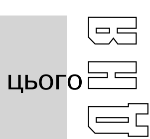
1. Обрання голови та секретаря Зборів.
2. Затвердження порядку денного Зборів.
3. Звіт правління про результати фінансово-господарської діяльності Товариства за 2001-2002 роки.
4. Звіт ревізійної комісії про результати перевірки фінансово-господарської діяльності Товариства за 2001-2002 роки.
5. Затвердження річного звіту та балансу за 2002 р.
6. Затвердження угод (договорів, контрактів), розпоряджень та наказів, укладених (виданих) товариством в термін з 01.01.2001 р. по дату проведення Зборів.
7. Перегляд персонального складу органів управління Товариства.

Загальні збори скликаються за ініціативою акціонера, який володіє більш як 10 відсотками голосів ЗАТ «Фрутієрра Україна».

ФОТОФАКТ

На пошуково-рятувальній станції №1 МНС, що на Трухановому острові в Києві, відбулися показові випробування плавзасобу «Аерог-лісер-1». Цей перший в Україні агрегат багатоцільового призначення вітчизняного виробництва здатен пересуватися по воді, кризі, болотистій місцевості зі швидкістю 80 кілометрів на годину.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

цього дня

11 лютого

■ 1903 р. Народилася письменниця Агата Турчинська. ■ 1908 р. Помер Анатоль Вахнянин, композитор, письменник, громадський діяч. 1903-го заснував у Львові Вищий музичний інститут. ■ 1919 р. Симон Петлюра став головою Директорії УНР. ■ 1921 р. В Радянській державі прийнято декрет про створення інститутів з підготовки так званої червоної професури. ■ 1971 р. СРСР, Великобританія і США підписали договір про заборону розміщення на дні морів та океанів ядерної зброї та інших видів зброї масового знищення.

Випробовують крила і долю

На кримському полігоні Чауда щойно закінчився черговий етап іспитів єдиного екземпляра новітньої розробки українських конструкторів — військово-транспортного літака Ан-70.

Найавторитетніші фахівці й експерти багатьох країн вважають його визначним досягненням у класі важких вантажних машин, адже цей велет може підняти в повітря понад 40 тонн вантажів, а для зльоту і посадки йому потрібно всього-на-всього 600 метрів. До того ж невибагливий Ан-70 «уміє» сідати навіть на звичайне грунтове поле без спеціального устаткування.

Під час випробувань детально відпрацьовано десантування військової техніки і підрозділів військо-десантних військ. Уперше крилатий важковаговик екзаменували за прямим призначенням — десантували вантажі в оптимальній вазі. Чотири надважкі платформи загальною вагою 35,5 тонни в автоматичному режимі з інтервалом у шість секунд скидали з парашутами з висоти 500 метрів. Розробники — фахівці АНТК імені Антонова і замовники — військові фахівці результатами експерименту залишилися задоволені. Адже кожен вантаж приземлився точно в ціль, а всі системи літака працювали бездоганно. На «відмінно» оцінено й результати інших найскладніших заданих операцій і завдань. Начальник центру — льотчик-випробувач Герой України Юрій Тишков назвав експерименти надзвичайно складними. Адже унікальним «польотам на точність і витривалість» додавали ризику несприятливі погодні умови. Наступне десантування вантажів на Чауді повинно відбутися вже з висоти чотирьох кілометрів.

Однак коли воно почнеться, розробники (всі ці випробування вони здійснюють за свій кошт) прогнозувати не беруться, бо все залежатиме від фінансування Україною і Росією цього їхнього спільного проекту. Але обидві держави наче в рот води набрали. Авіатори-дослідники скрушно зауважують, що на проплату завершення досліджень диво-літака не впливають навіть гучно афішовані роки України в Росії і Росії в Україні. Між іншим, дослідження уже давно завершили б, якби їх вчасно профінансували.

Але на заваді літаку стали... «його висока конкурентоспроможність і те, що він ... має велике політичне значення». Та відповідним міністерствам України і Росії придбання такої новинки, схоже, просто не по кишені. А іноземці від купівлі Анів поки що утримуються. Захід, як відомо, виділяє нам кошти лише на знищення бойової техніки. Тим часом конструктори дев'яти європейських держав намагаються створити схожу машину в своїх конструкторських бюро. За оцінками фахівців, їм на це знадобиться не менш як сім років.

Творці КБ Антонова, як і випробувачі «літака майбутнього», ще раз, уже через нашу газету, звертаються з настійливим проханням до урядів України і Росії — звернути увагу на перспективну крилату машину. Першим кроком до здійснення їх мрії мала б стати проплата завершення випробувань. І краще це питання вирішити на державному рівні, щоб вкотре не «зависнути» на міждержавному.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

РЕПОРТЕР

Інспектори знову на висоті. Пташиного польоту

Фото Богдана МАСЛЯНИКА.

(Початок на 20-й стор.).

Звісно, експлуатація вертольота — справа не з дешевих. Машина лише пального «з'їдає» 150 літрів за годину польоту. Тож гелікоптер на перших порах використовуватимуть тільки в надзвичайних ситуаціях. Проте з часом парк цих машин може бути поповнений. Це дасть змогу здійснювати буденне патрулювання.

Присутні на презентації проекту журналісти не втрималися від зауважень, мовляв, злочинці теж не в тім'я биті — можуть освоїти й гелікоптери. даішники пообіцяли за таких обставин... запустити супутник.

Сергій ХОМІНСЬКИЙ.

СПОРТ

...І три години облоги

(Початок на 1-й стор.).

Спочатку відбулася прес-конференція, а через день більш як тисяча прихильників футбольної зірки протягом трьох годин вели облогу столичного книжкового супермаркету «Буква», щоб придбати чудово ілюстровану й видану на європейському рівні (у цьому велика заслуга художниці Світлани Железняк) книжку й отримати автограф Блохіна. Воістину народна любов до кумирів щира й безмежна.

Молоде покоління має вчитися на прикладах великих людей. Як слушно зауважив один із авторів Юрій Крикун, героїв забувають. Навіть один із журналістів — учасників прес-конференції запитав, а хто такий... Борис Шахлін. І почув у відповідь: «Легендарний гімнаст, котрий завоював більше олімпійських медалей, ніж уся українська делегація на Олімпіаді-2000 в Сіднеї. Отже, «боги» є серед нас. Тому започатковано серію. І перший у цьому почесному строю цілком заслужено йде Олег Блохін».

Та повернімося до видання. Воно розраховане на масового читача. Однак, як вважають автори, насамперед призначене для хлопчаків, які народилися наприкінці XX сторіччя. Привертає увагу те, яке ставлення до героя книги відомих і популярних людей, зокрема, льотчика-космонавта СРСР Віктора Афанасьєва, народної артистки Грузії Тамари Гвердцителі, президента СРСР Михайла Горбачова, спортивного коментатора Коте Махарадзе, посла Росії в Україні Віктора Черномирдіна, олімпійського чемпіона Олександра Волкова, поета Юрія Рибчинського, народного депутата України, президента ФФУ Григорія Суркіса, президента ФК «Динамо» (Київ) Ігоря Суркіса, Героя Радянського Союзу, екс-президента Інгушетії Руслана Аушева, заслужених тренерів країни Альбіни та Ірини Дерюгіних, братів Кличків та інших.

— А про що ця книжка? — запитав Олега Блохіна.

— У своїх чотирьох попередніх виданнях, на жаль, не міг розповісти про все. Була інша ідеологія, була цензура. Тому багато що заборонялося розповідати. А тепер нічого не приховується. Мало що відомо про грецький період мого життя. До речі, з Еллади ще не повернувся зовсім. Там — мої дружина, дві крихітні донечки. Тож ця книжка для майбутнього покоління. Йому треба на чомусь виховуватися, на якихось ідеалах. Чи то в спорті, чи то в науці. Перед останніми виборами до Верховної Ради ми з Юрієм Крикуном були в Ужгороді. Зустрічався там з 10—12-річними футболістами. Вони здебільшого не знали, хто такий Блохін. Декотрі запитували, скільки разів я вигравав... Лігу чемпіонів. Та це докір не дітям, а їхнім вихователям. Дітям потрібен приклад, до якого варто прагнути.

— Чи подобається вам видання?

— Щось сподобалося, щось ні. Однак судити про нього читачам. Насамперед ми намагалися розповісти юні історію слави київського «Динамо». Її створювали до мене, в мій період, будуть після мене, якщо зможуть. Але це вже інше питання. Одне слово, працюючи над книжкою, можливо, щось випустили, щось могли зробити ліпше. Хоча я дуже суворий суддя до себе, але, гадаю, книжка сподобається. Навіть тим, хто не вміє читати (сміється), бо там є 150 фотографій. Просто погортати, і буде, гадаю, цікаво. Скажу, що книжка добротна, видрукована на відмінному папері. Щиро вдячний видавництву «Школа» за якісну роботу. А ще своїм співавторам. Працювати було дуже легко. Цю роботу ми виконали за якихось 90 днів.

...Головний редактор видавництва «Школа» Олесь Шевченко зізнався, що це їхнє перше видання російською. Отож його український варіант, сподіваємося, ще побачить світ. Але в цьому є і свої плюси. Книжку, немає сумніву, захочуть прочитати в Росії, інших колишніх союзних республіках, у багатьох зарубіжних країнах, зокрема у США, Ізраїлі, де мешкає чимало наших колишніх співгромадян.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Звідусіль

Легка атлетика. На міжнародному турнірі в Афінах українець Андрій Соколовський здобув перемогу у стрибках у висоту. Його результат (2 метри 33 сантиметри) — найкращий у світі в цьому сезоні. Другий був білорус Мороз, якому підкорилася висота 2.20.

Хокей. «Єврохокей-челендж». Четвертий етап. Оденсе (Данія). Україна—Норвегія. 4:4. Україна—Данія. 2:3. Україна—Польща. 8:3.

Футбол. Колишнього форварда київського «Динамо» Олега Протасова призначено виконувачем обов'язків тренера елітного грецького клубу, чинного чемпіона країни «Олімпіакоса» з Пірея. У відставку пішов, пропрацювавши кілька місяців, словенський фахівець Стречко Катанець.

Ставши до керма «Олімпіакоса», Олег Протасов заявив журналістам, що постарається довести команду до сьомої поспіль перемоги у грецькому чемпіонаті. І зробив перший крок до заповітної мрії: клуб з Пірея вдома виграв у салонікського «Іракліса» — 2:1. Поки що пірейці на два очки відстають від свого одвічного суперника — афінського «Панатінаїкоса».

Голос України
ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера Світлана ПИСАРЕНКО.

Редколегія:
Леонід **БРОВЧЕНКО**,
Анатолій **ГОРЛОВ**,
Сергій **ДЕМСЬКИЙ**,
Віталій **ЖЕЖЕРА**,
Іван **ІЛЛЯШ**,
Світлана **ПИСАРЕНКО**,
Віталій **СУДДЯ**.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955. Загальний тираж 159000.

Ціна договірна

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» Зам. 0311026. **1 2 3 4 5 6 7 8 9 0**

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Internet: http://uamedia.visti.net/golos